

Kuues Maa

1. Tiidu ja jumalate tulek

Tiidu oli end kadakate all kerra kerinud, vana kasukaräbal nii madratsiks kui tekiks ja ammu viledaks kulunud kitsenahk kõige peal. Selle viimase ülesanne – mida see juba ütlemata haledalt täitis – oli teda kaste eest kaitsta ja ehk natuke kuivema hoida, kui vihmasabin juhtub üle käima. Ilm oli juunis küll selline, et kadakate all võis magada, täpsemalt magada nii, et hommikul üles ka ärkasid, kuid vihmahooge tuli ette peaaegu iga päev.

Tiidu, keda ka Pilli-Tiiduks hüüti, pidi lisaks hoidma oma flööti. Pill oli ta ainuke varandus ja elatusallikas, sest tema oli see poeg, kellest perele erilist rõõmu ei olnud – oli ta sündimisest peale raisku läinud või hiljem, aga tal oli, nagu öeldakse, laisa veri küünte all. Kasutu ja vedel oli ta, ühelegi asjatalitusele ei kõlvanud, kuid seda peab küll ütleva, et ta oskas ka pajuvilet nii puhuda, et lust kuulata. Ja nii ta siis hulkus külast külla ja mõisast mõisa ja puhus oma vasknuppudega luuflööti, mille oli talle kinkinud kaastundlik kirikuõpetaja, et tal enese äraelatamine paremini välja tuleks.

Sedakorda oli ta ühest mõisast hommikul lahkumisega hilja peale jäänud ja lisaks veel teelt eksinud. Ta oli edasi läinud, kuni meri vastu tuli ja siis selle kalda endale teejuhiks võtnud, kuna varem või hiljem mõni kaluriküla või vähemalt üksik talu vastu pidi tulema, kust ta juhatust ja keelekastet võiks leida. Paraku aga oli öö teda enne tabanud ja nii ta seal kadakate all magas, kuni vuhin ja võbelev valgus ta korruga ärkvele raputasid.

Unesegasel silmil mere poole vaadates nägi Tiidu, kuidas üks täht taevast alla kukkus. Täht muutus aina heledamaks, kuni see pea terve penikoorma eemal merre sulpsatas. Ta kaalus seda nii- ja teistpidi ja talle meenusid kõik vanad lood jumalatest ja varandustest. Vast on tema õnnetund. Meri oli sealkandis madal, lähematele laidudele sai ujumata ja nii ta siis püüdis taevase külalise langemispaika meelde jätta, et järgmise päeva valgus lähemalt kaeda.

Kui see oleks päriselt seda mõõtu boliid olnud, kui pillikäakjutaja silmad nägid, oleks tema laul selsamal tunnil ka lauldud olnud, sest langemisest tekkiv hiidlaine oleks kaldal vahtiva lollikese uputanud. Paraku aga oli õnn veel vähemalt sel hetkel tema poolel.

2. Vandenõulased

„Uauuu... ruudud on natuke näha. Millal need ära kaovad?“ Marlen libistas sõrmed üle kaaslaste piha. Sõrmed liikusid ettepoole, tunnistasid *six-pack*'i kõhu kuldse naha all ja võpatasid kõheldes, kus suunas liikuda.

„Nagu haavad ikka paranevad – kolme päevaga umbes ja natuke annavad tunda nädala. Kas tasus ära?“ Pikad mustad juuksed, mis raamisid natuke linnulikku, kitsast, pika terava ninaga nägu, segunesid ta kõhtu silitava kaaslaste vasepunaste lokikahludega, kui ta ise ka alla vaatas.

Hetk jäi õhku. Huuled paotusid.

„Heidi...“ Punapea astus sammu tagasi ja uuris kaaslast, naerukurd suunurgas. Too keerutas end

kolme üüratu, neid igast küljest võrdkulgse kolmnurgana ümbritseva, otse samasugusest peegelpõrandast välja kasvava ja kusagil kõrguses valgesse helendusse kaduva peegli ees. „Ära edvista. Sa oled niigi... Olen jah kade.“ Ta teadis, mida räägib, ta oli samuti väga noor ja sale, temagi heleda – kaaslasest heledama – naha all oli näha mänglevaid lihaseid. Nad olid nii paljus sarnased. Marlen teadis, et on neid, kes peavad hulluksajavalt armsaks tema loomulikkust, mis sest, et... kuhu tõmmata piir, mis on loomulik inimesele? *Või ütleme nii, et minu puhul on tehnoaagia paremini peidetud?* Endale ta ju ei valetanud.

„Jäta. See on amet.“ Heidi hüppas ta juurde ja kallistas teda. Tema tumedama peaga kaaslasest õhkus ebamaist, ohtlikku ja veidral viisil rahutukstegevast ilu. „Aga sina oled nii vähese vaevaga väga seksi, Marlen. Ma olen ise kade – sa ei pea kõike seda läbi tegema.“

„Kas ma tulin halval ajal?“ kostis küsimus. „Oli teil midagi pooleli?“

Tüdrukud vaatasid teineteisele otsa, puhkesid naerma ja tõmbusid pisut eemale.

„Tere, Kalmar,“ sõnas Heidi, noogutades hooletult noormehele, kes läbi peegli nende juurde oli astunud. „Enam ei või niisama kallistada? Kellegi pea töötab ainult ühes suunas.“

„Võib-olla. Aga arvestades, et olete paljad... ei, ärge pange riidesse, nii kena vaadata.“ Kalmar irvitas. Ta oli tüdrukutest pool pead pikem, sportlik, helevalge juuksepehmakaga, suurte heledate silmade ja pisut viltuse naeratusena näos, mida tüdrukud heameelega vahivad; nagu ka need kaks seal.

„Ähh.“ Marlen vilksas kontrolliks peeglist vaadata – et mida Kalmar näeb – ja astus sammu tagasi. Heidi tõstis käed pea kohale ja ajas jalad pisut harki.

„Mulle õmmeldi võrku juurde,“ teatas ta asjalikul toonil. „Tõmbab näe siit puusade pealt lihaseid pisut rohkem trimmi.“

Kalmar uuris teda mõned sekundid, siis lasi pea viltu. „Ei saa aru. Minu arust oled sa ammu ideaalseks trimmitud. Või hakkab jälle ebaloomulikult peenike talje moodi tulema?“

Heidi kehtas õlgu. „Piiril. Marlenil ei ole võrku ja minu arust näeb ta loomulikult välja.“

Marlen lasi pea küsivalt viltu, keerutas endki korra ringi ja vangutas pead. „Ei kannata võrdlust. Aga kuni on sinusuguseid, hoiab see mul palju valu ja vaeva kokku.“

Heidi näitas keelt, astus uuesti talle lähemale selle sammukese, mille nad enne eemale olid tõmbunud, silitas omakorda ta pihta ja lasi käel justkui juhuslikult ka häbemekinku riivata. „Ma arvan ise ka, et olen juba üsna selle piiri lähedal, kus lihtsam on midagi ära rikkuda. Produktent nõuab. Et kui tahad edetabeli tipus püsida...“ Ta kehtas uuesti õlgu ja toetas korraks pea kaaslaste õlale, nii et nende juuksed segunesid.

„Kus Teron ja Kairi on?“ Marlen muutis teemat, kiiresti Kalmari poole vaadates. „Steven?“

„Steven täna ei saa, tead küll.“ Kalmar tekitas korraks õhku kirjaread. „Ta on keskmisest enam pilves. Puudlipaar... astub kohe uksest sisse.“

Tegelikult astusid nad teiste juurde läbi peegli. Ja nad nägid tõepoolest välja nagu kaks tagajalgadel käivat koera. Nende üldine anatoomia oli küll inimese oma, kuid kehad kaetud madala kuldpruuni krussis karvaga, ja kuigi isegi näoplaan oli kaugel koerakoonust, oli neile osatud ikkagi anda miskitmoodi väga koeralik välimus.

Seltskond vaatas üksteisele otsa, edasi-tagasi sähvisid virtuaalsed tervitused. Siis lasi Heidi Marleni lahti, liigutas enda ees õhus sõrmi, peeglid hajusid olematusse ja üsna määramatut karva sädelevhallidest seintest ja laest imbusid välja kapid. Paar sekundit askeldasid uustulnukad nende juures lahti riietuda; koera moodi paar jättis sinna ka oma kaelarihmad – muud riietust neil suuremat ei olnud. Heidi ja Marlen võtsid kappidest väiksema padja mõõdus kotid.

„Läksime?“

„Läksime.“

Viimased askeldamised – Kalmar toppis tollesse padja moodi kotti mingeid tehnikajublakaid – ja siis sörkisid nad pikkade poolhõljuvate sammudega läbi lühikese koridori, mille lõpus tõmbus nende teelt kõrvale raske automaatuks. Veel üks koridorijupp ja uks ja nad jõudsid ruumi, mis oli täis tihedat kuuma auru; ei olnud näha rohkem kui 5–6 meetrit ja nad muudkui läksid ja läksid – ruum pidi olema hiiglaslik.

Vastassein ja veel kaks raskete ustega koridorijuppi. Seekord ootas neid liivarand ja järv. Taeva asemel kaardusid rand ja järv ringina nende ümber. Nad ujusid vaikides järvele ja nägid mõnesaja meetri järel viit inimest vastu ujumas. Nad ujusid oma peegeldustest läbi ja leidsid end hämaras teraskoopas, sukeldusid ühte sealt kuhugi edasi minevasse torusse ja tulid pinnale pimeduses.

„Kohe,“ porises Kalmar ja järgmisel hetkel süttis kahvatu sinakas valgus.

Nad vinnasid end veest välja ja sättis end igas suunas kõverduvatele torudele istuma, valides sellised suuremad, mille siledal pinnal oli mugav. Valgus tuli kuuest paarisenteetrisest kuulist, mille Kalmar oli oma kotist välja päästnud ja mis hõljusid nüüd ringis nende ümber.

„Kui kindel see ikka on, et meid siin pealt ei saa kuulata?“ küsis Kairi end raputades. Teron tegi sedasama. Teised kirtsutasid nina, kui pritsmed neid tabasid.

„Auh,“ ütles Marlen ja pani kohe käe vabandavalt teise küünarvarrele, tema sõrmeküüned töötasid kah päris tõhusa taskulambina. Ta ei olnud suutnud end pidada, sest eriti pimeduses torudel lamades mõjusid Teron ja Kairi suurte kuldretriiveritena. „Me oleme sellest rääkinud: aurusaun, siis järv ja magnetpumbad – jälitajad siia järele ei saa ja siin ei saa kõik kohad mikrofone täis olla.“

Kairi uuris teda hetke pead kallutades. „Pritsmed?“

„Nojah.“

„Vabandust. See on tegelikult päris hea meetod kuivaks saada. Kui juba oled selline.“

„See aitab vast mu fännide vastu,“ sekkus Heidi ja ta toon oli pisut mürgine. „Luure vastu vaevalt. Kui oleme tähelepanu äratanud, siis võidakse jälgida.“

„Sa kindlasti tead sealt kedagi...,“ alustas Teron.

Heidi raputas kannatamatult pead. „See ei käi niimoodi. Ma ei saa ju midagi küsida, see oleks nagu otse öelda, et kuulge, meid tuleb jälgida. Meil ei ole sellest midagi kasu. Kui, siis ehk tagantjärele.“

„Sul,“ sõnas Marlen ohatas ja viipas ka kohe käega, et teda väga tõsiselt ei võetaks. Ta kirus end mõttes, et ei suuda suud kinni hoida.

„Asjast,“ ütles Kalmar, enne kui keegi midagi öelda jõudis. „Ma lasin kõik kuuekümmemeetrisega tehtud kaadrid analüüsist läbi. On linnu, kuigi need on väikesed. On näha põldudel töötavaid inimesi. On näha ka mingeid masinaid. Need võivad muidugi väga primitiivsed olla.“

„Kuid neid on ju võltsitud? Puhastatud?“ küsis Marlen – nad olid sellest kordi ja kordi rääkinud.

„Ma otsisin just neid kohti,“ ütles Kalmar ja noogutas kannatamatult. „Algoritmid on selles osas ammu täiuse saavutanud. Ma näen, kui miski on puudu. Siis otsib algoritm, mis võiks puudu olla. Halvem on see, et see äratas tähelepanu. Õnneks küll mitte tõsist. Aga kuidas ma seda selgitan, mu nõndanimetatud ristkontrollanalüüs nägi müstifikatsiooni kohta liiga hea välja. Keegi ei vaevu genereerima nii mitmetahulist, nii kordumatut, nii ilmselt... realistlikule alusmaterjalile genereeritud mängupõhja. Noh, hulle on. Mina näiteks, eks ole. Aga kui keegi liiga tähelepanelikult uurib, mis tüüpi algoritmid enamasti jooksid, saab asjatundja sekundiga aru, mida ma tegelikult tegin.“

„Nii et meile valetatakse,“ tähendas Heidi pisut teatraalselt.

„Nagu me seda varem ei oleks teadnud,“ särtsatas Marlen ja – taas end mõttes kirudes – lisis kohe tasasemalt: „Tõsi, üks asi on aimata kaudsete järelduste põhjal, teine asi teada.“

Heidi vaatas talle ja siis teistele otsa. „Kuulge, me ei pidanud omavahel nii korrektsed olema. Ei solvu nii vähese peale, eks ole. Hundikari, eks ole,“ viipas ta naeratades lõuaga Kairi ja Teroni poole.

Kõik naeratasid. Kairi ja Teron vahetasid pilgu. „Kui mul oleks saba, siis ma liputaks. Kas läheme siis vaatama?“ küsis Kairi.

Seekord kestis vaikus peaaegu minuti.

„Kuulge,“ ütles Kalmar lõpuks. „Me olime kõik nii kanged minema. Mis meiega ikka juhtub?“

„Surma saame,“ porises Heidi. „Või oleme siin igavesti, kui nad just siis otsustavad edasi minna.“

„Kõik surevad kord,“ napsas Kalmar. „Tegelikult teavad kõik, et planeedil on inimesi. See on ju Maa. Mingi järjekordne, eriline, aga Maa. Kõik on sama, seal saab elada ja seal elatakse. Need kaadrid, mida meile näidatakse... noh, kusagil selle maailma Himaalajas ilmselt on tõesti külm nagu Marsil ja ilmselt on poolusele lähemad kandidid talviti tõesti jäätunud põrgu.“

„Või pannakse eluks ajaks kuhugi kinni,“ ütles Heidi. „Olgu siis solvumiseta – mõned meist pääsevad ehk kergemalt. Võib-olla aitavad ka Kairi ja Teroni sidemed nad välja. Aga Marlen, Steven...“

Marlen kirtsutas nina „Jah, mind on lihtne patuoinaks teha, sellega me kõik arvestame. See ei ole minu kodu, aga teiegi peate ju millestki alustama, sest ainuke alternatiiv on loota sellele valetavatest tulnukatest koosnevale äpardipundile, kes Trumlile selle reisi korraldasid.“

Teron noogutas. „Me teeme selle ära. Varustus ja relvad, kõik on olemas. Siin planeedil on võimalik elada.“ Ta hää l kustus. „Isegi kui Trummel läheb, siis kas on parem kogu elu sellega ringi rännata? Muutuda iga aastaga nõrgemaks? Kas me enam suudamegi elada Maa gravitatsioonis?“

„Kes on käskinud alt täisraskusest kergematele tasanditele kolida,“ sõnas Marlen. „Ma olen viimased kolm kuud iga päev vähemalt kaks tundi all põldude vahel elanud. Jooksnud, liikunud, harjutanud. Kes teist on?“

„Meil saab raske olema,“ sõnas Heidi ringi vaadates.

„Mis takistab valitsusel maandureid sinna ekvaatori lähedale saata?“ küsis Teron, kui vaikus oli kestnud kümme sekundit.

„Arvad, et ei ole saadetud?“ küsis Kalmar sünge muigega vastu. „Edasi mõelge ise. Me ei ole ju ainsad, kes tõsiselt kaaluksid lootusetu multiversumis kondamise asemel neitsilikule planeedile paigalejäämist. Võib-olla on seal haldjaradu? Midagi muud, mille abil on hoopis rohkem lootust kodustega ühendust saada?“

Kairi ja Teron vahetasid pilke.

„Aga kui valitsus ei valeta põhjuseta?“ kordas Teron sisuliselt eelmist küsimust otsesemas sõnastuses.

„Kalmar tahab öelda,“ ütles Heidi, „et meid hoitakse siin kinni. Trummel ei saa hakkama, kui inimesi liiga väheseks jääb. Kui liiga paljud laiali jooksevad, on teekond läbi. Alumistel tasanditel käärib mäss.“ Ta vaatas ringi. „Vabandust, ei korda kõike, mida oleme rääkinud. Loomulikult on võimalus, et seal on midagi, millest valitsus üle ei käi. Aga mis on tõenäolisem?“

„Midagi niisugust, millest ei käi üle tsivilisatsioon, mis ehitas Kuu L4-ja kümnekilomeetrise pöörleva elukeskkonna ja käivitas seal – tõsi, paistab et kogemata – stimuleeritud kvarkresonaatori, mille abil kõdunud stringdimensioone dekompileerida?“ ütles nüüd Marlen omakorda vahele. Ta oli

ilmselgelt ärritunud ega püüdnud seda enam varjata. „Keegi ei ole seal vaatama tulnud, järelikult ei ole seal midagi, mis oleks tõeliselt ohtlik. Mina kardan teistel põhjustel, te teate küll. Miks teie taandute?“

„Ei,“ napsas Heidi. Ka Kalmar raputas pead. Teron ja Kairi vaatasid teineteisele otsa ja raputasid ka pead.

„Aga me ei tea endiselt vähimatki, mis meid seal ootab?“ märkis Heidi ettevaatlikult. „Miks liiguvad jutud, et seal ei ole ainult lohutu varakeskaeg, sekka natuke aurupunkti, vaid lisaks midagi, mis hirmutab valitsust?“

„Meile ei peaks millegi muu kui tuumakaga viga teha saama,“ lausus Kalmar. Ta rääkis pealtnäha kindlalt, kuid Marlen tundis teda juba niipalju, et kuulis ta hääles kõhklust. „Laskume, võtame proove, vaatame natuke droonidega ringi. Kui ohtu ei ole, siis ise ka. Jätame täis-vaatluskomplekti maha...“

„Meil ei ole tõenäoliselt rohkem kui üks võimalus,“ raputas Heidi pead.

„Me välistasime atmosfääripidurduse, sest selle jälge on võimatu varjata,“ jätkas Kalmar temast välja tegemata natuke jonnakalt. „Me ei saa kasutada lahtist tuumaleeki, sest esiteks on seda terves päikesesüsteemis näha ja teiseks on seal elu. Ainult efektorid. Külmpееgli all minek ja tulek. Kui meil halvasti ei lähe...“

Heidi raputas pead. „Asi ei ole selles. Automaatkaevandused asteroididel on juba viimases veerandis. Võib-olla kaks kuud, maksimaalselt kolm, siis proovivad hullud jälle ruumi pöörata. Kui see on midagi, millele me oskame nime anda, lubatakse seda ilmselt üsna vabalt uurida, sest siis on selge, et me läheme koju.“

„Ja kui ei ole, kordub kõik veel süngemal viisil,“ sõnas Marlen. „Veel suurem kontroll, veel suurem surve. Ma imestan, et talupojad ei ole üles tõusnud. Või üldisemalt kõik need, kellel ei ole lootust taassünnile.“

„Aga kui seal on midagi, mis annab hoopis teise lootuse?“ küsis Kalmar. „Me peame teadma.“

Kümme sekundit vaikust. „Millal siis?“ küsis Marlen lõpuks kannatamatult. „Steven on kindlasti ka mineku poolt. Kui ta piisavalt teadvusele tuleb. Lepime ometi aja kokku – me peame end vabaks tegema ja alibi korda seadma.“

Kalmar raputas pead. „Marlen, teised räägivad enda eest, aga me ei hiili kõrvale. Aga see ei tohi olla uisapäisa tehtud otsus. Liiga palju on kaalul.“

„Ülikoolis algab kuue päeva pärast vaheaeg,“ sõnas Marlen kangekaelselt. „Meile on see hea mugav võimalus. Steven saab hakkama. Heidi saab hakkama. Järgmist võimalust ei pruugi tulla. Nädala pärast?“

Kõik vaatasid üksteisele otsa. Lõpuks kehtis Kalmar õlgu. „Marlenil on selles osas õigus, et me kas me teeme selle nüüd ära või see jääbki tõenäoliselt tegemata. Nädala pärast?“

„On kõik kindlad?“ Marlen vaatas Kairi ja Teroni poole. Nood vaatasid teineteisele otsa ja noogutasid siis koos. „Heidi?“

Heidi ei öelnud natuke aega midagi. „Olgu, aga me peaksime ikkagi rohkem teada saama.“

„See võib meil koduülesandeks olla,“ sõnas Marlen kiiresti, ilmse kergendusega. „Mõtleme kas või mingi uurimistöo välja. Kõik on valmis, nii et kui me nüüd isegi julgeolekule silma jääme, ei muuda see midagi.“

„Ma võin isalt küsida,“ pakkus Teron. „Ühe korra võib.“

Kairi vaatas talle natuke kahtlevalt otsa. „Elukeskkondade spetsialist vast teab elust ja nii edasi, aga

Maa Kuue ohud... Kui leiaks kellegi, kes päriselt...“ Ta jäi vait. Teised vaatasid talle ootavalt otsa. „Athlos Vuna?“ poetas ta lõpuks poolküsivalt.

Teiste näole levis aegamööda taipamine.

„Hea mõte,“ pomises Marlen. „Ainult et kuidas talle ligi pääseda?“

Kalmar turtsatas. „Annate talle sama etenduse, mis enne mulle.“ Ja ta tõstis kohe vabandavalt käed.

Ent Heidi ja Marlen mõõtsid teineteist pilkudega. „See ei olegi nii halb mõte,“ lausus Marlen. Heidi hammustas huult ja noogutas siis. „Las ma kõigepealt proovin ise. Kui vaja, eks ma küsi abi.“

Marlenile ei meeldinud selline asjakorraldus. „Aga sa saadad mulle kõik – emotsioonideni! – täiskanali ja ma olen valmis kohe appi tulema.“

Heidi mõtles hetke ja noogutas.

3. Raske mees

Rohkem kui sajameetrise kera sisepinnal tõusid tooliread amfiteatrina igas suunas keskse, nõõridega tähistatud võistlusplatsi ümber ja kaardusid üleval jälle hiiglasliku kerana kokku, muundudes laes suuresilmaliseks võrguks; ka see oli lisaks toolidele inimesi tihkelt täis. See oligi nii mõeldud ja võrgusilmad olid täpselt nii suured, et inimesed ei saaks sealt läbi pudeneda.

Korraga tungisid teadustaja hääle ühtlasest mulinast esile teravalt ja selgelt lausunud sõnad: „Tiitlikaitsja Leekiv Panter!“ Kisa ja lärm ruumis ei saanud palju hullemaks minna, kuid tõusis siiski teravalt lõikava vilekoorina.

Kusagilt võistlusplatsi tasapinnal avanevast käigust ilmus suurt kasvu, tohututes musklites, üleni karvutu ja tugevalt päevitunud ning natuke laigulise nahaga mees. Ta hüppas kohapeal mitme meetri kõrgusele õhku, tehes ühtlasi lennu pealt mitu pööret ja saltot, lasi lehvida-lennata oma tuletriibuliselt kuuel ja asus siis igas suunas kummardama, ise kogu selle aja võistlusingile lähenedes.

„Väljakutsuja Athlos Vuna!“ Seekord oli kisa hoopis teistsugune. Kuidas täpselt, oli raske aru saada, kuid kuidagi hillitsetum ja samal ajal jõulisem.

Teiselt poolt ilmus pikka kasvu turske mees, kelle juuksed ja habe olid väga lühikesed, vast kolmemillimeetrised, kuid täiesti olemas. Ta ei olnud efektselt musklis nagu vastane, ta oli pigem raskepärane tükikas. Tal ei olnud ühtki erilist riideeset ja ta sammus areenile vaid igas suunas kergelt noogutades, alles võistlusplatsil ta naeratas ja viipas tervituseks.

Kisa jäi tasapisi vaiksemaks ja taas muutus eristatavaks teadustaja hääl: „Võistluslike võitlusreeglite järgi. Ükski võtte ei ole otseselt keelatud, kuid keelatud on allajäänud vastase teadlik vigastamine ja lõhkumine. Punkte ei loeta, võistlus kestab kolmeminutiste raundidena ja kolmeminutiliste vaheaegadega, kuni üks võitlejatest ei suuda edasi võidelda või loobub. Ja nüüd!“

Jälle kadus ta hääl kõrvulukustavaks muutunud kisasse, kui vastased teineteisele ringinurkades kummardasid, kohtunik valge lipuga viipas ja kiiresti taandus. Panter lendas oma nurgast välja, otse vastase peale, justkui proovides teda esimesel sekundil üllatusrännakuga võita. Athlos ootas teda pealtnäha liikumatult, ainult madalamaks vajudes. Siis tegi ta telje ümber pöörde ja tabas jalalöögiga selleks ajaks temani lennanud vastast. Too tõmbas end löögi ootel kägarasse ja, löögi kätte saanud, lendas nõõridesse, põrkas sealt tagasi, lasi kukerpalli, pöördus õhus ringi ja maandus jalgadele... ainult selleks, et saada Athloselt teine võimas pöördega jalalööök, mis ta uuesti barjääri paiskas.

Ta lendas veel neli korda nõõridesse, enne kui tal õnnestus vastasest niipalju eemale saada, et sai enne tasakaalu tagasi, kui too jaole jõudis. Athlos siiski lõi, Panter proovis ta jalga haarata, kuid

ilmselt oli teine sellega arvestanud ja hoogu ära kasutades andis löögi lisaks teise jalaga, kukkudes küll ka ise. Igatahes hetk hiljem seisis nad jälle vastamisi. Siis Panter ründas ja kuni raundi lõpuni Athlos kaitses end pideva, järelejätmatu löögirahe eest.

„Ja meid on üllatuslikult vaatama tulnud ka Heidi. Jah, Heidi, see üks ja ainus. Heidi, kes lösutab edetabeli tipus juba lausa sündsusetult kaua, kes säras Valitsuse galal, Kunstigildi aastakontserdil ja Tumeda Poole reivil. Kes ilmselt särab veel kaua, kui ta ise ei taandu, et mitte nii noorena teha rekordit, mida ta isegi ei suuda iial üle lüüa. Heidi, kellest keegi ei tea, kes ta on ja kust tuleb. Heidi, salapärane kaunitar, kelle on meile andnud uuestisünd...“

Heidi, kes seni oli võistlusringist viisteistkümnemeetri kaugusel asuvas loožis – piisavalt lähedal, ent vaatamiseks mugavalt kõrgemal – etendust nautinud, ajas pea kuklasse, varjas silmi, kui kõik prožektorid temale pöördusid, ja naeratas raugelt. Ta nipsutas sõrmi ja mõneks sekundiks muutus ta avar kollakas sari läbipaistvaks. Ta raputas muiates pead, kui kisa tahtis saali õhupallina lõhki puhuda.

Algas teine raund. Seekord ei alustanud Panter pika hüppega – ju ta oli midagi õppinud –, vaid lihtsalt kõndis vastase juurde ja asus teda tümitama. Ta oli vastasest suurem, igatpidi võimsamate lihastega, ja näis, et Athlosel ei ole lootustki. Siiski pidas ta kolm minutit löögirahet vastu ja Panter vangutas pead ja laiutas demonstratiivselt käsi, kui gong kuulutas vaheaega.

Kolmandas raundis hakkas Athlos vastu lööma. Panter ei näidanud küll mingeid väsimuse märke, kuid nii mõnigi kord ta taandus korraks. Heidi ei saanud aru, kuid teadis, et ju siis nägi kogenud võitleja, et ta on kuidagi vastasele liiga hea võimaluse jätnud – mida too, samuti kogenud võitlejana kindlasti kasutamata ei jäta.

Ta oli neist meestest lugenud, kuid ise näha... Nojah, talle ei olnud sellised asjad kunagi eriti meeldinud. Jah, meeste võitlusstiilid olid väga erinevad. Vabavõitluse Kuu ja Trumlite tšempion Leekiv Panter võitleski nagu panter... või nagu inimesed, kes iial pantrit ei ole näinud, võiksid ette kujutada, kuidas panter võitleb – järsult, kiirelt ja jõuliselt. Panter liikus täpselt ja efektiivselt, näis lausa, et talle ei kehti isegi sealne Kuu omaga võrdne nõrk raskusjõud; põrand ja ringipiirid näisid olevat talle vaid kui miski, millelt end ära tõugata. Ja kahtlemata tundis ta kõiki võtteid, mida inimkond üldse on suutnud välja haududa.

Tema vastane Athlos Vuna oli teistsugune. Jah, suur ja raske ja ilmselt väga treenitud, kuid mitte selline grotesksuse piiril – või mõne maitse jaoks kõvasti üle selle piiri – musklimägi. Ta võitlusstiil oli äärmiselt ökonoomne. Kuna Heidi oli värskelt lugenud, oskas ta näha, kuidas mees hoiab rangelt tasakaalu ja lööb kogu keha jõuga, sealjuures niimoodi, et isegi kui vastane sel hetkel ta käest või jalast suudab haarata, ei ole tal sellest suuremat kasu, täpsemalt vastupidi – see lõppeb talle teise jäseme valusa hoobiga, sellal kui ta esimesest kinni hoiab. Samuti ei töötanud selle stiili puhul kogu see tarkus, et kasuta vastase jõudu tema enda vastu – Athlos säilitas, nagu öeldud, tasakaalu, ja ei läinud nii-öelda püüdma ja seega ei andnud selleks võimalust.

Võitlus kogus tasapisi hoogu, mõlemad vastased näisid kümnenda raundi juures natuke tüdinema hakkavat ja seega rohkem riskima. Mõlemad olid juba korralikult verised ja Panter lonkas, olles vaid napilt pääsenud jala murdmisest, kui Athlos ta ühel ebaõnnestunud hüppel kätte sai ja kasutas kogu oma raskust, et tal jalg välja väänata.

Kuueteistkümnendal raundil hakkas Athlos silmnähtavalt taanduma ja tal paistis olema raskusi löökide tõrjumisega. Ta pidas küll raundi vastu, kuid vaevalt oli vaheaeg alanud, kui ta abiline mingi aparaadiga ta kätt uuris ja pead vangutas. Athlos mõtles hetkeks, ohkas ja viskas rätiku ringi. Veel mõned sekundid igasugust noogutuste ja žestide vahetamist – pealtvaatajad ei lasknud end enam sellest häirida, kisa mattis kõik muu ja Leekivat Pantrit kanti juba õlgadel ümber võistlusareeni – ja siis lülitus taas sisse võitluse ajaks ruumis blokeeritud andmeside.

Heidi skaneeris kiiresti pilguga teadet, leidis sõnad „Vasaku käe kodarluumurd otsustas asja“ ja

tõusis. Ta nägi silmanurgast, kuidas vähemalt paar tosinat kaamerat tema tegemisi jälgis, ja kuulis ka, mida rääkis varem võistlusi kajastanud reporter: „Heidi näib minevat... lähebki Areenilaele. Jah, mõned nimetavad seda jõhkraks diskrimineerimiseks, et alati pärast võistlusi on kohvik reserveeritud võistlejatele ja nende sõpradele. Jah, seda võib pidada ainsaks kohaks Trumlis, kuhu pääsemine on staatussümbol. Vabandage mu ebakorrektnel kõnepruuk, kõik on inimeste peades – las olla mõnigi traditsioon. Mis on loomulik, kui reserveerida kohvik oma privaatüritusele? Mis keelab seda kellel tahes mistahes vabal ajal tegemast? Oo jaa – nagu näete, ei ole Heidil mingit raskust pääseda „võistlusjärgsele sõbralikule arutelule“ – talle vaadati ainult korraks otsa. Küsimus, mida ta seal teeb...“ Aga kohe pöördus reporter võistluste juurde tagasi ja teda spetsiaalselt jälgivate kanalite kujutis tardus, sest kohvikus teda jälgida ei saanud.

Heidi saatis Athlosele teate, et soovib temaga kohtuda. Tal tuli tükk aega igasuguste tegelastega viisakusi vahetada, enne kui Athlos sisse astus, ta pilguga leidis ja ilma igasuguse tseremoonitsemiseta enda lauda palus. Kui nad koos sinnapoole läksid, saatis Athlos teisi temaga suhelda üritavaid inimesi viisakalt, kuid resoluutselt kuradile.

„Sööme? Ma loodan, et sa pakud mulle ka selles seltskonda?“ küsis mees heatahtlikult viisakalt, kuid üsna ükskõiksel toonil, kui nad olid istunud. „Varjutsoon? Ma ei tea, miks sa mu üles otsisid, sport sind ei huvita. Sa oled väga ilus tüdruk ja mul ei ole midagi end sinuga näitamise vastu, kuid palun ära oota, et ma kuidagi eriliselt etendust annaksin.“ Ta lausa kõrgus Heidi kohal, tema biitseps oli jämedam kui Heidi jalad või isegi piht.

Heidi lasi korraks pilgu ekslema oma silme ette kuvataval displeil. „Loodame, et varjutsoon peab. Ma ei otsinud sind niisama üles. Aga et tegelikku põhjust varjata, tuleks natuke etendust anda. Ma isegi laseks sinul otsustada, on see mingi ühekordne happening siin või midagi püsivamat.“

Athlos mõtles hetke. „Olgu. Ikkagi – õhtusöök? Selle ajal saab rääkida. Kuigi, mis siin mõelda – Maa?“

„Nii et sa ikka usaldad siinset varjutsooni?“

„Niivõrd, kui ma siin sitases universumis üldse midagi usaldan.“ Athlos kehtas õlgu ja muigas ühe suunurgaga. Seal tema kõrval istudes meenus Heidile üks muistne film – *King Kong*, käis tal peast läbi.

„Aga siis tuleb kõike korralikult teha ja ma ütleks, et ära võta seda hinnana mulle, vaid suuresti pigem sellele, mida sa teed või tahad,“ jätkas mees. „Afäär. Kiire ja tormiline.“

Heidi lasi pea viltu. „Olgu. Aga mida sa õieti tahad? Muidugi olen ma valmis sinuga seksima, aga kui see mulle üldse midagi ei paku, siis kas sulle pakub? Ma ei usu, et sul seksiga probleeme on.“

Athlose muie venis laiemaks ja ta kõhkles paar sekundit ja lausus lõpuks, toonil, nagu näeks ta vaeva naeru mahasurumisega: „Tead, kui ma ei oleks nii läbi klopitud, tõmbaks su siinsamas laua peal läbi, varjutsooni võtaks muidugi enne maha. Sa tulid mõttega, et vajadusel seda teha. Küllap on su siiatulek ka Siiriuse Stuudioga läbi räägitud, kuigi muidugi ilmselt ei rääkinud sa neile Maast.“ Ta ohkas ja tõstis käe, enne kui Heidi midagi öelda jõudis. „Ma ei taha sind kuidagi riivata või alandada. Ma näen enda ees arvatavasti Trumli kõige kaunimat naist, kes lisaks oskab laulda ja tantsida. Ja kel on midagi ka kõrvade vahel. Ma võtan maksimumi kõigest ilusast ja heast, mis elul pakkuda, nii et võta seda komplimentina, et mul on asjad kenasti tähtsuse järjekorras. Ma näen läbi nii mõnestki pettepidist ja loomulikult tahan sind võimalikult kauaks endale saada.“

Heidi turtsatas. „Olgu, eks siis magame umbes iga kolmanda öö koos ja ma tulen koos sinuga ka mõnele üritusele, kah nii maksimaalselt ülepäeviti. Meil mõlemal on oma töö ja elu. Oleme kokku leppinud?“

Athlos noogutas. „Oleme kokku leppinud.“

„Kuigi sa tegelikult ei tea, mida ma sinult tahan,“ märkis Heidi huult hammustades.

„Tean küll. Sa tahad Maale minna.“

Heidi maigutas paar sekundit. „Ja sa oled nõus? Kuidas sa üldse ära arvasid, et ma ei tulnud ainult infot küsima?“

„Oleksid sa kõik välja pannud ainult info eest?“

Heidi mõtles hetke. „Kas mul vedas või tuleb mul veel tegemist hüljatud partneri pisarate või isegi küünte ja hammastega?“

Athlos naeris hääletult. „Sisuliselt mitte, aga sa ju tead, et mõni võib proovida endale sellega kuulsust püüda. No ja niipea, kui uudis meie suhtest levib, tuleb vana Stouker – mäenedžer – selle jutuga, et järgmine kord oleks vast õige aeg vahelduseks võita. Olgu, kelner juba trambib jalalt jalale. Tule, istu siia mu sülle selleks hetkeks, kui me ta varjutsooni sisse laseme. Ma heameelega ka suudleks sind.“

Heidi mõtles hetke, istus siis kaksiratsa ta sülle ja lasi oma sari vööni vajuda. „Kas tead... sa ei pruugi mind uskuda, aga vaatamata kõigele, mis ma elus teinud olen, on see tegelikult esimene kord, kui ma alustan kokkuleppe põhjal suhet mehega, keda ma tegelikult ei tunnegi. See on esimene kord, kui ma... noh, väljaspool näitlejatööd istun nii paljalt võõra sülle.“ Viimaseid sõnu sosistas ta mehele kõrva, sest varjutsooni enam ei olnud. „Ja kuigi see siin on nüüd rangelt võttes etendus, siis paari tunni pärast voodis, kui sa mu läbi tõmbad, kaameraid enam ei ole.“

Athlos oli suurem, kui ta isegi tema kohal kõrgudes oli tundunud. Muidugi teadis ta tema mõõte ja kaalu, ta oli isegi simulatsioonis seda stseeni läbi mänginud. Ta oli ise ka naise kohta väga pikk, mees oli temast vaevalt peajagu pikem. Ja kuigi ta oli keskmisest võrreldamatult paremas vormis, kuna tantsimise – mis oli rohkem akrobaatika – tarbeks iga päev õige mitmeid tunde harjutas, oli esimestest puudutustest selge, et mees on nii tugev, et peab end iga hetk tagasi hoidma, et talle mitte haiget teha. Ta teadis, et kui kõlab vaikne kõhatus, mille peale Athlos mühatab, et „minu tavaline kahekordselt“, ja sekund hiljem varjukardin uuesti sulgub, on pildid nende suudlusest juba levinud üle kogu Trumli ning sotsiaalmeedias toimuvat võib võrrelda pommiplahvatusega. Seal, nii lähedalt mehele silma vaadates sai ta korraga aru kahest asjast – esiteks, et vaatamata oma ikkagi üsna inimlikule väljanägemisele võib mees olla nii võõras, nagu üks olend teisest universumist olla võib, ja teiseks, et nüüd olid sillad põletatud ja kõhklused läbi. Nad lähevad Maale.

Nii ta kõike seda – ka ta sisemonoloogi – jälginud Marlenile ütleski.

4. Peadirektor

„Miks sa mu siia kutsusid?“ Athlos vaatas ringi paraja korvpalliväljakusuuruses toas, mille avaratest akendest avanes vaade hõbedasele kaarduvale metalltasandikule. Varjud olid pikad ja mustas taevas hõljus poolik Maa.

Aknast välja vaadanud naine pöördus. „Nii et pöörane ja kuum armulugu, jah? Mida sa temas leiad? Või on see puhas teesklus? Äri? Mida sa taotled?“ Ta oli ebamäärases eas, tundudes kord allakolmekümnesena, kord üleviiekümnesena – mis tähendas seda, et tõenäoliselt oli ta seda viimast, kuid enda eest hästi hoolitsenud. Ta oli pikka kasvu ja sale, suurte helesiniste silmade ja blondide lokkis juustega, mis paeltega kahte hobusesabasse kogutud. Ta oli harjunud pead uhkelt püsti hoidma ja ta hästiartikuleeritud sopran oli kõike muud kui sõbralik.

„Mis see sinu asi peaks olema?“ küsis Athlos vastu, see ei olnud öeldud ülbelt, pigem heatahtliku ükskõiksusega.

„Võib-olla ei olegi. Kui see oleks vaid armulugu.“

„Sa kindlasti ei kutsunud mind siia ainult kadedusest.“

„Kadedusest?“ Naine vaatas ringi. „Sa peaksid oma sõnadega palju, rõhutan, palju ettevaatlikum olema.“

„Jäta, Lilian. Me oleme kahekesi. Küll sa oma salvestusega hakkama saad. Sa valisid oma ameti.“

„Jah, valisin. Ma ei oleks saanud olla peadirektor. Keegi ei seedi ära, et peadirektor elab koos ainsa teadaoleva tulnukaga. See oleks mõeldamatu. Solvav, see teatud mõttes osataks kõiki Trumli mehi. Naisi ka.“

„Me oleme seda sada korda rääkinud. Ma mõistan sind. Aga sa tegid valiku ja mina olen vaba.“

Lilian pöördus alles nüüd õieti Athlose poole. Ta astus talle lähemale, pani korraks käe Athlosele varrukale, vaatas talle otsa, krimpsutas nägu ning pöördus madala diivanilaua ja selle ümber olevate tugitoolide poole. „Kohvi?“ Varjud pöördusid, Maa hakkas loojuma.

„Heameelega.“ Lilianile järgnedes libistas Athlos korraks sõrmed üle ta selja. Lilian ei reageerinud sellele kuidagi.

„Sa lähed Maale?“ küsis Lilian, kui kaks tassi olid täitunud pruunika vahutava joogiga ja nad mõlemad olid jõudnud ka maitsta.

„Jah.“

„Võtad ta kaasa?“

„Teeme nii, et sa ei küsinud seda.“

Lilian nuhatas ja vaatas uuesti nägu krimpsutades kõrvale. „Asi ei ole minus. Jah, ma ehk oleksin eelistanud... Aga võib-olla ei oleks ka – sa tegid oma otsuse ja see on selle mehe otsus, kellega... Olgu, jama, jätame. Seal all on juba peaaegu sada inimest. Enamik loodetavasti ei ole teistest teadlik, aga saad ise aru. Sa ikka tead, mida sa teed?“

„Noh, võib-olla ma üldse vaevun sulle mainima, et lähen, et olla kindel, et sa purjetad minema selleks, et minust lõplikult lahti saada.“

„Kas sa võiksid vahelduseks asjasse tõsiselt suhtuda. Seal on keegi. Võimalik, et väga kuri, kui me näiteks nende sõbrad viiendasse saatsime.“

Athlos kehtas õlgu. „Kui nad üldse taipavad, mis toimus.“

„Võimalik.“ Lilian võttis ettevaatliku lonksu ja pani siis tassi otsustava liigutusega, kerge kolksuga lauale. „Aga sina oled teatud mõttes unikaalses positsioonis ja võta seda, kuidas tahad, aga ma pean su nõu väga oluliseks. Iga korraga on asi veidramaks läinud. Neljandast alates... justkui keegi tegutseks. Ja muidugi sina – mitte keegi ei saa aru, kust sa tulid.“

„Kas keegi on aru saanud, kuidas hendekaforkaator tegelikult töötab?“

„Ei. Professor Linnea väidab, et teooriatest tulenev efekt on vähemalt kolm-neli suurusjärku väiksem. Ta võrdleb seda sellega, kui esimeste maserite kokkupanijad oleksid kogemata avastanud tunneliefekti ja nende seade oleks nii paarisajakilose ekvivalendiga termotuumaplahvatuses laiali lennanud.“

„Nii et keegi läheb koju?“ küsis Athlos poolmuigamisega.

„Küsimus on – kes? Ja kuidas see meid teisi aitab?“

„Oled sa sellega vähemalt tegelenud?“

Lilian väärutas huuli. „Loll küsimus.“ Ta turtsatas. „Kas tead, ma olin vahepeal üsna veendunud, et see oled sina.“

„Ma avastasin end primitiivse Maa kohale tekkinud, väärakaid täis topitud konservipurgi juurest pärast teie teist hüpet.“

„Sa võisid kusagil peidus olla ja siis oleks pärast teist hüpet väljatulek elementaarne ettevaatus. Sa ei ole ei Teise ega Kolmanda Maa elanik. Sa oled ainuke võõra ja meie omast mõnes osas kõrgemalt arenenud tsivilisatsiooni liige – sul on kolbas arvuti, millest meie üle ei käi, ja enamik su laeva tehnikat on meie teadlastele rämedalt võõras. Alates täielikust isetaastumisvõimest, millega võrreldes meie oma on hale vari.“

Athlos kaalus seda hetke. „Miks mul üldse oli tarvis kapist välja tulla?“

Lilian kehtas õlgu. „Sellele annab vähemalt tosina põhjendusi välja mõelda. Seni su laev taastus pärast avariid. Sa ei saanud enam regulaarselt oma laeva külastada, sest varem või hiljem oleksid sa vahele jäänud. Sa vajasid staatust, sest kui kodus võis midagi välja mõelda, inimesed liikusid, on nüüd Trummel kogu maailm ja väga lihtne on välja selgitada, et sa ei ole see, kes väidad olevat. Sa ei saanud enam Maa vahet sõita – umbes samal põhjusel. Sa tead midagi väga olulist mingi järgmise maailma kohta ja sa vajad mingi olukorra lahenduseks laeva. Sa oled üldse ainult laeva avatar ja võimalikud häired on seda väiksemad, mida lähemal sa oled. Ja nii edasi.“

„Olgu, ja miks sa enam nii ei arva?“

„Sest sul ei ole hendekaforkaatoriga mingit sidet, sul ei ole võimalik seda mõjutada ja meie reisil ei näi olevat mingit mõtestatud tulemust.“

„See kehtiks iga „kojumineja“ puhul.“

„Kui ta suutis mõjutada hendekaforkaatori ehitust nii palju, et sellest sai selline reaalsusi vahetav seade, nagu meil praegu on, on ta juba väga ammu tiimi sulandunud, ja kuna on elementaarne eeldada, et pärast esimese hüppe paanika vaibumist hakatakse ka kogu hendekaforkaatoriga kokku puutuda võivat seltskonda paranoilise põhjalikkusega uurima, tegelenud sama paranoilise hoolikusega kõigi jälgede kaotamisega.“

„See loogika töötab eeldusel, et ta on üks. Kui tegemist oleks meeskonnaga, siis oleks just elementaarne keegi mingil hetkel avalikustada. Loomulikult ei peaks ma siis teistega – kõige vähem hendekaforkaatori inimesega! – mingit sidet ja nii edasi.“

„Jah, aga see kõik läheb liiga keeruliseks ja kunstlikuks. Kuni selleni välja, et tol müstilisel tiimil oligi eesmärk oma tegelane peadirektori armukeseks sokutada, samas kui peadirektoril oli salaplaan armukeseks hakates tulnukalt välja pressida ellujäämiseks olulist infot. Ja et nii nad teineteist vastamisi oma ülisalajaste ja ülivõimekate nanodega nakatasid...“ Ta turtsatas nukralt. „Mina ei usalda sind ja sina ei usalda mind. Liiga palju on meie mõlema jaoks kaalul.“

„Nii see paraku on. Kusjuures kui Linnea või mõni teine välja mõtleb, kuidas siiret juhtida, võite teie koju jõuda, aga minu jaoks on see ainult esimene samm. Väike lootus. Ja võta seda, kuidas tahad, aga ma ei usu sind. Esiteks – kust ma tulen? See ei mahu isegi neisse teooriaäbarikesse, mis sul on. Ma pean olema ülimalt kahtlane tegelane. Teiseks – sina ja su rahvas ei ole nii rumalad, et te ei oleks praeguseks vähemasti hendekaforkaatori petupunktile näppu peale pannud.“

Lilian kirtsutas nina. „Kahtlane koht on kõigi silme all. Maalt saadetud häälestusprogramm, mis pidi seadet kalibreerima CERNi kiirendi mingite andmete kontrolliks. Kõik on korralikult vormistatud, kui välja arvata, et meil ei ole õrnatki aimu, kuidas see töötab. Sest me ei tunne selle taga seisvat teooriat – kui seda üldse olemas on, ma mõtlen, minu maailma inimeste jaoks.“

„Seda vist üldsus ei tea?“ küsis Athlos, kui oli hetke mõelnud.

„Ei. Mul on niigi muresid küllaga.“

„Aga sa rääkisid seda mulle?“

„Ma vajan natukegi usaldust. Ja kui sa oled selle taga, teadsid sa seda niigi.“

Athlos mühatas. „Olgu. Mida sa tahad?“

„Ära surma saa. Eeldusel, et sa seda maailma ei tunne,“ – Lilian viipas taas teisest küljest akna taha tõusnud Maale – „on sul kasulik teada, et primitiivne varakeskaegne põllumajandusühiskond on suitsukate. Selle taga on kõrgtehnoloogiline tsivilisatsioon.“ Ta vajutas paari kohta randmel ja akna ühest segmendist avanes vaade toale, kus kolm värvimata koredatesse linastesse särkidesse ja seelikutesse rietatud noort naist näisid ketravat.

„Kohalik rass põhjapoolkera suurelt mandrilt, paigast, mida kõigi seninähtud Maade analoogia põhjal nimetatakse Baltoskandiaks,“ märkis Athlos. „Kahvatud, juuksed enamasti värvitult helehallid, tömpide ninade ja hammastega, olematute põsesarnade ja kõrge laubaga. Lõng läigib kuidagi? Muud erilist ma selles pildis ei näe.“

„Meie luuregrupp jalutas sinna sisse. Leitnant, maskeerunud aadlikuks, ja kolm sõdurit, maskeerunud sõduriteks. Nad põhjustasid paraja ehmatuse, aga piigad... osutusid lahketeks. Ainult et midagi juhtus. Kas luuregrupp saastas tahtmatult keskkonna või oli see mingi kaitsemehhanism. Lõng kaotas oma sära. Tagasiteel rünnati neid mingi keemilise või psühholoogilise relvaga. See tekitas hallutsinatsioone ja luule. Leitnant uppus, sest talle viirastus, et ta on vähk. Sõdurid jõudsid tagasi, võõraid mõjureid me neil avastada ei suutnud ja häired kadusid paari päevaga. Lõng aga... noh, see on mingi tehisneuron. See on põhimõtteliselt paljukanaliline valguskaabel, mis näib suutvat tänu kuldtraadiga elektritoitele signaale põhimõtteliselt lõpmata kaugele saata, neid pidevalt regenereerides. Ja see on kasvatatud. Kas sinu maailm tundis selliseid asju?“ Lilian ulatas Athlosele paar juuksekarvajämedust läikivat kiudu ja viipas teisele seinasegmendile, kus oli ilmselt selle kiu erinevad suurendused, tuhandest korrast alates.

„Ei.“ Athlos vangutas neid uurides pead. „Ma ei ole spetsialist, aga need ei erine väga palju ei minu ega sinu valguskaablitest. Igatahes valmistatakse neid ka minu maailmas tehases, mitte ei kasvatata põllul ega ei kedrata vokiga. Mida need naised seal õieti teevad?“

„See on hea küsimus. See tundub täiesti mõttetu. Võimalik, et meie luuregrupp rikkus ära mingi protsessi, mis kiud üheks kaabliks kokku kasvatab. Võimalik, et valguskaabli omadused on ainult tühine kõrvalefekt ja me ei saa üldse aru, mis kiud need on. Ja see ei ole kaugeltki kõik. Kohaliku valitseja tütreaga abiellus mees, keda tuntakse Teravsilmana. Kolm venda, kolmikud, kes tekkisid perre veidratel asjaoludel ja kellel on igäühel mingi omadus, mida teistel inimestel ei ole. Näib, et nad võtsid kuidagi võimu, kui parandasid mingeid kõrgtehnoloogilisi lelusid. Olevat heitnud liisku, kes kuningatütrega abiellub. Temalt muidugi ei küsitud, aga see ei puutu hetkel asjasse. Ja see,“ – viibe uuele kujutisele – „on ilmselt aatomimootoriga veski. Ajad ülevalt ükskõik mida sisse, alt tuleb pulber välja. Ja kui katsuda seda lahti kiskuda, läheb reaktor ilmselt kriitilisse režiimi ja arvatavasti lendab värgendus õhku, kui kohe uuesti ei suleta. Ei, seekord jäid kõik ellu, aga sadakond greid sekundis ei ole ka parima kaitse korral naljaasi.“

Athlos noogutas aeglaselt. „Palju sul neid inimesi seal all on?“

„Piisavalt,“ napsas Lilian. „Me oleme siin juba pool aastat. On kolm neljamehelist kontaktigruppi, pluss nende julgestustiimid. On kaugluuregrupp, analüüsigrupp ja eraldi ohtlike materjalide käitlusgrupp. On reeglid, protseduurid ja strateegia. Ma ütlesin, et mul tegeleb sellega kokku üle saja inimese. Ja siis tegutsevad minu eest salaja korporatsioonid ja arvatavasti paar punkti hulle. Kui sa seda ei teadnud.“

„Ma aimasin, ei teadnud. Noh, aitäh hoiatamast. Kuigi ma tõtt-õelda ei saa aru, miks sa mul nii vabalt tegutseda lased.“

„Ära muretse. On tegelasi, kes käivad mul siin iga päev uute plaanidega, kuidas sulle ära teha. Kuidas su laeva plahvatust neutraliseerida. Või lihtsalt tõestamas, et riskid on hulga väiksemad, kui

sind maha lüüa.“

„Nii et see, et sa mulle neid asju rääkisid, on hea tahte avaldus? Selles mõttes, et kui ma niikuinii ei tea? Et kui ma olen reaalsusesorkijate pundis, ei kaota sa midagi, kui ei ole, olen kasulikum liitlasena?“

Lilian vaatas kõrvale. „Joo oma kohv lõpuni. Ma veensin sind, et sa ei läheks. Tulemusetult.“

5. Äralend

„Oota, me tuleme sinu laevaga, ent laseme ikkagi oma laeval ka Maale tulla?“ Kalmar vangutas kurjalt ja rahulolematult pead. „Heidi, see ei olnud plaanis. Mis mõte sel on?“

„Ma vabandan veelikord, et ma seda varem ei rääkinud, ent nagu te ise väga hästi teadma peaksite, on salaplaanide õnnestumise tõenäosus üldiselt pöördvõrdeline teadjate hulgaga. Ja nagu illustratsioonilt näha, on siin lisaks koortele ka kassid.“ Selle märkuse peale vahetasid Teron ja Kairi pisut häiritud pilgu ja vaatasid siis kahe kassi moodi tüdruku poole, kes samuti just hetk tagasi olid pilke vahetanud, õnneks ei paistnud selle märkuse peale keegi solvuvat.

Athlos jätkas: „Ma siiralt usun, et suudate ise sõnastada kõik tulenevad mõttekäigud. Peadirektor Lilian – olgu, te ei kasuta perekonnanimesid muuks kui vahetegemiseks – ei saa mind takistada Maale minemast, ent saab karistada teid, et te olete keelust üle astunud, ja selle baasil annab tekitada võimaluse kehtestada avalik kontroll, kellega ma suhtlen, ja piirata inimeste pääsu mu laeva lähedussegi. Üks muistne tarkus kõlab, et väldi lahinguid, mida vähegi on võimalik vältida. Iga lahing, isegi võidetud lahing, raiskab su ressursse ja tekitab juurde leppimatuid vaenlasi. Kui teie laev käis Maal, saab alati väita, et te käisite sellega. Kui ma aga niikuinii lähen ja minu laevas on ruumi, ei ole teil mõtet riskida ja aega raisata. Kui ei tule välja, et te Maal käisite – ja ma loodan, et ei tule –, ent tuleb välja, et keegi käis, saan ma ausa näoga öelda, et kontrollige muid võimalusi.“

Kalmar ei jäänud rahule. „Ja miks sa meid kaasa võtad? Miks sa riskid?“

„See peaks ääretult selge olema,“ jätkas Athlos oma rahulikult emotsioonitul toonil, millesse – tundus, et nimme – oli lisatud imekergelt kannatamatust ja irooniat. „Ma olen nädal aega keppinud Trumli esikaunitari. See tekitab päris mitmel tasandil tunde, et elu on elamisväärne. Minu jaoks tasus see ära, sest mul ei ole kunagi olnud nii täiuslikult kaunist naist. Sellega mind ära osteti ja teatud mõttes ei puutu asjasse, et esiteks ma olen avastanud, et Heidi on muidu ka väga tore inimene, keda ma heameelega aitaksin, ja et tegelikult mulle meeldib teie mõtteviis ja entusiasm. Minu arvates on teil täielik õigus Maad uurida. Teil on õigus teada, kuidas asjad on, ja aktiivselt kaasa aidata kogu ühiskonna parema ja kindlama tuleviku nimel töötamisele. Kas ma väljendusin piisavalt selgelt? Vabandust, nagu te peaksite kogu aeg silmas pidama, räägin ma seni keerukamaid asju tõlkeprogrammi abil, nii et väljendite nüansid ja terminite aktsendid võivad valed olla.“

Viis sekundit kestis vaikus. Selle katkestas Heidi: „Kuulge, meil on alati võimalus oma laeva kõndida. Me raiskame siin praegu lihtsalt aega. Me kas läheme „Zglöde“ pardale ja stardime või sõidame siit linnulennult kilomeetri oma koopasse „Tumepurje“ juurde ja stardime sealt. Me ei kaota otseselt aegagi, sest me pidime kohal olema tund enne starti ehk siis praegu. „Tumepuri“ on komplekteeritud ja stardib vajadusel täisautomaatselt, see jõuab vaid pisut kiiremini kohale, kuna on pool tonni kergem. „Zglöde“ on, nagu ma aru saan, stardivalmis. See jõuab küll Maale poole tunniga poole päeva asemel, aga küll me selle pool päeva endale tegevust leiame. Ja muidugi võime lõputult vaidlema jääda ja lõpuks loobudagi. Mina igatahes lähen.“ Ta keeras ülejäänud seltskonnale otsustavalt selja ja kõndis lauge kaldega võrerambist üles kosmosesõidukisse.

Marlen noogutas lühidalt ja kõndis talle järele. Sõidukis sattus ta hetkeks segadusse, oskamata kusagil suunas minna, kuid kohe süttisid seintel nooled. Need juhatasid ta justkui minidemonstratsioonisaali, mille tugevasti kaldus põrandasse tekkisid üksteise järel toolid.

Vilgatavad nooled juhtisid ta nii-öelda teise rea parempoolsele toolile, Heidi oli juhitud tema ette esimesse ritta.

Mõne hetke pärast sisenes Athlos ja laskus esimeses reas, vahekäigust vasakul asuvale istmele. „Põrutusi ja raputusi ei peaks esinema, aga reeglid on tuhandete ja tuhandete ruumilendurite elusid päästnud,“ sõnas ta pisut vabandavalt. Marlen ei saanud kohe aru, milles on asi, kuid siis tundis ta, kuidas istmest välja sirutuvad jätked või kulendid teda igast suunast haaravad. „Käed annab kohe vabaks, kui natukegi suruda,“ jätkas Athlos. „Avariilüliti on rinnal, jah, see suur punane.“

Koridorijupist tuli Kalmar ja sättis end sõna lausumata Marleni kõrvale, Athlose selja taha. Siis tulid ülejäänud neli ja nemad said kaks järgmist rida teiste selja taga. Ruumi oleks mahtunud tegelikult palju rohkem inimesi, sest neli toolirida moodustasid justkui kitsa soolika ruumi keskel.

Athlos noogutas ja vajutas nuppe väikesel puldil oma tooli käetoel. Heidi heitis talle pisut imestunud pilgu ja seda märganud Athlos mühatas: „Enamasti juhin ma seda muidugi otse. Aga selleks tuleb anda korraldus ja see on ohutuskaalutlustel mehaaniline. „Zglöde“ on teatud lähenduses ohtlik relv. Ma millegipärast ei usu, et teie tuumapomme on võimalik interneti teel plahvatama panna.“

Heidi ei vaevunud vastama, seda enam, et hallikalt sädelenud kumer lagi ja seinad kadusid ja kõigepealt nägid nad laiali roomavaid angaarikatteid ja siis, ilma igasuguse hoiatuseta, suruti nad ränkraskelt istmesse ja angaar nende ümbert kadus. Sile hallikas sein eemaldus kiiresti ja juba mõne sekundi pärast kumerdus hiiglaslikuks silindriks, mis samuti kiiresti eemaldus.

„Sa oleksid võinud hoiatada,“ kähises Heidi, kui kiirendus järele andis ja ta jälle hingata sai.

„Vabandust,“ porises Athlos ükskõikselt. „Kasulik on võimalikult kiiresti minema saada. Ma ei startinud täiskiirendusel, ainult 100 g-d. Kompensaator on umbes üks kolmekümnele, nii et umbes kolm ja pool g-d. Inimestele peaks see raskusteta talutav olema.“

„Jah, aga nendele, kes on Kuu gravitatsiooniga harjunud, on see kahekümnekordne ülekoormus,“ porises Marlen.

Athlos vaatas üle öla. „Kõik paistavad elus olevat.“

Tema eeskujul vaatas ka Marlen ringi. Kui välja arvata põhimõtteliselt natuke torssis olemisega Kalmar, näis teistel kõigil lõbus ja põnev olevat. Marlen taipas, et just seda Athlos vaataski, sest küllap ta nägi– nagu nad teised omavahel kõik – samuti nende medimonitoride näite. Marlen tõstis prooviks kätt. Esiteks ta arvas, et too toolilukustus on tugevam, kui ta eeldas, kuid mõistis siis, et käsi on vaba, lihtsalt väga raske.

„Ja palju siin praegu on?“ Hääli tuli normaalselt välja, kuid ta tundis selgelt keele raskust...

„1,5 g-d,“ vastas Athlos ja juhtis ta sisemisel displeil õige näiduni. „Peaks olema lõbustuspargi tase.“

Marlen ei jäänud rahule. „Paljudele on siin kaheksakordne ülekoormus. Poolteist g-d – ma vean kihla, et sa ka ei jaluta siin ringi.“

„Ühe kepi peale, ütleks ma, kui ma parasjagu Heidist nii sisse võetud ei oleks,“ irvitas Athlos ja tõusis. Ta kõndis ruumis ringi, silitas Marleni põske – viimane turtsus selle peale – ja läks ja suudles Heidit huulte, enne kui uuesti toolile istus.

„Me ei ole enam Trumli meediaväljas, sa ei pea,“ sõnas Heidi.

Athlos vaatas teda paar sekundit ja vangutas siis kergelt pead. „Kuule, see ei kohusta sind millekski, eks ole, aga mul ei ole ju keelatud olla sinusse armunud? Või on seda nii raske mõista? Ei usu, sa tead ise suurepärast, milline sa oled.“

„Jah...“ Heidi kõhkles sõnu otsides. „Olgu.“

„Ja sa tõepoolest hoiad kogu tee 45 g-d?“ märkis Kalmar. „Pool aega kiirendus, pool pidurdust. Kas see ei ole energiamahukas? Keegi ei ole kunagi öelnud, mis tüüpi mootor su laeval õieti on? Millega see töötab? Ja kuhu läheb kõik see, mille sa ahtrist välja ajad?“

„Keegi ei ole saanud seda sulle öelda, sest ma ei ole kellelegi öelnud,“ märkis Athlos kuivalt. „See on põhimõtteliselt termotuumamootor, nii et ma pean aeg-ajalt käima vesinikust deuteeriumi eraldamas ja seega olen ma sunnitud ookeani laskuma, ent edasi ei ole ma pidanud vajalikuks ja võimalikuks selgitada. Ma olen sõjaväelendur. Ma ei tunne piisavalt füüsikat. Ent ma olen muidugi öelnud, et mootor töötab gravitatsioonilise vastasmõjuga. See ei ole minu probleem, et see on teie füüsikast valgusaasta ees ja teie juhid ei ole pidanud vajalikuks seda üldsusele mainida.“

Ta viipas käega, enne kui Kalmar või keegi teine jõudis midagi öelda. „Vabandust, ma pean nüüd süvenema. Te võiksite teada, et mul on peas laevaga otse suhtlemise kontuur ja on ju ilmselge, et targem on igaks juhuks olla valmis kõigele. Ma nuusutan ruumi, et meid ei oleks näha ega kuulda. Ma libisen läbi tühjuse nagu vari, eimiski, ent olen iga hetk valmis küüsi ja hambaid käiku laskma.“

6. Laskumine Maale

„Nii, miks me just siia ja pealegi veel vette laskusime?“ küsis Heidi, kui nad olid juba terve minuti ümbritsevat sinakat tühjust vahtinud.

„Sellepärast, et see piirkond on selle planeedi kõige tihedamalt asustatud ja tsiviliseeritud piirkond. Me oleme selle põhjaservas, ent sees; ka kõik selle sisemere kaldad on täis riike ja riigikesi. Planeet on lähedal suvisele pööripäevale, nii et kuigi siin on talved pikad, pimedad ja lumised, on praegu meeldivalt soe, sealjuures mitte liiga palav. Siin on kogu meri selline madal. Ma otsisin sügavama koha, et mu laeva kaheksa meetrit vähemalt kaks meetrit vee all oleks; on mingi jääajast jäänud auk, mis ei ole muda täis vajunud. Kohe siin kõrval,“ – korruga muutus neid ümbritsev vesi läbipaistvaks – „on laid, kus keegi ei ela. Umbes ruutkilomeeter tasast lagedat ala, kaetud kohalike taimedega. Mina nimetaks neid kadakateks. Sinna saab teie laeva ohutult alla tuua ja edasi võite tegeleda sellega, mida te siin teha tahtsite.“

„Ja sa ise?“ päris Heidi.

„Laeva tuleb joota nii kaua kui võimalik. Nädalaid oleks hea, aga hädaga saab ka palju kiiremini. Hea oleks mõnikord asju korralikult teha ja praegu on selleks võimalus. Seni, kui lubate, pean teile loengut. Pärast annan ka materjalid ja loodan, et saate aru, miks ma seda varem ei teinud.“

Athlos oli ilmselt andnud automaatikale käsu, sest ruumi tuli enam-vähem inimesekujuline robot, kes ulatas talle tassi aurava tumepruuni joogiga. „Esiteks, peadirektor ja üldse üldisemalt valitsus uurib seda Maad üsna intensiivselt. Nad, muide, on hakanud seda siin, Maa Kuute nimetama Ennemuistseks, ja ma soovitan seda nimetust selguse huvides, kui on vaja vahet teha, millisest Maast on täpselt jutt. Ma ei tea, palju neil inimesi siin all on, ent ma tean, et üldse tegeleb uurimisega sadu inimesi. Ma oletan, et kõige halvemal juhul võib siin allgi olla kuni sada Liliani inimest. Ent see ei ole veel kõik. Ilmselt on suurkorporatsioonidel oma programm. Sellest ei tea ma rohkem, kui et see on olemas. On loogiline oletada, et see on väiksem kui valitsuse salajane, ent ka neil võib halvemal juhul olla siin all viiskümmend inimest. Edasi, võimalik, et teiesuguseid on veel. Seega, kuigi see on planeedi kohta täpes, võib siin olla paarsada inimest, tõenäoliselt on tegelik number kordades väiksem. Samas, kuigi see on planeedi kohta täpes, on suurem osa neist kogunenud just siia – uuritakse seal, kus on midagi uurida.“

Ta võttis tassist lonksu ja lasi teistel niimoodi kümmekond sekundit öeldut seedida. „Teiseks, siin tegutseb keegi. Ja ma mõtlen keegi kõrgtehnoloogiline lisaks neile varakeskaegsetele ühiskondadele, mille olemasolu te tõenäoliselt olete kuidagi välja nuputanud.“

Nad vaatasid üksteisele otsa. „Võib-olla sa nüüd räägiksid edasi?“ poetas Heidi, kui Athlos näis

jälle süvenevat kohvi nautimisse.

Athlos noogutas. „Lubage, ma alustan kaugemalt. Ümber Trumli on kiirendi. Teadlased vajutasid nuppu ja Trummel leidis end mingist alternatiivsest universumist. Küll endiselt Maa orbiidilt, Kuu neljandast Lagrange'i punktist, kuid Maa seal all oli võõras. Seal oli tsivilisatsioon, kuid selline varases räniajas. Sellest tuli suuremat sorti jama, sest kuigi nad olid teiega võrreldes metslased, oli neil ikkagi korralik organisatsioon ja tuumarelvad. Mõned teie omad jäid maha ja nende saatust ilmselt ei ole põhjust kadestada. Mõned,“ – ta viipas Marleni poole – „aga korjati erinevatel põhjustel peale. Igatahes, kulutades ära kõik Trumli varud, vajutati veelkord nuppu ja leiti end järgmise Maa orbiidilt, kus ei olnud mingit tsivilisatsiooni; ligikaudu selline võis olla Maa pool miljonit aastat tagasi. Lisaks tekkis kuidagi Trumli lähedusse võõras kosmoselaev – „Zglöde“. Oskamata midagi targemat teha, vajutati pärast pooleteiseaastast energiakogumist uuesti nuppu. Maa oli teistsugune, aga endiselt tühi. See siin on Kuues Maa. Nüüd, pärast viiendat hüpet kogub järjest populaarsust Olunkuidi teooria. Te teate, millest ma räägin?“

„Et kui me viskame hendekaforkaatoriga Trumli normaalsest reaalsusest välja,“ sõnas Kalmar, „kukub see tagasi sinna, kus muudetud kvarkvõre suhted ja planeedisüsteemi gravitatsioonivektorite „kell“ kõige paremini sobivad, paisates sealoleva kuhugi mujale, põhjustades võib-olla päris suure pingpongimängu, kuni asi stabiliseerub. Ehk me liigume mööda reaalsusi, kus on L4-s Trumli massiga võrreldavalt massi ja seega oleme arvatavasti põhjustanud tohutult pahandusi väga paljudele reaalsustele, kel midagi L4-s. „Pahandus“ on muidugi ääretult pehmelt öeldud teise maailma sattumise kohta ilma vähimagi kojupääsemislootuseta.“

Athlos noogutas. „Teine populaarne teooria on, et keegi sorkis hendekaforkaatorit, et koju reisida. Vaielge mulle vastu, kui mina sõnastan siit järelduse, et tegelikult ei ole kellelgi õrnematki aimu, mis kuradi pärast me oleme siin, kus oleme. Just selles valguses soovitaksin ma vaadelda minu kätte jõudnud infot, mida praegu teiega jagan, et lisaks varakeskaegsele põllumajandusühiskonnale toimetab siin keegi vähemalt teie tasemel, kui mitte minu või veel kõrgemalt arenenud tsivilisatsioonist. Ja nüüd lugege.“ Ta saatis info laiali.

Mõnda aega nohisesid kõik omaette saadud materjale lugedes, kes põhjalikumalt, kes ülerea. Esimesena vaatas Marlen uuesti Athlose otsa: „Siin on huvitavat infot. Kust see pärit on? Kas sa usud seda?“

„See on Liliani info. Hetkel ei ole oluline, kuidas see minu kätte jõudis.“

„Kas see on kuidagi seotud äärmiselt intrigeeriva vihjega, et ka sinu ühiskond – Unna? – on meist palju kõrgemalt arenenud?“ küsis Marlen edasi.

Athlos sulges korraks silmad. „See ei ole päris nii.“ Ta pöördus ja vaatas teisi. „Kuulge, te ju tunnete oma ühiskonda. Kuidas see siis ikka niimoodi läks, et selle asemel, et,“ – ta viipas käega Marleni poole – „võõral läheks nii, nagu teistel läks, lastakse mul siin teha, mida ma tahan? Ikkagi pretsedenditult privilegieritult?“

„Kuidas see siis niimoodi läks?“ küsis Kalmar pisut tõredalt.

Athlos uuris teda hetkeks. „Vabandust, minu eesmärk ei ole kedagi teid kiusata. Ent andke endale aru, et me oleme olukorras, kus määramatus on väga suur. See ei ole naljaasi ja võib-olla proovin ma teid praegu natuke ebaõnnestunult mõtlema ja... jah, kartma panna. Ei, see ei ole õige sõna. „Kõrgendatud ettevaatus“ oleks kohasem. Aga su küsimusele vastates – ma ei saanud midagi aru, kui ma korraga leidsin end teie Trumli lähedalt. Ma olin patrull-lennul. Sõjalennukiga. Korraga skaneerivad mind tundmatud seadmed ja omad vaikivad. Taipate? Ma ründasin. Ma purustasin viieteistkümmne sekundiga Trumli kaitse, hävitasin kõik radarid ja raketiseadmed, mis näisid minule sihtuvat. Õnneks ei saanud selle juures keegi surma. Ma olin valmis Trumli pihta saatma kõik oma aatomiraketid, ent teie õnneks ma taipasin, et midagi on väga viltu. Igatahes ma mõtlesin ja kõhklesin piisavalt kaua, et näha, et Trummel on täidetud inimestega. Ma olin endiselt paanikas ja

vihane, ent piirdusin vaid sellega, et saatsin välja droonid ja tungisin teie kommunikatsiooni. Lilian oli samavõrra paanikas, tema ja kindralid arvasid, et nad on nüüd neist palju kõrgemalt arenenud Maa orbiidil ja ilmselt mingi pahandusega hakkama saanud. Noh, me saime kaubale, nagu näete. Sellele aitab kindlasti kaasa, et keegi ei ole siiani taibanud, kuidas ma laevaga sidet pean. „Zglöde“ on lisaks ise ka üsna intelligentne ja seatud väga vihaseks saama, kui minuga peaks midagi juhtuma.“

„Ja kui palju Unna ühiskond siis Errest ees on?“ küsis Marlen.

Athlos vangutas pead. „Millise skaala järgi? Minu rahval ei ole paljusid tehnoloogiaid, mis Maa Ühel on. Ka mulle meeldib seda Erreks nimetada, sest mis esimene see meile on? Minu rahvas ei oska liikuda maailmade vahel. Meil ei ole hendekaforkaatorit. Me oleme arenenud erinevatel aegadel erineva kiirusega. Teatud loogika järgi oleme võrreldaval tasemel ja Erre on ees kõiges, mida mina nimetan lugupidamatult pihunühkerdamiseks – kogu see otsapidi virtuaalset reaalsusse ulatuv näilisus, posimine. Unna mõnede ruumilennutehnoloogiate ja relvadega. Meil on pseudogravitatsioonimootorid, natuke paremad kehasisesed arvutid ja natuke võimsamad laserid. Teil on palju enam arenenud kõik see, mis käib inimese ümber ja sees – geneetika, küberneetilised süsteemid, maagilised abilised ja nii edasi. Teie maailm on palju enam kontrollitud, mõtte- ja tegutsemisvabadust on palju vähem, ent see on turvaline ja vähemalt põhilisi inimõigusi austatakse. Minu maailm on lõhenenud üksteist üle relvasihiku põrnitsevateks fraktsioonideks ja kummitab pidev terrorioht.“

„Ja nüüd oleme planeedil, kus primitiivse ühiskonna varjus tegutseb mingisugune kõrgtehnoloogiline kultuur,“ sõnas Kalmar. „Võimalik, et kõrgem kui meie omad kokku. Kus nad on? Kus on tootmine? Ülikoolid, laborid?“

„Ehk see kultuur ei vaja seda kõike,“ ütles Heidi ja vaatas justkui kinnitust otsides Athlose ja Kalmari poole. „Mis suudab kõik oma imevidinad toota meie skaalast väiksema masinapargiga. Programmeeritav elu – bioloogilised masinad, ülikiired analoogarvutid, molekulaarrobotid ja nii edasi.“

Athlos noogutas. „See seletaks kõik need laiendatud võimetega inimesed. See seletaks kratid ja suurema osa tarku mehi taskus ja soovide täitjaid. See seletaks ka hädad ilmselt rikkis seadmetega. See seletaks isegi valguskaabli kudumise ja isekatvad laudad ja tegelikult kõik leitud ja kuulnud imevidinad. Ent ma tahaksin juhtida teie tähelepanu mitmetes juttudes korduvale motiivile – vahetatud lapsed ja aastaid kestev uni.“

Kalmar tõstis käe. „Las ma arvan. Üks võimalus on, et see kõrgtehnoloogiline ei ole üldse inimeste tsivilisatsioon. Et see on puhas põllumajanduslik pettepilt, abitootmine, eeldusel, et nad peavad sööma. Et nad suudavad manipuleerida teadvust, ja ega sa ei taha öelda, et nad on mingid... parasiidid, kes inimesi peremeesorganismina kasutavad?“

Athlos noogutas veelkord. „See on täiesti arvestatav võimalus. Ma ei tea. Ma kordan, kõik see on võimalik. Ma kardan, et asjad on palju hullemad. Et Olunkuidi teooria on õige, ainult teatud nüanssidega. Et hendekaforkaator, kulutades iga hüppega tohutu energiakoguse, viib Trumlit universumitesse, mille vahel liikumine on järjest kergem. Võimalik, et siin ei ole väga raske õppida liikuma maailmade vahel. Me oleme kellegi juurviljapeenas. Või piknikuplatsil.“

„Sa mõtled nagu sõjaväelane,“ sekkus korraka seni vaikinud Kairi. „Sa tunnend end kindlalt, kuni vaenlane on nähtav ja piiritletav. Et ükskõik kui arenenud ta on, on sul alati võimalik ta üles otsida ja üritada osa ta massi energiaks konvertida selle vana hea $E = mc^2$ järgi. Asjad on hapud, kui vaenlane võib minna pakku sinna, kust sa teda kuidagi kätte ei saa.“

Athlos vaatas teda ja noogutas siis. „Põhimõtteliselt on sul õigus. Ma ei suru oma mõtteviisi peale. Ma tõin teid siia. Osaliselt oli see tehing Heidiga, osaliselt oli mul lihtsalt põnev. Või kui see lugupidamatult sõnastada, siis olete te mulle kahurilihaks – hea on lasta teid siia lahti ja vaadata,

mis juhtub. Ise te siia tahtsite. Ja ma olen teid ausalt hoiatanud.“

„Ja sa välistad võimaluse, et Trumli liikumine alternatiivsete reaalsuste vahel on juhus?“

„Ma ei välista seda võimalust. Aga kõike toimuvat arvestades on see äärmiselt ebatõenäoline ning sellega arvestamine on kõigi minu käsutuses olevate vahenditega mõne palju ohtlikuma võimaluse vastu valmistumise tühine alamhulk.“

7. Tiidu ja jumalad

Kui nüüd hommik taas kätte tuli ja päikeseketas end silmapiiri tagant välja ajas, korjas Tiidu kõik oma maise varanduse ilusti pundiks kokku, sättis pundi kõrgele õlgadele, et see märjaks ei saaks, ja sumas merre. Esimene laid, mille taha ta oli näinud taevast kukkuvat leeki kaduvat, asus kaldast vaevalt tuhande sammu kaugusel ja ettevaatlikult vee all näha olevat liivariba järgides jõudis ta sellele külmast veest lõdisevana, kuid kuivade õlgade ja peaga. Kohemaid ajas ta märjad riided maha ja sättis kadakatele kuivama ning otsis seljapambust välja pidulikematel puhkudel selga käiva valgema ja korralikuma särki.

Inimesi ei paistnud laiul olevat, metsalinnud ja elajaloomad inimese asju ei varasta ja nii jättis ta pambu kuivavate riiete juurde ja laiule teisele kaldale läkski ta kõigest tollesse vaevu jalgevahest madalamale ulatuvasse särki riidetatuna.

Mõnesaja sammu järel tuli taas vesi vastu ja Tiidu jäi ta nõutult seisma. Merepind tema ees oli lage ja tühi ja ühe pilguga oli selge seegi, et kuigi kaugemal oli veel saari ja laide näha, ei ole see enam madal, sileda põhjaga ja suhteliselt soe väin, vaid sügav, külm ja kurjalt lainetav avameri. Ometi oli tulekera laskunud kuhugi siiasamasse laiule taha.

Nii ta siis luusis mööda kallast ühele ja teisele poole, kuni korraga puutus talle kõrva üks inimhää. Esiti arvas ta oma kõrvu petvat – selliseid hääli oli ta oma elus küll kuulnud, oli isegi neid naisterahva seest välja meelitanud ja seda mitte oma pilliga. Seda pehmet koogamist tegi naisterahvas, kui tal väga hea oli, ja nii hea oli tal enamasti vaid siis, kui meesterahvas teda selleks ette nähtud asjaga sügavalt jalge vahelt sügas.

Tiidu hiilis ettevaatlikult hääle suunas ja leidiski end varsti imetlemas kõige kaunimat vaatepilti, mida eales ette võib kujutada. Pikkade, paksude, punakate lokkide kuhi seljal mängemas, ratsutas kena näo ja kujuga naisterahvas meesterahva peal. Ehk nad küll sealt matilt kuhugi ei jõudnud, ei paistnud see niiväga eesmärk olevat. Naise silmad olid poolkinni, tema tugevad rinnad õõtsusid liikumise taktis, peenike piht siugles maona ja kena kujuga jalad otsekui pigistasid all lamavat meesterahvast, kes lisaks sama hoogsale ratsutamisele ja naise reite tagakülgede hoolsale silitamisele ei suutnud pilku neilt hüplevatelt rindadelt pöörata.

Tiidu tundis, kuidas temagi tahaks väga sellest ratsasõidust osa saada. Muidugi ei tulnud tal pähegi lähemale minna, sest kõik asjandused seal legendikul, alates paksust, kena värvi ja seninägematult ühtlase koega vaibast, rääkimata muust kraamist, millele ta nimegi anda ei osanud, rääkisid selget keelt, et ta on leidnud need jumalad või muud taevased elanikud, kes alla maa peale lustima on tulnud. Tema alumine pool aga ei hoolinud mitte neist üsna mõistlikest mõtetest ja tema särki esiosa oli nüüd kui heinakonksuga üles kergitatud.

Naisterahvas näis vähemasti oma meeltes taevasse jõudvat, paistis, et ka mees mõistis seda ega hoidnud end enam tagasi. Korraks tõusis naisterahva häälel sinnani, et seda tervel laiul pidi kuulda olema, ja siis vajus ta mehe peale lamama ja ainult hingeldas, silmad endiselt poolsuletud.

Nüüd leidis Tiidu, et õige aeg on vaikselt eemalduda. Vast isegi minna oma riiete järele ja siis tagasi tulla, nagu oleks ta just nüüd ja täiesti kogemata võõraste peale sattunud. Ehk õnnestub selle aja peale ka kuidagi sündsamt pükstesse mahutada meheuhkus, mis uhkelt kui hanguvars taeva poole vahtis.

„Tule siia!“ ütles naisterahvas sõrme tema poole sirutades. „Arvad, et me ei näe sind seal põõsaste vahel. Tule siia või ma löön su välguga tuhaks, piiluja!“

Mis jäi vaesel pillimehel muud üle, kui võimsa võõra käsku täita. Ta hiilis poolküljetsi lähemale, püüdes kahe käega tõrgest ihuliiget alla suruda ja seista nii, et üksikud väikesel lagendikul kasvavad kadakad täiendavalt ta püüdlusi varjaksid.

„Anna andeks, kaunis neid, anna andeks, hea härra, kogemata sattusin ma siia ja nägin teid armastust jagamas. Kuigi sündsus sundis mind ära minema, pean ma ometi ütleva, et see oli kõige kenam vaatepilt, mis inimsilmad võivad näha saada. Halastage vaesele hingele, ma võin vanduda ükskõik mille nimel, et ma sellest siin mitte kellelegi mitte sõnakestki ei poeta.“ Ta jätkas tegelikult niimoodi veel tükk aega, imestades ise ka, kui sujuvalt sõnad välja tulevad. Aga sõnaseadmine oli peale pillikääksutamise ainus asi, mis tal enam-vähem välja tuli.

Need kaks seal vaatasid teda, siis üksteisele otsa ja puhkesid naerma. Mees tõstis pisut naist hellalt, et tema alt välja saada, ja tuli Tiidu poole. Tuli niimoodi, nagu ta oli, üleni paljalt, haarates vaid ühest kastist kaasa õuna. Tiidu ei osanud midagi asjast arvata. Ei osanud ka siis, kui võõras mees tal ootamatult ninast haaras ja õuna talle suhu toppis. Üsna kuulekalt tegi ta suu lahti ja proovis hammustada.

Ent siis juhtus kole asi. Õun ärkas justkui ellu ja imes end vaese pillimehe nina ja suu ümber kinni, nii et ta seda ära sikutada ei suutnud. Õunast tuli teiselt poolt välja ka peenike vars, mille võõras sinnasamasse madala, kuid tugevasti juurtega paeklibuses liivas kinni istuva kadaka tüve ümber sõlme sidus.

„Nii, hakkame otsast peale,“ sõnas võõras mees. „Kes sa oled ja mida sa siin teed?“ Tiidu pillimehekõrv ütles küll, et võõra häälega on midagi valesti, see ei paistnud üldse tulevat tema suust, kuid tal oli muid muresid. Töö nõiduslik õunake lasi Tiidu suu vabaks ja sättis end hoopis ta nina otsa. Nüüd oleks kõrvalt vaadates võinud arvata, et tal on igavesti pikk nina, mille keegi kuri inimene on kadaka ümber sõlme sidunud.

Tiidu ei näinud mingit põhjust midagi varjata ja nii ta rääkiski, kes ta on ja miks laiule tulnud.

Naisterahvale paistis ta lugu nalja tegevat. „Nii et sa arvad, et sa võid pilli abil rikkaks saada, viitsimata midagi teha?“ Naisterahvas lamas endiselt seal matil nii, nagu jumal ta loonud oli, ja Tiidu ei suutnud ära imestada, et ta, samavõrra kui mees, ei paistnud üldse häbenevat, et kõik tema kaunidus seal Tiidule näha on. Tiidu ei teadnud, kuhu silmi peita, sest hirmsa nõidõunaga maadlemine oli vähemasti nii ta ülemise kui alumise otsa mõtted naisterahva võludelt argisematele muredele juhtunud.

„Minule on seda kogu elu räägitud, aga see on minule kui hane selga valatud vesi,“ kostis ta. „Minu õnn on seni õitsenud ega paista, et see raagu läheb, sest teist minusarnast pillimeest ei ole kusagilt leida. Nii jalapäraselt oskan noote seada, et ka kõige tuimemad pakud lendama sunnin.“

„Ja kui suure varanduse sa juba oled kogunud, et vanaduspäevadel mitte kerjata, kuni keegi su halastusest maha lööb? Kui palju oled sa oma vanematele raha andnud tänutäheks selle eest, et nad su üles kasvatasid, toitsid ja katsid?“

Jällegi kaalus vaene Tiidu, mida öelda, kuid taipas isegi, et selliste olenditega ei tasu keerutada ja valedega neid vihastada. Paistis ju, et too jumalikult kaunis naisterahvas on niigi kõik tema hinges ära näinud. „Nii need asjalood paraku praegu on, oo suured jumalad, et mul ei ole midagi hinge taga peale mu pilli, mis ka kingitud. Ent mu kuulsus on kasvanud. Iga suvega kuulen ma rohkem, et see ei ole õige lustipidu, kus Pilli-Tiidu ei mängi. Talviti on linnakõrtsmikud näinud, et kui mina osavasti pilli puhun, tuleb neile rohkesti võõraid, nii et nad saavad kahevõrra tagasi kogu raha, mis mulle palgaks tuleb. On juba hakanud tähtsategi meeste kõrvu ulatuma, et selline pillipuhuja olemas. Öeldakse, et pillimees ei tohi kunagi küsida hinda, vaid leppida sellega, mis talle antakse,

sest siis antakse rohkem. Ei saanud ma esimestel aastatel suuremat midagi, ent nüüd on ka kulda pudenenud ja kui nii edasi läheb, suudan ma ühel päeval vara kasvatada, vanemaid ja õdesid-vendi aidata ja ehk isegi paigale jääda ja nooriku majja tuua.“

Võõrad vahetasid taas pilke.

„Kui sa veeranditki nii hea pillipuhuja oled, kui sa väidad,“ ütles mees oma veidral, kes-teab-kust tuleval häälel, „siis mine too oma pill ära ja mängi meile.“

Õuna ots tuli kadaka küljest lahti, kuid jäi pika nahkse kõiejupina ta nina külge tilbendama. Pilli-Tiidu läks oma pilli ja riiete järele, mõistes, et sellest jamast võib ta pääseda ainult tänu oma mänguoskusele. Kuigi see ei olnud esimene kord jumalatele mängida ja pärast vesta neile lugusid kõigist paigust ja inimestest, keda kohanud oli.

8. Põhja konn

„Kas te nüüd olete valmis rääkima?“ küsis Heidi pisut piredalt. Ta oli laskunud vuhinal kadakate vahele ja kükitas mati serva juures, suured tiivad seljal hooletult kokku pandud, alumised „suled“ natuke kuiva pinnasesse tunginud ning suureteralise liiva ja kiviklibuga risti-rästi.

Marlen tõstis pea Kalmari rinnalt ja vaatas ringi. „Sa... vaatasid?“

„Häirib see sind? Otseselt ei vaadanud, kuigi te olete päris tore vaatepilt. Mis elukas see siin oli? See, kellele Kalmar pilvikurahustaja ninna pani.“

„Mingi kohalik,“ kehtas Kalmar õlgu. „Pillimängija. Las mängib. Me saatsime pilli järele.“

„Ja rõivaste,“ lisas Marlen.

Heidit ei paistnud see vähimatki huvitavat. „Me peame rääkima.“

Kalmar ohkas. „Muidugi peame. Vabanda, Marl.“ Ta võttis Heidil piha ümbert kinni ja nihutas end ettevaatlikult tema alt välja. „Kuigi sääsetõke vaevalt meid pealtkuulamise eest kaitseb. Meie laeva tulekuni on veel tund.“

Heidi nihutas end põlvedel lähemale ja ulatas Marlenile ja Kalmarile juuspeene valge niidi, mille teine ots kadus kuhugi ta lennurüü rinnaesisesse. Ta kirtsutas nina, kui neid seal matil kaitsnud väli ta käe ümber kergelt särises. Marlen võttis niidiotsa, pistis selle omale kõrva, tõmbas teisest kõrvas sarnase niidi ja ulatas Kalmarile, kes selle enda randmele surus.

„Nüüd võime rääkida,“ sõnas Marlen huuli liigutamata. „Eeldusel, et ta ei suuda jälgida krüpteeritud sidet isoleeritud valguskaablis. Kas me peaks mingit varjemula genereerima?“

„Ta tõenäoliselt näeb meid,“ mühatas Kalmar.

Marlen sulges hetkeks silmad, ilmes ilmne rahulolematus.

„Eks see üks piilujate Maa ole,“ turtsatas Heidi, see tähendas, et ainus kuuldav heli oli turtsatus. „Ei ole mõtet varjata omavahel rääkimise fakti. Pigem ärataks imestust, kui me seda ei teeks. Ma ei tea, kas ta suudab kõigepealt piisava täpsusega detekteerida meie sidesignaale ja siis need lahti harutada. Me peame arvestama võimalusega, et suudab. See tundub võimatu, kuid mõelgem niipidi, et juba sajandeid võiksimme me sajanditaguse sidega teha, mis pähe tuleb. Tõmmake end koomale.“ Ta sättis end mati servale istuma, see oli mõlemat pidi poolteist inimesepikkust, nii et ruumi oli tegelikult piisavalt.

„Võtad riided ära?“ küsis Kalmar, kätt ta reiele asetades.

Heidi naeratas, ent raputas pead. „Ei ole aega. Ja mul on seksiga praegu tegelikult päris hästi. Siin Maal on ta vist kuradi raske, kui peal on... Igal päeval omad mured. Mis me siis oleme esimese poole päevaga leidnud? Peale selle, et kõik, mida me arvasime teadvat, on masendavalt vale.“

„Kuule, kuidas see ikka nii läks, et ta meid Maale tõi?“ küsis Kalmar. „Sa pidid minema talt infot küsima?“

„Ma ju rääkisin ja Marlen võib kinnitada. Me ei olnud kaht minutitki vestelnud, kui ta küsis, kas ma tahan Maale minna. Ma ei hakanud meie laevast rääkima ja nii ta ütleski, et võib meid siia tuua. Pärast ma rääkisin ja siis ta ütles, et see oleks hea ikkagi kah automaatjuhtimisel siia tuua. Minu arvates on ta loogika õige.“

„Ja sa ei tulnud selle peale, et tal on meid – nagu ta ütleb – kahurilihaks vaja?“ küsis Kalmar.

„Ma kuulsin esimest korda kõike seda, mida ta pärast maandumist rääkis,“ ütles Heidi pead vangutades.

„Võtmeküsimus on tegelikult, kas ta teadis näiteks linnuvõrgust...“ alustas Kalmar.

„Mida ta naeris, kui sa seda ütlesid?“ katkestas Marlen, poole küsimuse pealt hoopis Heidi otsa vaadates.

„Talle tõlkus see lindude püüdmise võrguks.“ Heidi liigutas kannatamatult õlga. „See ei ole oluline. Kalmaril on õigus – võtmeküsimus on, kui palju ta veel meie eest varjab?“

„Võimalikud on kolm hüpoteesi,“ sõnas Kalmar. „Ta on algusest peale seotud Trumli rändamaminekuga. Siis teab ta palju rohkem, kui välja näitab. Siis me oleme tema plaanide osas täielikult sõltuvad tema heatahtlikkusest ja kõige targem oleks startida tagasi Trumlile niipea, kui meie laev maandub. Teiseks võib ta olla kuidagi seotud valitsusega või olla palju võimekam, kui laseb välja paista...“

„Sellest me ju kuulsime?“ katkestas Marlen teda taas.

Kalmar ja Heidi noogutasid mõlemad kannatamatult ja Kalmar rääkis edasi: „Kolmas võimalus on, et ta on tõepoolest kusagilt võõrast maailmast juhuslikult kaasa haaratud, üksinda ja hirmul. Siis ta võitleb oma elu eest ja otsib teed koju. Blufib natuke, tal on omad plaanid ja nii edasi. Ainult et siin on põhimõtteline vahe, kas see on kõik või teab ta ikkagi midagi sellist, mida me ettegi kujutada ei oska.“

Marlen ei jätnud jonni. „Midagi varjab ta ju ilmselgelt. Näiteks, kust ta teadis kõike valitsuse uurimisprogrammi ja kõigi nende teiste kohta?“

„Ma kardan, et ma tean vastust sellele,“ sõnas Heidi pisut nagu vastu tahtmist. „Ta suhtles millalgi väga intiimselt Lilianiga.“

„Nii et see ei ole ainult kuulujutt,“ venitas Kalmar Heidit pilguga mõõtes mõtlikult.

Heidi ei teinud sellest välja. „Kalmari analüüs on õige, aga vaatame seda asja teistpidi, meie eesmärgi valguses – see ei ole primitiivne planeet, kus me saaksime kohalike hulgas jumalate ja kuningatena elada. Keegi juba teeb seda. Kes? Kus ta on? Kas me peaksime ta iga hinna eest üles otsima lootuses, et ta oskab öelda, kuidas me võiksime koju jõuda? Või ta omakorda uurib meid ja valmistub rünnakuks?“

„Kuulge,“ ütles Marlen aeglaselt ja vaatas enne jätkamist ühele ja teisele poole kaaslastele otsa.

„Kas see ei ole soovmõtlemine? Milline on tõenäosus, et sinne bioloogilistel analoogarvutitel põhinev tsivilisatsioon – niipalju, kui me oletame, eks ole – tunneb multiversumi teooriat niivõrd, et oskab meie hendekaforkaatori osas asjalikku nõu anda. Ja kas ma pean välja ütleva, et kui Athlos on Trumli rändamamineku taga, on ta puhas saatan – Trumlis on sada tuhat inimest, kolm neljandikku neist ajutised – pered ja kodud Errel. Ta võttis neilt kõigilt elu. Mida muud kui kõige halvemat saame temalt oodata?“

„Võib-olla ta ei suutnud vastu panna koduigatsusele? Võib-olla on tal hinges väga häbi? Võib-olla ta mõtleb ja loodab, et ehk ajapikku saab meid koju?“ sõnas Heidi.

Seekord vahetasid pilke Kalmar ja Marlen. „Kas see muudab midagi?“ küsis Kalmar.

Heidi vaikis hetke ja raputas siis pead. „Me teame väga vähe, kuid mõelgem teistpidi – kui vastumeelselt valitsus pärast esimest hüpet tunnistas, et multiversumist on tegelikult alati teatud. Et me oma kvantarvutite ja kosmoselendudega elame mingis veidras augus ja me ei lenda kunagi tähtedeni ja meile ei tule keegi kunagi külla, sest kõik, kes taipavad, kuidas maailm on üles ehitatud, pööravad oma pilgu hoopis mujale. Kas see ei ole ilmselge, et ühest küljest me küll suutsime ehitada hendekaforkaatori, kuid ilmselgelt ei läinud me rändama ilma teatud taganttõukamiseta?“

„Noh, nii paber, aurumasin, elekter kui püssirohi olid leiutatud ja unustatud aastatuhandeid enne seda, kui eurooplased panid nendest kokku masina, millega maailma valitseda,“ ütles Kalmar. „Sellest ei saa järeldada, et Athlos on kõige taga.“

Heidi mõtles hetke. „Jah, see on mõttetu vaidlus. Me näeme ainult, et kogu see jant – Trumli rändamaminek, Athlose kaasahaaramine, peidetud kõrgtehnoloogiline tsivilisatsioon Maa Kuuel – ei saa olla juhuste jada. Me ei saa ka väita, et see oleks kellegi täpne plaan. Ma kardan veel halvemat – et see on mitmete ristuvate plaanide ja juhuste kompott. Teate küll – kui midagi saab perse minna, siis see läheb.“ Seda viimast kordas ta ka häälega.

Kalmar tõmbas randmelt kaabli lahti ja sama käega tõmbas ka Marleni ja Heidit ühendava kaabli Marleni kõrvast. Marlen lamas senini ta kaisus, pea toetatud teise käe biitsepsile. Nüüd tõstis ta järsult pea, taibates, et midagi on juhtunud.

Kadakate vahelt vurises lähemale tumehall suurema praetaldriku mõõdus ketas. See jäi hõljuma üsna mati serva juurde, mõni sentimeeter maapinnast, ja sellele tekkis Athlos. „Väga õige märkus. Kassid ja koerad äratasid kogemata mingi poolmehaanilise dinosauruse üles ja see hakkas amokki jooksuma. Vestlustest kohalikega paistab, et see käib regulaarselt nende elamisi rüüstamas, aga nüüd ärkas enne õiget aega. Tegelikult ei ole oluline, mis see on või miks see on, minu arvates keerasime jama kokku ja peame selle ära lahendama. Et ennetada järgmist küsimust – jah, muidugi ma võiksin lihtsalt piisavalt võimsate relvadega robotid peale saata, aga mulle tundub, et enne tasub infot koguda ja igaks juhuks natuke mõelda. Tulge laeva. Meist vist keegi ei kahtle, et siin on kõrgtehnoloogiline tsivilisatsioon. Sellest järeldub otseselt, et võib-olla nad jälgivad meid... Mis loom see on?“ Ta vaatas põõsaste vahelt välja ilmunud Tiidu poole.

„Veel piilujaid,“ porises Marlen end püsti ajades ja Heidi omale sarnast lennuülikonda selga toppides. „Pilli-Tiidu. Kes täiesti juhuslikult tuli vaatama, mis me teeme.“

Athlos hajus ja ta hää l ütles: „Ma toon ta kettaga laeva, temaga tegeleme hiljem.“ Ketas lendas Tiidu pea kohale ja mõne hetke pärast leidis hirmust jõllis silmadega mehike end õhus rabelemas.

Teised tõusid oma tiibadega õhku, laiust pisut eemal tekkis vette lehter, mis ei pöörelnud, ja nad maandusid otse „Zglöde“ õhulüüsi; kramplikult silmi kinni pigistav poolsurnud Tiidu potsatas neile järele. Mõne sammuga, teel „tiibu“ maha ajades, jõudsid nad sellesesamasse ruumi, kus nad Maale laskumist olid jälginud. Nüüd moodustas osa seinast aken, tegelikult muidugi kolmemõõtmeline ekraan, kust nad nägid mingit peletislikku elukat justkui aegluubis läbi võsa kalpsamas. Nad kõik tajusid seda just niimoodi – kulus paar sekundit, enne kui nad adusid eluka mõõte ja et ta liigub päris kiiresti ja see, milles ta liigub, ei ole võsa, vaid täiemõõduline mets.

„Ajage tiivad uuesti selga,“ sõnas Athlos ohates, kui ta oli seda natuke aega vaadanud. „Ma võtan kolm konteinerit oma poisse kah kaasa ja läheme lennukiga vaatama.“

„Su lennuk on nii ebakindel, et on tiibu vaja?“ küsis Marlen kergelt üllatunult.

Athlos silmitses teda teravalt. „Sa oled nii värskendav,“ poetas ta lõpuks. „Siis te ei sõltu minust, saate ise ringi vaadata ja ise tagasi tulla, kui minu või lennukiga peaks midagi juhtuma.“

9. Esimene veri

Ebamääraselt peegeltas, kohati taeva, kohati pilvedekarva lame kolmnurk liugles madalate rümpilvede all, vaevalt kahe kilomeetri kõrgusel. Siis see pidurdas järsult, lasi õhus välja seitse muna ja lagunes ise kaheteistkümneks, mis erinevates suundades laiali lendasid. Seitse muna kukkusid lameda künka poole, mille harjal neli määrdunud inglit vahtisid vast paari kilomeetri kaugusel läbi metsa nende poole rühkivat natuke hiiglaslikku soomustatud konna meenutavat olevust.

Kolm langevatest munadest moondusid ingliteks, kes tugevalt taevakarva tiibadega rapsides hoo maha võtsid ja teiste kõrvale laskusid, ülejäänud neli muna paiskasid alt välja sinakasvalged reaktiivleegid ja pidurdasid raketina, enne kui maad värisema panevate pörakatega maandusid. Kõik need metallmunad hakkasid justkui sulama – metall muutus näiliselt poolvedelaks. Ühest neist tõusis seal sees pooleldi looteasendis olnud Athlos, teised moondusid põhiplaani inimesesarnasteks robotiteks.

„Nii, seletage nüüd kokkuvõtvalt ära, millega te hakkama saite?“ küsis Athlos.

Teron ja Kaire vahetasid pilgu. Kassid ka.

„Kas te suudate teha ühtki asja ilma eelnevalt tükk aega omavahel vaidlemata?“ küsis Athlos pisut kannatamatult.

„Nemad,“ poetas Kairi pisut solvunult ja osutas Anna ja Kristi poole.

„Me leidsime anomaalia. Mingi töötava mehhanismi.“ Anna saatis laiali kujutised. „Ratsanik hobusel, eks ole. Aga see ei ole kuju. Hobune on robot ja soomusrüüs on põlenud kondid.“ Ta lasi neil natuke uurida keset üsna suurt legendikku hüljatud ausambana mõjuvat vaatepilti. „Legendik on paljaks põlenud seitse aastat tagasi. Robothobune tundub üsna terve. Ratsaniku piik on hulga huvitavam, selle käekaitstes tundub olevat tõukurväljageneraator ja tera on mingisugune plasmapuur. Soomusrüü tundub olema tõsine ja tõhus eksoskelett. Me leidsime isegi juhtimisseadme jäänused, mis tal sõrmustena käes olid. Primitiivsevõitu, ent võib-olla oli see mingi abiinterfeis – peamine on ära põlenud.“

Kristi jätkas: „Me hakkasime uurima, kelle või millega ta seal lahingut pidas, ja leidsime maa all veel ühe, nõrgema energiasignatuuri. Me ei oleks leidnud, kui ei oleks spetsiaalselt otsinud. Maandusime künkal, mille sees olid struktuurid. Ruumid ja see.“ Ta viipas läheneva eluka poole. „Tundus piisavalt huvitav, et uurida. Me analüüsisime kogu asja ja leidsime...“ Ta peatus, et materjal teistele saata. „Töökojad, regeneraatorid, juhtarvuti. Ahelad siin ja siin...“ Ta pani vastavad kohad saadetud materjalil vilkuma. „Lihtsad mehhanismid. Me suutsime need kaugelt käivitada. Tahtsime sisse. Kusagilt ei ole näha, et sellest mingit kahju sünniks. Aga käivitus mingi valveautomaatika, elukas ärkas üles ja nüüd ilmselt jälitab meid.“

Athlos soras kiiresti lindistustes. Jah, koobas oli avanenud, ent enne, kui nad siseneda jõudsid, nägid nad kaugskanneritelt, et elukas hakkas liikuma. Nad tõllerdasid seal ja lendasid ehmatatud tuviparvena minema, sõna otseses mõttes sabasuled kõrbemas, kui elukas neid koopasuule jõudes plasmaleegiga kostitas. Ja kui nad eemal maandusid, et arutada, mida edasi teha, suundus elukas nende poole, liikudes umbes kolmkümmend meetrit sekundis. Nad vahetasid kohta, arvates esialgu, et on juhuslikult eluka teel, ja nende ebameeldivaks üllatuseks muutis elukas suunda.

„Ühesõnaga, te sorkisite võõrast süsteemi, millest te aru ei saa.“ Athlos kõneles vaikselt ja emotsioonitult. „Te käivitasite relva, mis sihtus teile. Parandage mind, kui ma eksin, aga nii minu kui teie kultuuris üldiselt saavad juba kaheaastased lapsed aru, mis asi on valveautomaatika. Ja te ei ole välja mõelnud, mismoodi see teid jälitab.“

„Me uurime võõrast planeeti,“ urises Anna. „Mida sa teisiti oleksid teinud? Me ei jõua kuhugi, kui ainult kikivarvul hiilime ja hoidume võimalikult kaugelt kõigist kohtadest, mis tegelikult uurimist

tasuvad. Kui ruttu sa siit leiad, kuidas häiret blokeerida? Olgu, võib-olla leiad rutem, sest sa oled meist ju nii palju üle, nagu sa ei väsi kordamast. Jah, me ei tea, kuidas ta meid jälitab. Sellepärast me laeva ei tulnudki, vaid...“ Ta ohkas. „Palusime abi.“

Athlos vaikis hetke. „Olgu. Elukas on umbes kaksteist meetrit pikk ja ilmselt mingi masin. Kas on mingeid tõendeid, et see võib olla osaliselt bioloogiline?“

„Ei,“ sõnas Kristi. „Miks see oluline on?“

„Kui see on aatomitoitel tank, läbinisti elektronpingestatud metall ja homogeenne struktuuriga kvantarvutid, ei peata seda muu kui tuumarelvaga. Bioloogilised struktuurid on üldiselt õrnemad. Kui ma pean ta peatamiseks kasutama tuumarelvi, teavad sellest kohe kõik mõistuslikud olendid lähemate tähtedeni välja. Või et liialdustest hoiduda – vähemalt meie tasemel mõistuslikud olendid ja siis, kui energialöök valguskiirusel nendeni jõuab.“

„See liigub kõigest kolmkümmend meetrit sekundis ega ei suuda lennata,“ märkis Anna. „Võimalik, et see ei ole ka siinse tsivilisatsiooni mõttes parim, mida nad välja suudavad panna. Mitte eliitsõdur, vaid see töötaja, kes taksopeatuses joodikuid rooli ei lase.“

„Tõsi.“ Athlos vaatas vahepeal umbes poole kilomeetri kaugusele jõudnud eluka poole. „Kaduge kaugemale.“ Viibe selja taha. „Sinna, järgmisele künkale. Ja olge valmis vähem kui sekundiga künka taha varjuma. Esialgu proovime tavalist püssi.“

Nad kõik nägid ühe Athlose laeva tüki kaamerate kujutist, kui see elukast paarisaja meetri kõrguselt-kauguselt mööda lendas. Selgelt oli näha, et osad eluka silmad jälgivad lennumasinat. Kujutis vahetus, teine drooniks muutunud lennukitükk lendas elukast lähemalt üle, umbes saja meetri kõrguselt. Seekord kostitati teda plasmajoaga. Masin põikas järsult kõrvale.

Kolmas, tagantpoolt lähenenud droon tulistas elukat natuke kaugemalt, kui eelmine oli plasmat saanud. Eluka tagumikul sähvatas plahvatus, kuid see ei teinud lasust kuidagi välja. Järgmine droon kostitas elukat terve valanguga. Nüüd asus see põiklema, kuid tabanud laengud ei teinud talle ikka midagi.

„Millega sa teda õieti lased?“ küsis Kalmar üle side. „Inglid“ ehk kõik peale Athlose ja tema kolme robotsõduri olid vahepeal pool kilomeetrit eemale lennanud.

„Paar kilomeetrit sekundis liikuv metall ja keemiline laeng, üks mürsk paarsada grammi.“

„Nendega saaks ka meie laev hakkama,“ sõnas Kalmar.

„Aga põigeldes või vastu tulistades,“ sekkus Heidi. „Athlos, sa lihtsalt tahtsid näha, mida ta teeb?“

Athlosel ei olnud aega vastata, sest nüüd jõudis elukas temani, täpsemalt kahe pisut ettepoole läinud robotsõdalaseni. Nood põikasid järsu, mulda üles kraapiva hüppega kõrvale, kui elukas esiteks üht, siis teist plasmaga kostitas. Sõdurid hüppasid talle kallale ja edasine oli inimsilmale jälgimiseks liiga kiire, seda enam, et hetkel, kui robotid elukani oleksid pidanud jõudma, sähvatas too nii heledalt, et seda pidi olema orbiidiltki palja silmaga näha.

Edasi silmitses elukas kaks sekundit paigal seistes kurjalt kahte ebamäärast metallplonni, mis hakkasid liigutama ja ilmselgelt kavatsesid uuesti robotsõduriteks muunduda.

„Uau“, „ohh“ ja „mjaa“ kostis tagapool sündmusi järginud seltskonna suust, sest üks nad kõik vaatasid seda aegluubis. Seda hetke sajakordsel aeglustusel läbi vaadates oli näha, kuidas aeglases kaares – tegelikult oma viiskümmend meetrit sekundis – tema suunas lendavatele robotitele sihtuvad eluka silmad ja suus olevad relvad ja plasmatompuude rivid sealt teele asuvad. Kuidas robotite ette tekib justkui ebamäärane peegeljas helendus, millelt plasma pörkub, ja kuidas nad hakkavad ise muunduma plasmalõikuritega puuriotsikuteks. Kuidas eluka soomusplaadid tõusevad, nende alt hakkab välja roomama midagi sinakalt helendavat, mis moodustab eluka ette – vaevalt

meetri temast – robotite omaga sarnase, kuid suurema kumera helenduse. Kuidas robotite ette suunatud relvade tipud hakkavad helendama ja siis järgmised hetked on salvestusel ülevalguse tõttu puudu.

Just siis, kui tundus, et elukas hakkab tasapisi kaju võtvaid roboteid uuesti nuhtlema, tulistas Athlos oma relvast. Jälle lõi kogu taevast valgeks. Eemal ootajatele oli selleks hetkeks paar sekundit püüdnud silmanurgas Athlose hoiatus, et nad varjuksid, kuid keegi neist ei vaevunud seda tegema, selle asemel vaatasid nad, nagu öeldud, aegluubis, mis juhtus. Nüüd sukeldusid nad vandudes ja kirudes künka taha, sest radiatsioonimõõturid karjusid punases alas.

Järgmine viisteist sekundit ei juhtunud künkatipu taga kükitajate jaoks midagi, siis sõnas Athlos üleside: „Võite vaatama tulla.“

Selle künka tipp, kus võitlus oli toimunud, oli sisuliselt puudu, pigem laiutas seal kraater. Mets ja rohi põlesid mitmesaja meetri ulatuses ja keskel, seal, kus hõõgus vaevu äratuntav elukas, põles isegi maapind. Eluka peast ei olnud järel midagi peale räbalate ja kere nägi välja nagu hiiglasliku kirvega lõhestatud puupakk, esijäsemad meenutasid korgitsere ja kogu maapind oli täis lahtirebitud soomusplaate.

Heidi turtsatas millegipärast. „Millega sa teda kostitasid?“

„Antiprootonitega,“ vastas Athlos kuivalt. „Igatahes nüüd saate te rahuneda koobast uurida. Aga las kõigepealt sisenevad sinna mu robotid.“ Mõned ta laeva tükid maandusid künkal ja sulasid kahekaupa kokku, et robotite – ja ilmselt ka tema – kandmiseks sobivaid lennumasinaid moodustada.

Välगतus. Mõne sekundi pärast oli näha eemal põhjapoolsel horisondil taeva poole kerkiv pilv, mis kõrgemal seenena laiuli valgus.

„Niipalju siis koopa uurimisest,“ võttis Kalmar kokku.

„Ja me oleme Ennemuistsel edukalt alustanud tuumasõda,“ lisas Marlen.

10. Hüljatud

Athlos ilmus seekord nende teki või madratsi äärde täiesti vanamoodsal viisil, kõndides.

Kalmar ei pidanud vastu, tõusis, tegi tema ümber ringi, uuris liivasele pinnasele jäänud jälgi ja lõpuks katsus teda isegi sõrmega. „Sa oled ehtne?“ sõnas ta lõpuks poolküsivalt.

„Ma olen alati täiesti ehtne,“ mühatas Athlos. „Kui sa küsid, miks ma vaevusin siia tulema, siis selleks, et meie vestlus jääks meie vahele. Ma ei tea, kas sel on tähtsust, aga ma pidasin oluliseks, et ma näeksin teie nägusid, kui ma teen teatavaks uudised.“

„Uudised?“ küsis Heidi, heites kiire hoiatava pilgu Marlenile, kes nähtavasti tahtis pista vahele midagi sapist.

„Uudised,“ kordas Athlos Heidile otsa vaadates. „Ja ära muretse – ei, ma ei ole isegi üritanud teie omavahelist lora lahti harutada, sest mida seal sellist olla saab, mida ma ei tea või ära arvata ei suuda? Sinu arvamusel ma hoolin. Ma tean, mida nemad minust arvavad. Miks ma peaksin vaevuma?“ Ta peatus hetkeks. „Trummel lendas paari minuti eest minema. L4-s ei ole midagi.“

Kõik kolm tema ees hüppasid jalule ja küsisid üheaegselt küsimusi, mida võib kokku võtta: „Oled sa kindel?“ ja „Mida kuradit?“

Athlos tõstis käed. „Võite kontrollida, kui teile tundub, et ma olen astunud mingisse eriti lollide naljade klubisse ja otsustanud, et vajate pärast Pilli-Tiidu väljaviskamist järsemat meelelahutust. Side katkes ja kui ma kontrollisin kõigi minu käsutuses olevate vahenditega, ei näinud ma L4-s midagi peale natukese tolmu, mis seal alati on. Kui te küsite, kuidas said nad kondensaatorid täis,

kui selleks oleks pidanud minema veel paar kuud, siis ma ei tea.“

Kõik vaikisid.

Lõpuks Heidi ohkas. „Sul on olnud vähemalt mõned minutid rohkem aega järele mõelda. Kätte me neid ei saa, kui eelmiste siirete kogemused vähegi kehtivad. Või kuigi me ei ole olnud mahajääjate poolel, ei viita miski sellele, et oleks võimalik järele minna. Meil ei ole tegelikult ka mingit kasu teadmisesest, miks nad edasi läksid. Meil ei ole mingit kasu ei mõistmisest ega mittemõistmisest. Võib-olla ainult – palju inimesi maha jäi?“

Athlos noogutas. „Siin on mitu olulist nüanssi. Esiteks, kui ma teatasin Lilianile, et kavatsen Maale minna, palus ta mul nädala oodata. Et ta annab mulle esialgse luure andmed. Andiski. Tuleb arvestada võimalusega, et ta ootas ühtlasi kondensaatorite täitumist; noh, võib-olla käis kõigi eelmiste hüpete eel kah kõva munemine – need oletused ei vii kuhugi. Teiseks, viimasel ööpäeval on muutunud valitsuse uurimisgruppide side. Minu arust jookseb automaatne andmevoog, kuid ei ole sellist omavahelist kõnet, nagu ma varem kogu aeg nägin. Ma ei tea, mida räägiti, kõik on krüpteeritud, kuid ikka võttis üks või teine ühendust, vahetas mingit infot ja nii edasi. Kolmandaks, ei ole täpselt teada, millal mind kaasa haarati. Lihtsalt, et mitte võimalust kasutamata jätta, võiks läbi L4 paar tiiru teha. Ainult et siis loeb iga minut ja me ei saa penisid enne tundi kätte. Kassid saaks kätte kahe tunniga, kuid usun, et pärast seda ei ole enam mõtet minna.“

„Ja sa kulutasid aega siiatulekuks...“ alustas Kalmar, kuid Athlos raputas pead ja viipas selja taha.

„Laeva süsteemide kokkukorjamiseks ja stardivalmis seadmiseks kulub mõni minut. Laev tuleb siia kiiremini, kui teie sinna saate. Kui ma stardiksin tuumaleegil, võiks nii koerad kui kassid kätte saada kumbki nii paarikümne minutiga, kuid vaadake – kui mingi tagantjäreleaken eksisteerib selle põhjal, et minu kaasahaaramise puhul valitses teatud poole tunnine määramatus...“

„Kuidas sa seda tead?“ küsis Kalmar kähku.

„Maa, Kuu ja kõigi piisavalt täpselt määratud taevakehade omavahelise asendi järgi,“ sõnas Athlos pisut kannatamatult. „Mis aga on vasturääkiv ja eeldab multiversumi sünkroniseeritust. Ühe katse põhjal on äärmiselt riskantne midagi kindlat väita. Võimalik, et eksisteerib mingi järellainetus, mingi resonantsvolksatus või midagi taolist – ausõna, ma ei saa nendest arvutustest eriti midagi aru –, siis võib see esineda selles suurusjärgus, kui palju erinevate maailmade planeetide omavahelised asendid omavahel erinevad ja see ei saa olla tundides.“

„Nii et me kas stardime kohe ja meil on teatud väike võimalus kuhugi mujale maailma sattuda või me korjame sõbrad peale ja üsna tõenäoliselt lendaksime Kuu orbiidile vormitäiteks?“ küsis Marlen. „Ja kui me teistele järele saame, tunneme terve elu südametunnistusepiina kaaslaste hülgamise pärast, ja kui me kuhugi ei satu, on meil siin neile sama raske silma vaadata.“

„Lisaks ei pruugi me sattuda sinna maailma, kuhu Trummel läks,“ täiendas Athlos, „ja on veel üks nüanss – kuidas jääb korporatsioonide rahvaga? Nad lõugavad praegu avatud kanalil, jõudsid ka järeldusele, et neid on hüljatud. Ja... jah, keegi on valitsuse omadest kah maha jäänud.“

Ta saatis teistele viited salvestustele, kust oli kuulda – ja ka näha sideterminali koordinaate –, kuidas mehehäääl korporatsioonide keskusest neist paar tuhat kilomeetrit lõunas nõudis, kas keegi oskab öelda, mis juhtus, kuna nende arvates lendas Trummel minema ja nad ei näe enam põhjust oma Maal-olekut varjata. Sellele vastas teine mehehäääl kusagilt teisest korporatsioonide keskusest veel mõni tuhat kilomeetrit eemal ja lisandus ka kolmas. Lõpuks võttis ühendust ka keegi Peter valitsusest, kes pidi tunnistama, et ta on maha jäetud, sest nende keskus tundub hüljatud. Nagu kõhklemisi ilmusid seejärel ka korporatsioonirahva nimed-märgendid.

Faili ilmus uus rida: „Athlos Vuna“. Näha oli, et ta saadab seda avatud kanalil. „Ka minu kõik vaatlusandmed näitavad, et Trummel kadus ja L4 on tühi.“

„Sa reetsid meie siinoleku ja asukoha,“ märkis Kalmar.

Athlos kehtas õlgu. „Ma ei kujuta hästi ette, et see saaks olla mingi valitsuse provokatsioon. Kui meid on siia maha jäetud, oleme kõik samas jamas ja mida rohkem üksteist usaldame ja koos tegutseme, seda parem meile kõigile.“

„Kas meil oleks veel mõtet lennata? Riskides sattuda järgmisse maailma, kus ei ole isegi inimasustust?“ küsis Heidi.

„Minu arust mitte,“ vastas Athlos talle otsa vaadates. „Ent ma ei oleks ju kuidagi saanud teile sellest võimalusest rääkimata jätta.“

„Kas sa ise riskiksid?“ Heidi uuris teda üksisilmi.

„Noh, kui kõik mu ümber virvendama hakkas ja kõik näitajad lolliks läksid, suunasin ma laeva raadiosidele. Kuna ma nüüd tean, milline on teie raadioside, võib see veelkord toimida. Aga ma arvan, et see aken on kinni.“

„Kui suurt kiirendust sa ise kannataksid?“

„Mina?“ Athlos muigas. „Tahad kuulda, et mu kõige suurem võimalus oleks olnud startida üksi ja kolm korda suurema kiirendusega, kui teie üle elaksite. Jätame selle.“

„Nii et tegelikult tulid sa siia minu pärast?“

Athlos ei vastanud kohe ja kehtas õlgu. „Peab ju olema millegi nimel elada,“ sõnas ta muigamisi. „Asja juurde. Ma arvan, et meil tuleb omavahel mõned asjad selgeks rääkida. Kas mul on õigus, et ei Teron ja Kaire ega Anna ja Kristi ei ole vähemalt mulle rääkinud tõtt oma kavatsuste ja tausta kohta? Kas nad tegutsevad koos? Kellega nad on seotud?“

Nad vahetas pilke. „Meie teada mitte...“ alustas Kalmar, kuid Heidi katkestas teda: „Meil käis see ju peast läbi. Me ei saanud päris hästi aru, miks puudlipaar meiega oli, ja kuidagi veider tundus, kuidas Steveni asemel ilmusid kassid. Ei ole mõtet teha nägu, nagu see ei oleks ülimalt kahtlane.“ Ta vaatas nagu pisut vabandavalt teiste poole. „Kuulge, väga lihtsates asjades ei ole mõtet jama ajada. Pealegi, mina teen panuse sellele kutile siin.“ Ta viskas umbmääraselt peaga Athlose suunas.

Athlos kummardas kergelt. „Täna. Ei sina, Heidi, ega ka teie kaks ei ole mind veel millegagi alt vedanud. Ma luban, et mina ei alusta. Mul muidugi on mõned teadmised ja nõksud, mida ma enda teada hoian, kuid ma ei vea teid alt. Nagu te näete, pean praegu vestlust ka teiste hüljatutega – kui see nii on, hetkel muud infot ei ole – ja oleme kokku leppimas infovahetust. Väidetavalt mitte keegi meist ei tea, miks meid hüljati ja kelle tagaõues me siin õieti toimetame.“

„Kui suureks sa hindad tõenäosust, et keegi valetab?“ küsis Kalmar süngelt.

Athlos mühatas. „Raudselt üle üheksakümne üheksa protsendi.“

„Ja palju meid siis on?“ küsis Marlen. „Meie kaheksa. Valitsuse kolmik. Korporatsioonide kakskümmend kolm. Kolmkümmend neli?“

Athlos noogutas. „Kui keegi jama ei aja.“

„Miks ta peaks seda tegema?“ porises Kalmar.

Athlos tundus jälle kannatamatuks muutuvat. „Sest meie oleme siin kõige vähem informeeritud osapool. Mul on see info, mille sain Lilianilt. See võib olla väga lünklik. Arvestage, et teised tegutsesid Ennemuistsel pool aastat enne meid. Kuigi ma seda Lilianiga vesteldes naljatamisi välja pakkusin, ei ole siiski väga usutav, et ta pani Trumliga minema ainult selleks, et minust lahti saada. Või on meie seltskonnas keegi, kelle pärast tasub seda teha?“

Teised vahetasid pilke ja siis raputas Marlen pead, Kalmar mühatas eitavalt ja Heidi ainult kallutas pead, tehes samal ajal ebamääraselt vastikust väljendava grimassi. „Ära meid üle hinda.“

Athlos noogutas lühidalt. „Ma tean, et vähemalt ühel teist on oluline saladus, kuid kuna ma ei ole hetkel kindel, kas sel on tähtsust meie tuleviku seisukohast, ei hakka ma peale käima. Ja...“ Ta peatus hetkeks, kuni seltskond üksteist pilkudega mõõtis. „Kuulge, olukord on muutunud. Ma pean teid õpetama mu laeva kasutama. Kedagi peab usaldama. Vastasel korral ei saaks ma laevast kusagile välja minna.“

„Sa arvad, et keegi proovib mingil hetkel seda üle lüüa?“

Athlos ainult väärutas huuli, vaevumata vastama. „Kontrolli sidet. Nad ei tea praegu „Tumepurjest“. Võib-olla on mõistlik, et see nii jääbki. Lootuses, et mõni teie kaaslastest topeltmängu ei mängi. Korporatsioonide punt on kõige suurem. Kui neil on aru peas, ei ürita nad midagi. Aga ma olen kahjuks enam kui kindel, et kellelgi tuleb pähe valitsus välja kuulutada. Võimalik, et keegi mõtleb praegu samu mõtteid ja otsustab ennetavalt rünnata. Ma ei tea.“

„Sa oled sõdur. Sõjaväelane,“ porises Marlen. „Kargelt paranoiline. Kas sa ei või vahelduseks inimestest ka midagi head uskuda?“

„Selle valguses, kuidas meid just maha jäeti?“ Athlos muigas ühe suupoolega. „Ma annan alati inimestele võimaluse inimlikult käituda. Ma vastan samaga. Aga ma olen valmis ebameeldivusteks. Näiteks praegu on see hetk, kui võiks natuke avameelsust üles näidata. Penid olid teie pundis algusest peale. Miks?“

Nad vahetasid pilke. „Muidugi me teame, kes nende vanemad on,“ sõnas Kalmar tusaselt. „Valitsuse ees riskisid nad sama palju kui meie. Muidugi arvestasime, et nad võivad kodus kõik ära rääkida.“

„Meil käis isegi peast läbi, et nad kavatsesid Maale jääda,“ lisas Marlen. „Mulle küll tundus, et väga suur osa Trumli ärieliidist mõtleb selliseid mõtteid. Et nad tegutsevad valitsuse vastu. Et nad kasutavad meid ära, kuid meie saame ka, mida tahame – saad aru, eks?“

Athlos noogutas. „Kassid?“

Taas vahetasid Heidi, Kalmar ja Marlen pilke.

„Me olime väga nõrдинud,“ poetas Kalmar lõpuks. „Väga.“

„Ma pidin peaaegu püksi tegema, kui neid nägin,“ lisas Heidi kerge turtsatusega.

„Nii et ma ei eksi, kui oletan, et tõenäosus, et valitsuse mõned inimesed, eesotsas Lilianiga, teadsid täpselt, kes ja millal Maale laskuvad, on ühest eristamatu?“ küsis Athlos.

„See on täpselt üks juba sellepärast, et sa ütlesid talle,“ mühatas Heidi.

„Ei,“ ütles Athlos ja raputas pead. „Ma ütlesin talle, et lähen lähiajal Maale. Ma ei öelnud talle ei täpset aega ega seda, kas keegi tuleb minuga.“

„Aga sa ütlesid talle, et tuled Maale,“ märkis Kalmar pahuralt. „Sellest piisab, et sind pidevalt tähelepanelikult jälgida.“

„Osaliselt on sul õigus. Ent sa unustad, et mind jälgitakse niikuinii kogu aeg jõudumööda ja see, et ma Maale tulen, ei üllata kedagi. Kõiki jälgitakse. Te riskisite nii või teisiti. Minuga tegelikult vähem, sest olgem ausad, valitsus ei võta ametlikult midagi ette, kui ma teid kaitsen. Mis toob meid tagasi Steveni juurde – on ta loll, provokaator või surnud?“

„Väga tõenäoliselt kõike kolme,“ porises Kalmar.

„Olgu, hakkame otsast peale. Kuidas te kõik üldse kokku saite?“ küsis Athlos.

„Ülikoolis,“ vastas Kalmar. „Me õppisime koos.“

„Ei sina ega Heidi ole mingid üliõpilased,“ märkis Athlos. „Heidil on see vähemalt teine elu ja sina

peaksid ka olema klassikalisest üliõpilaseest kaugel-kaugel väljas.“

„Kas teie rahval ei ole taassündi?“ küsis Heidi.

„On, kuigi see on teistsugune. Me ei müstifitseeri seda, see on avalik.“

„Ja mitmes elu see sul on?“

Athlos kirtsutas nina. „Kolmas. Ma olen sõdur, mind on taastatud raskete vigastuste pärast. Tõsi, ma olen üle seitsmekümne ja ma ei näinud sünnipäraselt sugugi nii vägev välja.“

„Ma võib-olla kunagi hiljem ütlen sulle, kes ma olin,“ sõnas Heidi vastu tahtmist. „Omavahel. Meil sellest ei räägita. Vähemalt Kalmar tunneks end väga ebamugavalt, kui ma ütleksin.“

„Olgu. Kalmar?“

„Mina olen sinuvanune. Noorendatud. Mul on veel võimalik paar-kolmkümmend aastat selles kehas elada. Siis loodetavasti saan ma taassünniks raha kokku.“

„Miks sa ülikoolis õpid?“

„Sest mul on võimalus seda teha. Mul on raha kõrvale pandud ja riiklik poliitika soodustab seda. Sa peaksid seda teadma – inimene ei saa tegutseda ühel alal kauem kui kakskümmend, maksimaalselt nelikümmend-viiskümmend aastat. Siis ta käib lootusetult maha, idioodistub, kaotab elu vastu huvi ja hääbub. Sureb. Või otsib midagi uut. Ma olin päris hea robotehnoloog. Lapsed said suureks, naisega ei sidunud meid enam miski, tööst oli kõrini. Nii ma siis vahetasin elu.“

„Marlen?“

Too turtsatas. „Nagu sa ei teaks. Ma olen Teiselt Maalt. Oli sitaks raju pidu. Siiani on silme ees mingi kuradi hobuseunenägu. Mida peale ülikooli toppimise oli minuga peale hakata? Kakskümmend kaheksa aastat vana.“

„Teron?“

„Teron ja Kaire,“ sõnas Kalmar. „Mõlemad Teraseliidu juhtfiguuride lapsed. Neljanda põlve sugulased. Niipalju kui meie teame, kolmekümnendates. Igavesed üliõpilased. Nende kuuldes ei tahaks öelda, aga sulle õige pildi andmiseks sobib määratlus „hipsterid“.“

„Anna ja Kristi?“

„Me ei tea,“ ütles Heidi. „Kõige hullem – me ei leia neid andmebaasist.“

Athlos noogutas. „Oletused?“

Ja taas vahtisid Heidi, Marlen ja Kalmar üksteise otsa, ainult et seekord ei tahtnud keegi suud lahti teha.

Lõpuks istus Marlen maha ja peitis näo kättesse. „Kuulge, me jäime just üksi. Kodu lendas minema. Teist korda. Kas võib nüüd natuke meeleheitseks langeda ja endale kaasa tunda?“ Ta mässis end tekki ja tõmbus kägarasse, selg teiste poole.

Minuti valitses vaikus. Siis laiutas Athlos käsi ja kõndis oma laeva suunas tagasi.

11. Rünnak

Paar minutit hiljem lõi korruga terve taeva laotuse helevalgeks. Marlen lasi juba Heidil end lohutada ja valgus oli nii tugev, et Heidi lennurüü joonistus ta silme ette fookusest väljas siluetina ja tiivad muutusid läbipaistvaks. Ta surus automaatselt silmad kinni, ent nägi sellegipoolest tulekera.

„Õhku!“ röögatas Heidi, keegi haarast tal käest ja siis käis kärke. See ei olnud tavalise plahvatuse terav kõmakas, see oli selline raksatus, mis lööb mitmeks tunniks kurdiks ja mida inimene tunneb

terve kehaga, sest see mitte ainult ei suru õhku kopsudest välja, vaid virutab kaltsunukuna eemale. Marlen tundis, et ta tõsteti õhku, ja jõudis põgusalt imestada, miks kadakad ja liiv vastu ei tule, kui asisem mõttevälgatus käskis silmad lahti teha ja vaadata. Ta tiivad olid automaatselt avanenud ja ta libises läbi õhu. Talle tundus, et kui ta kohe ei takerdu kadakatesse, siis saare keskel kasvavatesse mändidesse kindlasti. Ta sundis end natuke kokku võtma ja asendit muutma ja suunama end natuke üles. Ta oli kuue Trumlis elatud aasta jooksul õppinud tiibu päris korralikult juhtima, kuid kuigi lendamise ime oli pannud ta seda igal võimalusel, teistest hulga tihemini tegema, ei olnud ta mingi virtuoos ja lisaks lendasid nad Trumlis peaaegu alati hulga madalamas gravitatsioonis kui Maa 1 g. Õnneks lendab ta plahvatuskeskmest eemale... Niipalju jõudis peast läbi käia, kui ta pilku köitis radiatsioonanduri kisa. Kuidas kiirguse eest pääseda? Ega muud teha ei olnud, kui kaugemale saada. Kus teised on?

Ta riskis ringi vaadata ja oleks peaaegu uperpalli käinud – merel tema taga ei olnud midagi ühist tolle laisalt loksuva ja sillerdava lombiga, mis see oli olnud vähem kui viis sekundit tagasi. Nüüd oli see muutunud mitmesajameetriseks rõngaks, mille vertikaalne esisein Marleni lennukõrgusest hulga kõrgemana talle päris suure kiirusega järele kihutas. Marlen sai aru, et kui ta ka näeks kusagil kaaslast, ei ole tal ükskõik mis juhul ja ka kõige parema tahtmise juures võimalik midagi ette võtta. Ainus mõistlik ja võimalik viis oli põgeneda eemale nii kiiresti, kui tiivad kannavad.

Veesein sai ta kätte mõni kilomeeter eemal sisemaa kohal. Kui see päralt jõudis, saabus esimene hetk lausa kergendus. See ei olnudki mingi veesein, vaid pigem raju, nii et surmahirmus lainesse kadumise asemel leidis Marlen end keerlemas väga märjas keeristormis. Muidugi kukkus ta alla. Tiivad ja lennuülikond tegid, mis suutsid, ta ise ka pingutas, kuidas suutis, et end võimalikult suureks ajada ja pöörlemist kuidagi pidurdada – raske öelda, kas ta aitas või segas lennuülikonna tehisintellekti.

Ja siis korraga oli ta keset lehti ja oksa ja üks neist virutas talle valusalt kõhtu, sellal kui teine andis õlale valusa hoobi ja kolmas tabas kukalt. See muudkui jätkus ja miski rebenes ja tema ümber oli endiselt purunenud lennuülikonna, vee, okste ja lehtede kaos ja siis sadas ta näole vaid üksikuid lehti... Jäid ainult tuul ja vihm ja ta sai aru, et lamab maapinnal.

Ta proovis end liigutada. Kõht oli väga valus, kuid kui ta sõrmed üle selle libistas, näis vähemalt väljaspoolt terve olevat. Õlg tundus paigast ära olevat, nii et iga liigutus tegi kirjeldamatut valu, kuid üldiselt liikus seegi. Kuklasse saadud hoobi tõttu käis maailm ringi ja suus oli sapimaitse. Kuid kõike kokku võttes tundus, et ta on kergelt pääsenud.

Teised? Sidet ei olnud. Marlen kiskus end tasapisi kägarasse, terve õla peale, kraapis jõuetult pea alla natuke lehti ja otsustas oodata, kuni vähemalt maailm paigale jääb. Selge – põrutus. Inimesed tundusid kõigis maailmades ühesugused olevat, selleks diagnoosiks ei olnud isegi medimonitori tarvis. Ja selle tööst ei teadnud ta midagi. Kõiki neid võõraste vidinaid oli ta kuue aastaga kasutama õppinud, ent selgunud oli ka, et tolle hulga kõrgemalt arenenud alternatiivreaalsuse inimesed teadsid vähem kui tema rahva omad, mis nende igapäevased vidinad tiksuma paneb. Tema teadis. Vähemalt mõnda osa. Ja nii ta siis hakkas moodulhaaval üle käima seadmete diagnostikat ja üritas seejärel erinevatel protokollitasemetel mõnd translatsioonipunkti tabada.

Jah, see oli olnud raju pidu ja jah, miski tundus väga korrast ära olevat, kuid ta oli liiga purjus ja pilves, et sellest hoolida. Mis võib juhtuda Cambridge'is, vanal heal Inglismaal? Jah, muidugi räägiti veidraid lugusid, jah, muidugi hakkasid asjad käest minema, nii et isegi muidu viisakad inglased teinekord poolelt sõnalt vait jäid, kammitsetuna sisemisest tsensuurist, mis endiselt käskis olla tsiviliseeritud, kuigi antud juhul tähendas see kõige lahendamist vajava tõlpi ignoreerimist. Aga kuni seltskonnas vilksatas veel tuttavaid nägusid, näis too kummaline, kirjeldamatult halba inglise keelt rääkiv, kes teab kust ilmunud punt nii põnev ja ligitõmbav, et kõik muu kahvatus. Ja nad ei olnud kindlasti, mitte mingil juhul immigrandirämps.

Või, noh, teatud mõttes olid. Ega keegi ei olnud neid Maale lubanud, ei nende valitsuse ega Maa poolelt. Ja siis oli läinud segaseks tormamiseks, kõik olid autodesse põgenenud, korraga oli ta ees midagi, mis suuruse järgi pidi olema ehitis, sest laev see olla ei saanud, kuna seisis keset kuiva maad, ja seltskond tormas sinna sisse ja kõik naersid kergendatult, keegi loendas neid, keegi karjus, keegi seisis ukseavas, relv käes... Ta isegi mäletas, et keegi tõstis ta mingil hetkel üsna jõhkralt jalule, ja tundus, et tahtis tugevasti küünarvarrest kinni hoides ta välja visata, kuid keegi jälle segas vahele ja siis olid ukсед kinni ja miski rabas ta jalust ja... Jah, kui korraga tekkis kaalutus, lõi see ta üsna kaineks. Tähendab, kõigepealt keeras mao tagurpidi ja keegi toppis ta peadpidi mingisse kotti, kus tal hakkas natuke parem, ja lisaks kõik, mille ta välja öökis, kadus... Ja siis ärkas ta Trumlis ja vahepeal oli ruumi pööratud.

Mida hakkab üks kahekümne esimese sajandi IT-tudeng peale maailmas, mis õnneks nii mõneski mõttes on masendavalt sarnane kõigile *sci-fi* ja eriti küberpungi jaburustele? See tähendab muidugi pärast seda, kui esimene segadus, õudus, meelegeid ja olukorra lõplikkuse mõistmisega kaasas käiv äng üle on elatud. Kui talle juba olid siiratud kõik moodulid, millest esimesed saavad nende lapsed nelja-aastaselt, ja ta oli niipalju teadlastega rääkinud ja ise ka lugenud, et mõista, et kuigi kojupääsemislootus ei ole päris null, on see igal juhul väga väike, ja teekond tuleb ka parimal juhul raske ja aeganõudev. Muidugi asus ta selle maailma IT-d õppima. Muidugi selgus, et tegelikult peaks ta gümnaasiumifüüsikast peale hakkama, ent niipalju viisakust neis inimestes ikkagi oli, et ta sai seda teha ülikoolis, mitte ei saadetud teda enne õhtukooli...

Või kui palju oli selles viisakust ja kui palju tema „sõprade“ kommertshuvi – sest „üliõpilane“ oli nende ühiskonnas igas mõttes aktsepteeritav staatus, kõik muu täiendharidus aga ütles praktiliselt automaatselt, et tegu on lollikesega? Ja „sõbrad“ pani ta mõttes jutumärkidesse sellepärast, et ega tal palju aega ei kulunud mõistmiseks, miks Heidi ja Kalmar ja need teised ta seltskonda otsivad. Heidi oli tõusev täht. See oli paras šokk, kui ta nende tutvuse umbes kolmandal kuul mõistis, et Heidi ei ole napilt üle kahekümne nagu tema. Et selles kloonitud kehas on *vähemalt* ühe terve pika elu elanud mõistus. Heidil oli vaja olla tähelepanu keskpunktis ja kuna tollal olid kümnekond kuidagimoodi Teiselt Maalt kaasasattunud inimest sensatsioon, sobis ta sõbrannaks suurepäraselt. Marlen ei olnud päris bi, aga Heidiga natuke naljategemise vastu ei olnud tal midagi. Aastad läksid ja maalased muutusid igapäevaseks, sulasid ühiskonda, ja et nad endiselt sõbrad olid... Mõnikord tundus Marlenile, et ta on Heidi suhtes ebaõiglane – et olgu algus kuidas oli, jutumärgid oleks võinud juba mõne aasta eest koristada... Ta ei teadnud.

Selles ühiskonnas oli üldse väga vähe noori inimesi. Ja peale väikese friikide pundi ei olnud kedagi, kellel ei oleks ka välimust kohendatud. Ja viimaste hulgas ei olnud praktiliselt mitte ainsatki noort ja ilusat tüdrukut. Nii et kui Kalmaril oli kiiks noorte „rikkumata“ tüdrukute vastu, oli ta lähim asi, mis sellel – kah ta vanaisast vanemal pässil, nagu ta ühel hetkel mõistis – võtta oli. Nüüd oli ka tema modifitseeritud, ent endiselt päriselt üsna noor ja selle ühiskonna kohta endiselt minimaalselt ümber ehitatud. Armastas Kalmar teda ainult sellepärast?

Armastas ta ise Kalmarit? Kindlasti mitte. Kalmar oli intelligentne, heade kommete, naljasoone ja väljanägemisega ja enamasti heatahtlik, kuid nagu ta korduvalt enda jaoks selgeks oli mõelnud, oleks ta võinud Kalmari päevapealt hüljata. Ja mitte ühegi konkreetse asja pärast, kõige vähem selle pärast, et Kalmar ei olnud kunagi saladust teinud, et ta kepib enam-vähem regulaarselt vähemalt kuut naist korraga. Ta oli Marleni alguses väga palju aidanud ja aitas senini seda ühiskonda mõista ja eluga hakkama saada. Ja temalt sai korrapäraselt keppi. Ta oli endiselt nagu ankrupunkt – midagi kindlat ja usaldusväärset selles hullus ja võõras, tuttavast Maast nii erinevas ühiskonnas, mis pealegi ikka veel mööda multiversumit ringi trallitas.

Kõhuvalu andis aegamööda järele, õlg ainult tuikas ja maailm oli tasapisi enam-vähem paigale jäänud. Ta kontrollis iga natukese aja tagant sidet, kuid kogu eeter näis olevat välja surnud. Ta ei suutnud tabada isegi automaatmajakate signaale, mis tähendas, et radiatsioon oli võib-olla ta

sideseadmestiku maha põletanud. Radiatsioon oli endiselt liiga kõrge, et nautida metsa all lamamist. Kella järgi oli möödunud oma pool tundi. Marlen arvutas kõik senini ringi oma maistesse ühikutesse, täpsemalt lasi seda muidugi kolbaarvutil teha. Erre – ja nii ütles ta mõttes alati, sest tema jaoks ei olnud see ju mingi esimene – ajaarvamine oli veider segu kaheksand- ja kümnendsüsteemist, kuid kui sellega harjuda, siis paljuski loogilisem kui kodune, kõiki rekordeid purustav ajuvabadus – segu kahekümneneljand- ja kuuekümnendsüsteemist...

Marlen ajas end jalule ja pärast natukest kogumist puutüve najal sammus kergelt tuikudes kaugemale metsa. Ta tiivad olid end halvasti kokku korjanud ega vastanud diagnostikale, kuid ära visata ta neid veel ei tahtnud – kiibistik selles oli tema teada vähemalt osaliselt isetaastuv, nii et kui seal – niipalju kui diagnostika näitas – veel miski toimetas, tundus mõistlik aparaadile aega anda. Lõpuks kaalus lennuseade mingi seitse-kaheks kilogrammi. Ja nii ta siis tatsas peamiselt päikese järgi aina sügavamale metsa nagu avariiline surmaingel – murdunud tiivad järel lohisemas ja kogu ta varustuse mimikri oli millegipärast lukustunud mustale.

12. Maa-alused

Ta oli läinud niimoodi oma tunnikese või paar, kui märkas korruga enda ees seisvas kohalike moodi riides vanataati. Too nägi välja täpselt selline, kui kõigil piltidel, mis neil kohalikest olid, ent Marlen tõmbus pingule – midagi oli valesti. Taat oli kohalike talumeeste moodi riides, kuid need riided ei olnud igapäevased tööriided. Need ei olnud loomulikult kaugeltki ühiskonna ülemiste kihtide, ei aadli, vaimulikkonna ega isegi mitte kaupmeeskonna rõivad, kuid olid metsas ringi tatsumiseks liiga head, liiga puhtad ja liiga värvikirevad, et minna läbi jahirõivaste eest. Pealegi ei olnud mehel pealtnäha mingeid relvi.

„Anna andeks, taevane olend, ma näen, et sinuga on õnnetus juhtunud. Miski vabastas mere raevu, kohutav torm oli. Tead sa sellest midagi? Saan ma sind aidata?“

Mees kõneles kohaliku rahva keelt, niipalju kui tõlkemoodul ütles. Ainult et ta rääkis liiga rahulikult. *Kas varakeskaja inimesed ei peaks inglit kohates põrmu viskuma?* Too olevus paistis võtvat väga igapäevaselt, et temast vähem kui kümne kilomeetri kaugusel on lõhatud tuumalaeng. *Või tuleb see rahu rumalusest – ta lihtsalt ei saa aru, mis juhtus?*

Mida öelda? „Keegi deemon ründas meid, kui me ühest sfäärist teise liikudes korraks siia maha tulime. Meil, minul ja minu kaaslastel ei ole siinse ilmaga asja, me tulime ainult korraks. Aga keegi ründas meid. Üldse paistab, et siin toimetavad mingid kurjad jõud. Ju need ei taha, et lahkemad olendid siia üldse tuleksid – siis te saate teada, et elu ei pea olema selline, nagu see teil on.“

Vanamees näis järele mõtlevat. „Sa ei taha meile halba?“

„Ei. Me ei taha kellelegi halba. Ent sa pead mõistma, et me ei tulnud siia eesmärgiga siin ilmas üldse midagi teha. Me tulime vaatama, mis siin on, sest see oli meie teel.“

„Ja kuhu te teel olite, kui surelik tohib seda küsida? Võib-olla tean ma mõnd vana lugu, mis sulle juhatust annab?“

Marlen ei pidanud vastu ja puhkes naerma. „Me oleme eksinud maailmade vahel. Me otsime teed koju. See on pikk ja keeruline lugu, miks reis üldse algas. Enamik, mina sealhulgas, seda ei soovinud. Me sattusime kaasa. Sa saad meid aidata siis, kui sa tead midagi või kedagi, kes teab midagi liikumisest maailmade vahel.“

Vanamees lasi pea viltu, vaatas teda teraselt ja näis otsusele jõudvat. „Ära naera, tiivuline kaunitar! Ma ei ole kindel, kas see on sinu tee, kuid teed teistesse maailmadesse me teame. Tule kaasa. Sa vajad puhkust ja keelekastet. Ja siin on paar päeva ohtlik olla – see jumalate relv seal merel paiskas õhku nähtamatut mürki. See laguneb mõne päeva jooksul, ülejäänud hajub laiali ja ei ole enam ohtlik, aga praegu ei ole hea siin olla. Sa kindlasti tead, millest ma räägin.“

„Tean,“ porises Marlen. Loomulikult ei olnud kohalikus keeles sõnu radiatsiooni kirjeldamiseks.

Vanamees astus läbi metsa, heites vaid aeg-ajalt pilke üle õla, et veenduda, et Marlen talle ikka järele tuleb ja et ta liiga kiiresti ei lähe. Metsaalune oli ikka ühesugune, päike piilus siit-sealt lehekatause vahelt ja vaevumärgatav loomarada, millel nad sammusid, keerles enam-vähem samas suunas, kuhu tüdruk niigi läinud oli.

Siis korraga muutus miski. Marlen ei saanud aru, mis see oli, kuid maailm näis pisut teistsugune. Nad laskusid madalamale ja muutus niiskemaks. Mets pudenes saludeks, milles looklesid hämarad lagendikusoolikad ja muutus palju jahedamaks. Kusagilt ilmus udu ja Marlen taipas ringi vaadates, et ei ole ka varje. Ühel lagedamal kohal oli näha, et tihe hall pilvelaam on taeva katnud.

Miski muutus taas, kui nad paistsid mingisse rabasse jõudvat. Suvise soojuse asemel oli temperatuur umbes kolmteist kraadi, neid igast küljest ümbritsev udulaam ei lasknud näha rohkem kui paarisaja sammu kaugusele ja kogu taimestik oli taandunud vettinud samblaks ja viletsateks võsatuttideks. Head oli vaid niipalju, et ühel hetkel avastas Marlen, et tiivad ei lohise enam järel – automaatika oli niipalju ellu ärganud, et lennumasin korjas end kokku. See isegi vastas, kui ta küsis, aga vastus ütles – inimkeelde tõlkides –, et lendamisest ei maksa enne põhjalikku remonti tehases unistadagi.

Nende teele kerkis kõrge, maakividest ja seguta laotud müür. Selles ei olnud ühtki ava, kuid osa kive justkui veeres kõrvale ja üles, kui nad sellele lähenesid, ja moodustus paras, vast mõni meeter lai ja natuke kõrgem avaus. Seal taga ootas neid sile kiviõu ja selle taga tume kahekorruseline maja. Ühtki tuld näha ei olnud, kuid kui nad lähenesid, süttisid kahvatud väävelkollased laternad, mis ei püüdnud kuidagi imiteerida tolle ajastu tehnilist suutlikkust, kui väravamehhanism juba piisavaks vihjeks ei olnud.

Majas sees oli rohkem tulesid ja üsna suures ruumis, pigem saalis, katsid vaikivad noored mehed ja naised lauda. Nood heitsid Marleni poole ainult üksikuid, justkui hirmunud pilke. Vanamees käskis paaril näitsikul kätte näidata külalistetoa ja palus Marleni mitte eriti kiirustada, kuid kuna ta ise olevat ka näljane, ikkagi mõistliku aja pärast tulla sinna tagasi koos temaga einestama. Toa juurde kuulus vannituba ja selles oli lisaks kohmakatele, kuid esmapilgul arusaadavatele külma ja sooja vee messingist kuulkraanidele ka pidevalt jooksva veega peldik. Vett sai endale parajaks segada omalaadses kulbi ja renni ristsugutises, mida siis sai kas kohmaka kraanikausi või vanni suunas juhtida, ja peegel nägi kahtlaselt sedamoodi välja, et läbi selle sai teiselt poolt ruumi jälgida. Marlen ei vajanud tegelikult vannituba, sest vähemasti see osa lennuülikonnast töötas häireteta, ja nii ta siis pigem imiteeris vannitoa kasutamist – alati tasus jäätmed eemaldada ja süsteem värske veega täita. Igaks juhuks lasi ta siseneva vee destilleerida.

Sest õige see asi ei olnud. Vanamees ei olnud seal metsas juhuslikult temaga kokku saanud ja see paik isegi ei üritanud varakeskaegne välja näha. Ilmselgelt oli ta juhitud kuhugi hulga arenenuma tsivilisatsiooni tugipunkti. Küsimus oli – mida nad temaga edasi mõtlesid teha? Või oli see üldse esimene kontakt Trumli rahva ja nende müstiliste vahel? Kuidas eelmised olid lõppenud? Oli see siin üldse nende rahva esindaja või kõigest mingi resident? Hakkavad nad rääkima või proovivad talt mingil teisel viisil infot kätte saada? Või proovivad niikuinii, aga praegu veel pelgavad, teadmata, mida ta täpselt suudab? Ilmselge muidugi, et kui nii ei lähe, läks hästi, aga just selleks tuleb valmis olla. Ta kontrollis veelkord üle, mis tal üldse on.

Marlen silmitses end enne tagasiminekut veel mõned sekundid peeglist ja pooltahtmatult venis ta nägu hambaid paljastavasse irvesse. Kiiver oli end kokku korjanud, jättes vaid juuste alla ohutusvõre, ja ta suur punane juuksepahmakas oli hõbedase võrguga kokku tõmmatud. Ta nägu oli suhteliselt kahvatu ja moodustas – nagu ka soeng – terava kontrasti lennuülikonna mustaga. Lennuülikond liibus kehale ja muutis selle teatud mõttes naiselikumaks, kui ta figuur päriselt oli, sest elutagamissüsteemid rindadel – kus need olid ühtlasi täiendavaks kaitseks – ja aparaadivöö

puusade ümber jätsid neist suurema mulje, kui need tegelikult olid. Ja muidugi tiivad. Isegi kaunistusena – aga mida nad hetkel muud olid – mõjusid need... Nojah, igatahes „inimlik“ ja „tavaline“ olid kindlasti viimased omadussõnad, mis tema puhul pähe võisid tulla, ja tegelikult talle meeldis see. Pööraselt. Kui ta vaid kuidagi niimoodi koju saaks. Aga selle hetkelise valukihvatuse surus ta kohe alla.

Üsna pika, vähemalt kuuemeetrise laua otstesse oli kaetud kaks kohta ja teenijad juhatasid ta ühte laua otsa. Peremees ei olnud riideid vahetanud ja oli võimatu öelda, mida tema vahepeal teinud oli, igatahes istus ta kombekalt, laotas räti põlvedele, lasi teenijatel kõigepealt hõbepokaali veini valada ja ootas viisaka naeratusena, kuni Marlen klaasi kergitab.

Vein oli magus ja lahja ja pani Marleni suus kõik häiresignaali tööle. Ta kaalus kas see välja sülitada, kuid kuni ta kõhkles, teatasid inhibiitordroidid juba, et on mõnikümne tuhat joogis leidunud võõrast nanorobotit kahjutuks teinud. Nüüd tänas Marlen õnne, et pokaal oli läbipaistmatu – ta sai anda kolbaarvutit korralduse, et klaasi serval oleva nimetissõrme küljele peidetud analüsaatoriotsik end lahti voldiks ja sukelduks jooki nii, et vanamees seda ei näe. *Oma kohalt ei näe*, parandas ta end kohe mõttes. Vähemalt häkkimisest sai ta aru ka juba tolle tsivilisatsiooni tasemel ja nagu selguski, on nende võõraste automaatide lahtimuukimine küll parajalt keeruline, kuid täiesti lahendatav intellektuaalne probleem. *Kui see ei ole vaid pettepilt.*

Vanamees tema vastas istus mõni sekund liikumatult, tõsis siis ootamatult ja tormas toast välja. Sama ootamatult hüppas üks laua juures teeninud piigadest Marleni juurde ja haaras ta käest: „Põgene, oo auväärseim kõigist! Põgene, võib-olla sa veel saad! Ta kardab sind, midagi juhtus, aga ta laseb kohe sortsid lahti. Mine, päästa end!“ Tüdruk oli temast pool pead lühem ja arvatavasti kümme aastat noorem, napilt lapseeas väljas. Ta suured sinised silmad olid hirmu täis ja üks hele juuksesalk kuklasse kogutud jämedast patsist lahti pääsenud.

Marlen tõsis. „Miks sa mind hoiatad? Kas ta ei karista sind?“

Üks noormeestest sekkus süngelt. „Surm on parem kui elu siin. Meid on võetud oma perekondade juurest ja lõpuks sööb ta meid niikuinii. Lihtsalt, kuni me elus oleme, ei võeta kedagi teist meie perekonnast. Ent me ei saa sinu elu enda peale võtta! Tee, kuidas Lisa ütleb, põgene, kui sa veel saad!“ Too oli tüdrukuga samaealine, samuti heleda peaga ja umbes Marleni pikkune. Nad ei olnud sarnasemad, kui et kuulusid samasse kohalikku rassi, ja Marlenil käis peast läbi, et Trumli ei ärataks nad vähimatki tähelepanu.

Kusagilt kostis pikk veniv ulg. Sellele järgnes paljude küünte kraapimine kivil. Suurte terasküünte kraapimine.

„Hilja, armas võõras!“ ägas Lisaks kutsutud tüdruk. Tema, kõnelenud poiss ja veel kolm inimest ruumis, kaks tüdrukut ja poiss, tõmbusid näost kahvatuks muutudes seinte äärde, surudes seljad vastu madalate orvade tagaseinu, justkui proovides end peita.

Pahaendeline küünte kraapimine peatus ukse taga, see avanes ja sisse tuli vanamees üksi. „Sa oled vägev nõid. Minu käskija antud jook, mis ütleb inimese kohta kõik ära ja annab mulle nende üle võimu, ei mõjunud sulle üldse. Kes sa oled? Vasta, või mu külalislahkus lõppeb nüüd!“

Kui Marlen hiljem sellele hetkele tagasi mõtles, oskas ta natuke psühholoogiat õppinuna ju sõnadesse valada, kuidas temas otsis väljapääsu kogu viimase kuue aasta jooksul kogunenud äng ja raev. Ta oli kaotanud kodu ja kibedus muudkui kogunes tilkhaaval mürgina, elades nende keskel, kes talt kodu olid võtnud. Kõik see aeg oli olnud pidev stress, närveldamine ja enda vaoshoidmine, sest hakkama saama ta ju pidi, sealhulgas kordagi eksimata, kordagi enesevalitsust kaotamata... Kuidas nüüd oli ta kaotanud ka selle maailma, mis juba natuke koduna tundus, sest midagi peab ju inimesel olema. Ja justkui sellest vähe oleks, hävitati „Zglöde“ – sest mis muu seal meres õhku lendas ja palju seal ikka pärast tuumaplahvatust järel võis olla? Kui palju saab inimest klohmida, enne kui ta kukub? Ta oli kaotanud kõik, kardetavasti ka sõbrad, ja siis oli ta mingis veidras

ebaruumis ja mingi... Mingi alamõõduline sitakott proovis teda kõigepealt nanodega orjastada ja siis tuli ähvardama!

Marlen imestas ise ka, kui kiiresti ta blasteri kätte sai, sihtis ja päästikule vajutas. Kaitseriivi oli ta juba enne maha võtnud ja võimsuse nelja peale lükanud. Viis neid astmeid oli, esimene kõlbas sääskede tapmiseks ja lõkke süütamiseks, kolmandast pidi kõigi juhendite ja simulatsioonide järgi enesekaitseks piisama ja viiendaga võis kaljudesse teed rajada. Sellega pidas patarei vastu küll ainult kümnekond lasku, iga lasu järel tuli relva paar sekundit jahutada ja äärmiselt ebasoovitav oli lasta lähemale kui mõnisada meetrit. Ehk siis neljas võimsusaste oli sellesama stressi plahvatus. Või kui viisakamat põhjendust otsida, siis kindla peale minek. Sest tegelikult oli tal väga hirm.

Vanamehe rinnaesisel plahvatas päike ja samal hetkel oli ruum täis laialilendavat inimihu. Ja lisaks ka metalli ja silikonkeraamikat, nagu analüsaator ütles – see olend ei olnud päris inimene ja Marleni peast käis läbi, et kui tänulik ta endale peab olema, et suutis nii õige otsuse teha.

Kümne sekundi jooksul ei juhtunud midagi. „Nii, kus on lubatud sortsid?“ küsis Marlen pahaendeliselt, pühkides automaatselt sisselülitunud näokattelt punakat sodi. Ülejäänud hakkasid ruumis kõhima, sest õhk oli paks põleva inimihu suitsust. Vähemalt kaks neist oksendasid ja ka teised eelistasid põrandale vajuda, sest seal oli õhk puhtam.

Marlen kaotas kannatuse. „Kuulge, korjake end kokku! On teid siin veel? On siin vaenlasi veel? Läheme minema!“ Ta läks Lisa juurde, haaras tal küünarvarrest ja tõstis tugeva rapsakuga jalule. „Kes veel majas on?“

„On teenijad...“ Ta hakkas arusaamatuid nimesid puterdama.

„Tahad sa siit ära?“ katkestas Marlen teda.

„M-muidugi... Aga...“ Hirmunud pilk ukse poole, kust vanamees oli tulnud.

„Räägi!“

„Need ei seisa kaua. Varsti avastab peremees, et siinse taadiga on midagi juhtunud. Siis sortsid elustuvad. Rebivad lõhki. Nende eest ei saa pakku.“

„Arvad?“ Marlen kergitas relva, mida ta ikka veel laskevalmilt käes hoidis. Tüdrukul oli ilmselt õigus – kui too pärisperemehe teener või resident, kelle ta suitsuks ja seintele määratud sodiks oli muutnud, oli igaks juhuks appi kutsunud ka robotid (mis muud need olla said?) ja Marlen oli nad peatanud, taipab varsti keegi, et asjad on korrast ära ja kohalik boss rivist väljas ning võtab juhtimise üle. „Igatahes mina lähen. Kes tahab, tuleb kaasa, kes tahab, jääb.“ Ta astus otsustavalt välisukse suunas.

„Oota, hea emand, vägev nõiatar!“ Lisa jooksis talle paar sammu järele ja haaras käest. „Mine palun vähemalt alguses aeglaselt. Me kutsume kohe teised ja jookseme sulle järele. Sul on õigus, siia jääda on rumal.“

Marlen oli läinud kõigest sadakond meetrit, kui esimesed neli – tüdrukud, kelle hulgas oli ka Lisa – talle järele jõudsid. Enne kolmesadat meetrit oli neid kokku kolmteist ja too enne kõnelenud noormees noogutas: „Kõik, võime joosta.“

Nad hakkasid soost välja jõudma ja olid läbinud just selle koha, kus Marlen oli teist korda tajunud midagi veidrat, kui tagapool süttis valgus ja mõne sekundi pärast jõudis nendeni tõusev ja laskuv ulg. See oli nii arhetüüpne häiresignaal, et Marlen puhkes naerma.

Teised vaatasid teda jälle õudusega. „Sortsid lasti lahti!“ ägas keegi.

„Palju neid õieti on?“ küsis Marlen. Nüüd ei kartnud ta enam üldse. Või ta kartis natuke seda meelteseisundit, milles ta viibis pärast vanamehe tapmist – ta kartis, et see omapärane berserkimeeleolu võib ta maha jätta.

„Tavaliselt äratatakse taat kuus. Aga neid magab seal veel...“

Keegi seltskonnast karjatas ja osutas käega. Kõik hakkasid rüsinale jooksuma, kuigi kasu ei oleks sellest eriti olnud, sest mis lootust oli nende elukate või mehhanismide eest ära saada, kui nad liikusid ikka väga palju kordi kiiremini kui jooksevad... olgu, sörkiv inimene.

Hea, et nad jalust ära saavad. Marlen pidas kraest haarates kinni Lisa. „Mida nad suudavad? Kui tugevad nad on? Kuidas nad võitlevad? On neil mingid relvad?“

„Nad on tugevad. Relvad – küünised.“ Tüdruk vaatas teda segaduses.

„Nad ei lenda? Tuld ei sülgata?“

Lisa silmad läksid veel ümaramaks. „Need – ei.“

Marlen lükkas teda edasi, teistele järele. Talle tundus, et sortside tulekuks kulus siiski rohkem aega, kui ta alguses oli arvanud, ja seega on nende kiirus maastikul selline paarkümmend meetrit sekundis – piisavalt suur, et edukalt inimesi püüda, kuid endiselt selles suurusjärgus, mis ei eelda veel mingeid eritehnikaid. *Või mida mina tean...*

Elukad meenutasid gorilla ja libahundi ristsugutisi. Need jooksid nagu hundid, kuid kõiges muus meenutasid suuri primaate. Elukaid oli kuus ja Marlen võttis neist kolm esimest maha esimese sekundiga, enne kui nood taipasid, et seekord ei aja nad taga relvastamata orje. Neljas lask läks mööda, sest elukad hakkasid põiklema. Marlen vandus ja lülitas sisse automaatsihiku, millest tal tegelikult aimugi ei olnud, kuidas see töötab. Ent paistis, et see oli aru saanud, mida Marlen lasta tahab; küllalt tõenäoliselt jälgis arvuti pidevalt, mida relvaga tehakse. Mingeid moraalseid või eetilisi dilemmasid sel igatahes ei olnud. Marlen sihtis, vajutas päästikule ja relv tema käes ärkas nagu ellu, see pööras end tajutavalt järgmise eluka poole ja lasi selle tükkideks. Marlen vajutas uuesti, relv valis uue märgi, tulistas, pööras end taas ja Marlenil jäi ainult päästikut all hoida. Alles siis välgatasid pisikesed punased tulukesed, andes märku, et tasub sõrm päästikult võtta, sest relv ei oska enne järgmist vihjet leida kedagi, kelle pihta tulistada.

Kogu asi oli võtnud vähem kui kolm sekundit. Kümme, kui arvestada viimaste lendavate keraamika, metalli- ja luutükkide mahakukkumist. Marlen pani relva kabuuri ja sörkis teistele järele. Unenäoline kergustunne ja mingi julm lõbusus ei hajunud, Marlen tundis end endiselt ebareaalselt, nagu mängus, virtuaalreaalsuses. Natuke hakkas torkima, kas ta ei oleks siiski pidanud vanamehega pikemalt rääkima, üritama teda veenda... Ei, situatsioon oli liiga ilmne olnud ja see sai olla vaid sajanditega juurdunud hoolimatus, et nad ei arvestanud, et lamba asemel võib tiiger lõksu jalutada.

Kõrgetoonilist vilistavat undamist tagapool kuulsid nad Marleni arvestuste järgi üsna selle ala välispiiril, mis oli majaümbruse elutu rõskuse ja pärismetsa vahel – kaks korda oli Marlen tundnud midagi veidrat ja pärast esimest korda oli taevast korraga pilves ja mets niiskem. Marlen oli selle üle mõttes juurelnud, kuid leidnud, et tal ei ole mingit võimalust ära arvata, mida need võõrad looduse või ruumi või millega iganes enda kaitsmiseks täpselt tegid, niisamuti kui ta ei teadnud ja tal puudus vähimgi tahtmine järele uurida, mis siis saab, kui nad tundud teelt kõrvale kalduvad.

Mürin aga oli liigagi ilmselt reaktiivmootor. Marlen oli simulatsioonides mänginud piisavalt reaalsuslähedasi sõjamänge, et teada oma piire ja võimalusi. Selle relva ja kaitseülikonnaga saaks ta hakkama oma koduse Maa sõjalennukitega, kui need ei tea, mille vastu astuvad – see tähendab, et ei pea teda näiteks tipptasemel lahingutankiks või millekski taoliseks, lennukikahuri mürsu otsetabamus tapaks ta ja valangut ei suuda relv täielikult hävitada. Trumli kaitsedroonide vastu ei oleks tal mingit võimalust, need detekteeriksid ta asukoha ja relvastuse kaugemalt, kui tema neid näeb, ega peaks ta hävitamiseks üldse ta laskeulatusse tulema.

Esimese, madalalt lendava, millegi poolest kiili või tarantelit meenutava lennumasina võttis ta alla umbes kilomeetri kauguselt ja tegelikult sai ta alles teiste ilmeid vaadates aru, et oli seda teinud

infrapunakujutise abil, palju varem, kui masin või elukas – tegelikult, kui need olid esimeste jälitajate moodi, siis mingisugune biomehhanoid – üldse nähtavuskaugusse jõudis. Nagu ta kiiresti kontrollis, ei näinud palja silmaga üle paarisaja meetri ja metsa sööstvast tulekerast jäi vaid ähmane kurjakuulutatav kuma. Ent mürin ei lakanud. Pöördus kuidagi, jagunes, mingi heledam vilin lähenes kiiresti...

„Rakett!“ hakkas Marlen röögatama, kuid kurgus oli nagu okas, hääli ei tahtnud üldse välja tulla. Hetk paanikat, enne kui ta taipas, et seda sõna tõlkida ei saa.

„Varju!“ Ega seal palju varju ei olnud, mõnikümme meetrit eemal olid mõned rahnud natuke madalamal; mingitel aegadel voolas seal vesi, kuid Marlen ei suutnud otsustada, kas viimati kevadel või aastaid tagasi... See ei olnud oluline.

Plahvatus rabas nad kõik jalust ja virutas jõhkralt vastu kive.

„Kõik on terved?“ Marlen, kel tänu oma kaitseriietusele oli teistest tunduvalt kergem, hüples edasi-tagasi, püüdes saada ülevaadet. Ta suunas nad sinna ojasängi, sest niipalju oli ta juba näinud, et see läheb ümbritsevast maastikust madalamana enam-vähem õiges suunas. Uuesti hakkas kasvama inisev vile. „Varjuge!“ Ta tõukas neid kivide taha, sest ei olnud nood noormehed ja neid ju isegi mitte kinos näinud, mis on õhurünnak ja mida selle puhul teha tuleb. Teine plahvatus oli hulga lähemal kui esimene ja nende ümber vingusid killud. Marlen nägi silmanurgast, kuidas lööklaine virutas ühe liiga kauaks püsti jäänud poisi peadpidi suurele siledale graniitrahnule ja teadis juba enne vaatamist, et tollega on kõik. Jah, kolp oli lõhki, aidata ei saanud enam millegagi.

„Edasi!“

Nad tulid talle järele, viimased jäid küll oma viiskümme meetrit taha, sest üht tüdrukut pidid paar kaaslast lausa kiskuma eemale hukkunu juurest. Seekord näis ka üks ründajatest ise lähenevat ja Marlen viskus ühe kõrgema rahnu taha, et otsida võimalust tulistada. Miski vihises ja tema ümber lõi kalju sädemeid – pikeeriv lennumasin oli tulistanud millestki kuulipildujalaadsest. Kuulidest aeglasem telesaadetud rakett tabas üht puutüve ja lõhkes ohutus kauguses. Marlen pöördus kiiresti, vajutas võimsuslülitit viiele ja tulistas lennukile järele. Seekord säras kiirguskanal heleda välguna ja lasule järgnes äikeseraksatus, millele omakorda järgnes plahvatus õhus. Marlen vaatas ringi ja vandus – üks poiss, tema arvates see, kes temaga rääkinud oli, ja üks tüdruk lamasi kividel, kõik oli verd täis ja neil oli tükke puudu. *Oli neil vaja mulle järele tulla...* Mõned sekundid hiljem välgatas, veel paar sekundit hiljem värises maa ja veel paar sekundit hiljem tuli kärakas – purukslastud lennuk oli kusagil alla kukkunud.

Marlen kuulatas terasemalt – lennumasinaid oli veel. „Edasi!“ Tema oli terve, aga seltskond oli kümnele kahanenud. Kui nad edasi läksid, kippusid mõned maha jääma, sest väiksemaid vigastusi oli peaaegu kõigil.

Ja siis hakkas midagi muutuma. Maailm hakkas kuidagi... Marlen ei saanud aru, mis õieti toimub. Miski justkui pöördus ja õhus muutus midagi. Tema arvestuste järgi olid nad tolle veidra ala ja normaalse metsa piiril. Ta mõtles hetke. Lennumasinad – ta ei suutnud otsustada, palju neid oli, aga kindlasti rohkem kui üks – näisid kaugemale hoiduvat. Ta juhtis oma seltskonna ojasängist välja ja nii otse, kui suutis suunda määrata, välja tollest veidrast alast. Ta nägi natuke lagedamale alale jõudes, et ta alateadlik hirm ei olnud asjatu – tema ees virvendas midagi ebamäära ja mets selle taga näis tasapisi hajuvat. Ta aitas viimast, üht haavatud jalaga tüdrukut, vahepeal lausa kandis teda, ja nad tormasid, kuidas jalad võtsid, selle virvenduse poole. Paistis, et midagi nood noored sellest teadsid, sest selgelt oli näha, et nüüd panevad nad viimase välja.

Maailm justkui kaugenes... Miski kummus nende kohal nagu suitsjas katedraalivõlv ja korraga leidsid nad end selliselt kõledalt vettinud tasandikult, nagu oli olnud maja ümber. Teised halisesid hirmunult ja Marlen vandus. *No ja mis nüüd saab?* Ka tagasi ei saanud, sest too endine soine metsaalune oli samuti kadunud ja igas suunas nende ümber laius ähvardav udune määramatus.

Siiski... miski justkui tuli tagasi, miski virvendas nende ees... „Edasi!“

Nad läksid läbi arusaamatu hämu, mis nende peade kohal tumedaks võlviks moondus, ja leidsid end uuesti metsast. See oli endiselt üsna sünges mets, täis kivirahne ja kõdunenud tüvesid. Endiselt oli selles midagi pahaendelist ja põlispuude all oli hämar, kuid ikkagi oli see kuidagi täiesti normaalne mets võrreldes eelmistega, ja õhtupäike leidis teinekord tee lehekõduse maapinnani.

„Edasi!“ Nad läksid veel terve tunni ja olid arvata viis kilomeetrit eemal, kui Marlen leidis, et nüüd on aeg puhata. Ta vajus ühe ojakese ääres kivile ja vedeles seal poollamaskil õige mitu minutit, enne kui uuesti silmad avas. „Olgu, kõik, kes on vigastatud, näidake end ette.“

13. Korporatsioonide langemine

Kui nad õhtul mingi kohaliku väikeaadliku lossi jõudsid, meenus Marlenile millegipärast vanaisa anekdoot, et kuidas küll mingi Vene luuraja, kelle nime ta oli unustanud, Saksamaal ära tunti – kas mitte järelelohisteva langevarju järgi? Et miks kõik teda küll ingliski peavad? Võib-olla tiibade pärast seljal? Asja muidugi võimendas, kui ta palus võimalikult suure rõduga tuba võimalikult kõrgel – küllap neile jäi mulje, et ta ei suuda magama heita, ilma et oleks natuke ringi lennanud või et uneskõndimise asemel esineb inglitel uneslendamine või midagi sama jaburat. Tegelikult tahtis ta lihtsalt avatud taevast, et teha katse püüda mõne teadaoleva raadiokiirguse allika müra ja kui ta seda ei leia, lõplikult oma sideaparatuuriga hüvasti jätta.

Õhtusöök oli piin. Ta oli väga väsinud, toidud olid vähemasti tema maitsele jubedad, ja lisaks vahtis peremehepäss – tegelikult oli ta vist umbes nelikümmend – teda kogu aeg sellise pilguga, et hoiab vaevu tagasi purtsatust: „Lenda natuke!“ Kõle kivihoone, tõrvikuvalgus, millegi rasvase ja magusa järele haisev söögisaal. Inetud ja kohmakad teenijad, kes neid ammuli sui vahtisid, natuke hullumeelse ilmega perenaine, kes liigagi ilmselt oma abikaasat kartis, ja viis ülbet ja natuke kohtlast nolki, kellest vanimast ilmselt saab ühel päeval järgmine ajuvaba päss. Ja talurahvamuuseumi meenutava kopituslõhnaga tuba, kus ööpott ja savikauss leige veega püüab jätta muljet luksusest. Tundus, et seda tornituba ei ole ammu kasutatud, see tähendab, et seda oli vahepeal kiirustades koristatud ja kohendatud.

Kas see ongi mu osaks ülejäänud osa elust? See mõte tekitas õudust. Kui ta omasid ei leia, on see parim, mis talle osaks võib saada. Eks ole, juhul, kui need maa-alused teda puuri ei pane ja tema peal mingeid jõhkraid katseid tegema ei hakka. Pooljumalana võib ta aja jooksul endale üht-teist ehitada-korraldada, ent kui keegi teda alt tõmbab ja ta oma tehnilised eelised kaotab... Sellele oli parem mitte mõelda.

Kui ta lõpuks oma tuppa sai, ukse riivistas ja lükkas lahti akna kõrval oleva ukse, avastas ta, et vast viienda korruse kõrgusel asuva toa juurde kuuluv rõdu on tegelikult osa linnuse kaitsesüsteemist, nii et kui asi tõsiseks läheks, istuks parapeti taga vähemalt punt vibukütte. Marlen vaatas paiga üle ja kui ta üle serva piilus, nägi ta korrusejagu allpool kaarduvat linnuse välismüüri ja sellel ülles tema poole vahtivat hellebardiga tegelast. Kui nende pilgud kohtusid, tegi too kaks otsustavat sammu ja vaatas korraks väljapoole pimedusse, üritades jätta muljet, et ta oma tööd teeb, kuid järgmine hetk ei pidanud vastu ja vahtis jälle ülespoole. Marlen naeratas ja lehvitas talle ja sellel oli ootamatu efekt. Mehe üsna tõlp ilme mahenes järsku ja sellele tekkis lausa kirgastus, justkui oleks teda õnnistatud. Igatahes paistis ta olema sellest väikesest tähelepanuavaldusest sügavalt liigutatud ja õnnelik. Ta tõstis korraks käe kiivri juurde, astus siis otsustavalt mööda müüriharja edasi ja kadus vaikselt vilistades kuhugi nurga taha pimedusse.

Ühenduse sai Marlen praktiliselt kohe, kui ta side prooviks sisse lülitas ja kutsungi saatis. Tema ette, mõttelisele ekraanile tekkis Teron ja sekundi hiljem tema kõrvale Kairi. Nad vaatasid kõrvale – mõlemad Marleni jaoks väljapoole, muide – ja naeratasid armsalt. *On see nüüd kõikehõlmav armastus või kibe konkurents?*

„Me olime nii mures,“ alustas Kairi. „Kus sa olnud oled? Ja kuidas sa selle ajaga... oh, kolmsada kilomeetrit eemale said?“

See andis talle vähemalt ühe juhtlõnga, miks ta mitte ühtki kohta ära ei tunne. Nüüd, kui ta juba sides oli, oli loomulikult vaid millisekundite küsimus pärida oma asukohta ja sünkroniseerida muud infot, mis erinevates andmepuhvrites nii-öelda ootel oli olnud.

„Ma kukkusin eemale metsa, läksin edasi, kohtasin mingit ebardit, kes proovis mind kuhugi veidrasse ruumisoppi lõksu meelitada. Lasin ta blasteriga räbalateks ja põgenesin ja kui ruumisegment hakkas sulguma, läksin läbi mingi veidra paiga, mida ma teie juttude põhjal nimetaksin vahemaailmaks. Nüüd ööbin ma kohaliku aadliku, vikont Unnufrunotsi lossis ja, muide, mind peetakse mu lennuülikonna pärast ingliski. Mis juhtus? Kas „Zglöde“ hävis? Mis teistest sai?“

„Jah, see oli rünnak,“ sõnas Teron ja Kaire noogutas. „Nad ründasid ka Trumlit, nii et arvatavasti panid nad sellepärast plagama. „Zglöde“ on ilmselt hävinud – arvata sajakilotonnise laengu otsetabamus. Heidist ja Kalmarist ei ole midagi teada. Annast ja Kristist ei ole midagi teada. Rüninati kõiki asukohti, arvatavasti selle järgi, kus asusid sideseadmed. Ellu jäid ainult need, kes viibisid kusagil kaugemal.“

„Kas on teada, kes ründas?“

Nüüd oli Kaire kord rääkida: „See on kõige masendavam selle juures – me saame nendega juba päris hästi läbi. Nad nimetavad end mandideks ja elavad kusagil paralleelruumis. Nad mängivad siin jõudumööda progressoreid ja kauplevad põllumajandustoodetega. Nad ei teadnud, kes me oleme, ja ründasid enesekaitseks. Siin käib mingi sõda. Olla mingid... noh, neid nimesid oli mitu, ma saadan faili. Neil ei ole kunagi varem olnud kokkupuuteid kellegagi kaugemalt. Kuna see, mida meie tegime, on tüüpiline agressiivne rünnakueelne luure, reageerisid nad üle. Kui nad aru said, mida teinud olid...“ Ta vaatas kõrvale.

„Meil ei ole põhjust neid usaldada, kuid ega meil muud paremat ka üle ei jää,“ jätkas Teron. „Nad reisivad kuidagi maailmade vahel, aga see ei pidanud ka siin lihtne olema. Nii et võimalik, et nende abil pääseme isegi koju.“

„Palju inimesi Trumlilt üldse järele jäi?“ küsis Marlen.

Marlen vahetas koerapaari kujutised ära, et nad ka tema jaoks vähemalt enam-vähem õiges suunas vaataksid, kui nad, nagu alati, muudkui peaaegu enne iga lauset pilke vahetasid. „Ainult kuus,“ sõnas Kaire. „Sina oled seitsmes. Teadaolevalt. Siin on veel nii palju nüansse, mida sa võiksid teada. Me oleme Trumli esimesest hüpest alates oletanud, et seal võib olla mingi meile tundmatu sõja erinevaid osapooli, kes jõudumööda üksteisele surmavaid üllatusi korraldavad.“

„Ei ole täiesti võimatu, et see on kuidagi seotud siinse konfliktiga,“ jätkas Teron sujuvalt. „Küllap sina ja teised muidugi kahtlustasid, et me oleme Korporatsioonide agendid, ja üks me loomulikult olemegi. Aga ega keegi teine ka puhas ei ole. Meil on mõned oletused, kes oli... on Heidi ja kes on Kalmar.“

„Kes siis?“

Jälle see neetud pilkudevahetus. „Kuulge,“ sõnas Marlen, „vahepeal, kuni te mõtlete – mul kadus osa arhiivist, kas te saate kuhugi Soolakuninga varasemad asjad nii panna, et ma need kätte saaksin? Kõle on siin olla.“

„Millised? „Carmencita“?“ küsis Kairi naerma pahvatades.

„Sobib. Kes siis?“ Need viimased laused olid neil ammu kokku lepitud kood. Küsimus tähendas: „Kas te saate vabalt rääkida?“ ja saadud konkreetne vastus tähendas: „Me ei ole surve all, kuid me valime sõnu.“ Ehk siis väljaütlemata osa: „Ole ikkagi väga ettevaatlik.“

Ja just sel hetkel ilmus Marleni pilguvälja teade: „Athlos [ühesuunaline krüpteeritud privaatsõnum]: Lõpeta võimalikult ruttu side, lülita sideaparatuur välja ja kao sealt kus kurat!“ Lisatud olid koordinaadid, mis viitasid mingile esmapilgul suvalisele tühjale paigale nende maandumispaigast umbes kümne kilomeetri kaugusel lõuna pool ranna lähedal. Kiri oli suur ja punane ja lisaks vilkus ülimalt prioriteedi hoiatus.

„Olgu, te ei taha öelda ja ega sellega kiiret ei ole,“ sõnas Marlen. „Mis edasi? Kas teil mõni lennumasin on? Mu tiivad ei tööta, ma ei tea, kuidas teieni jõuda. Või on teie juures üldse parem? Ma ju ei tea, mida te kokku leppisite? Meie varandustest on vähe järel vist?“

„Kas su sideaparatuur jupsib?“ küsis Teron, sest Marlen oli viimaste lausete ajal sidesaatja mõneks sekundiks välja lülitanud; teiste jaoks tardus tema kujutis selleks ajaks ja pärast näis ta rääkivat pisut kiiremini, kui sideprotokoll side taastudes puuduva osa kompressitult ära saatis.

„Ma sain kõvasti kõrvetada. Tiivad ilmselt ei taastugi ilma korralikuma remondiaparatuuri abita. Muide, sideseadmed karjuvad mu peale. Jätkame hommikul. Te teate, kus ma olen, mina ei liigu siit enne hommikut igal juhul kuhugi.“

Ta lõpetas side. Ilma hoiatusetagi oli tal olnud kange tahtmine minema lennata, ta tundis end seal kohutavalt ebaõdusate kivimüüride vahel nagu lõksus. Tiivad ütlesid, et lennata on äärmiselt ebasoovitav, kuid põhifunktsioonid töötavad. Marlen hingas korraks sügavalt sisse, ronis parapetile, sirutas tiivad laiali ja hüppas pimedusse.

Ta lülitas kohe infrakujutisele ja niipalju mäletas ta lossi ümbrust ka päevaajast, et lasi end pigem lauelda piki lossi kolme külje ümber kaarduva jõe sängi allavoolu. Tiivad allusid vastumeelselt ja kohmakalt, selle juhtmoodul vilkus punaselt, üritades selgeks teha, et ta peaks maanduma ja mitte selliseid asju tegema, ent põhimõtteliselt suutis ta lennata. Umbes kolm kilomeetrit allavoolu tegi jõgi järjekordse käänaku ja selle sopistuses oli natuke kõrgem koht, millel seisid varemed. Igatahes kui ta riskis ala korraks ka aktiivseadmetega skaneerida, ei leidnud ta sealt ühtki küülikust suuremat elusolendit ega struktuuri, milles need võiks peidus olla. Ta libises – tiibu võimalikult vähe liigutades – künkale ja maandus nii, et pidi tegema lühikese pidurdusjooksu.

Mis edasi? Lennuülikond oli ette nähtud palju pikemaajalisemaks järjest kandmiseks, nii et ta tundis end selles endiselt päris hästi. Kuivõrd ta sai endale lubada valida pehme ja samblase koha ja niiskusest mitte hoolida, oli tal metsa all võib-olla mugavamgi kui lossis, haisva, muhkliku ja natuke liiga elust tulvil madratsiga voodis. Nii ta siis pani ühe mikrokaamera lagunenu müürijupile lossi jälgima ja tõmbas end varjatumas kohas kerra. Tiibade mimikri oli osaliselt tööle hakanud ja need moodustasid ta peal ümbrust imiteeriva katte, puhus vaikne tuuleke, mis hajutas ta soojuse, ja seega oli ta näiteks Trumli rahva tasemel tehnikale praktiliselt avastamatu, niipalju, kui ta õppinud oli, suudaksid droonid paarikümne meetri pealt avastada soojusanomaalia ja ta seadmete energiasignatuurid.

Ta oli maganud kolm tundi, kui vaikne häire peas ta üles ajas. Müüripealne kaamera ei näidanud midagi, ent teine, mille ta tupp oli jätnud ja seadnud aktiveeruma vaid liikumisanduri peale, näitas mingeid tumedaid kogusid ringi askeldamas. Sekundi pärast signaal lakkas, näidates, et aparaat purunes. Ta ei näinud künkatipult endiselt midagi, isegi parima suurendusega, ja aktiivsuskannerit sisse lülitada oleks pärast tupp jäetud detektori saatust väga rumal. Järgmiseks näitasid ta aparaadid mingeid kiiruspuhanguid, mis tulid kusagilt lossi kohalt, kus oli ainult pimedus. Siis tekkis tosinajagu väiksemaid. Selge, seal oli mingi õhulaev, mis nüüd droonid välja saatis.

Kusagil kaugel horisondi taga, sealpool, kus asus meri, mille rannikuvette „Zglöde“ oli laskunud, välgatas ja seejärel võbeles seal puna-kollakas hõõgus. See ei olnud tugev, pigem vaevumärgatav, kuid arvestades, et ka Geigeri loendur oli piiksatanud, oli sealpool, sadade kilomeetrite kaugusel toimunud tuumaplahvatus.

„Peter: Mandivärdjad petsid meid! Põgenege!“ Peter oli üks kolmest maha jäänud valitsuse uurijast.

Marlen ei suutnud jätta silmi pööritamata. *Mida te, debiilikud, siis ootasite?! Ta ei oleks osanud välja tuua ühtki argumenti, ent tal oli Teroni ja Kairega rääkides kogu aeg olnud väga halb tunne. Tal oli olnud tahtmine kisendada: miks te ei näe ilmset? Olete te ikka kõik läbi mõelnud ja end reetmise vastu kindlustanud?* Nagu näha, ei olnud. Tal oli suus kibe maik, sest küllalt tõenäoliselt ei näe ta puudlipaari enam kunagi.

Ta korjas kaamera ära, kõndis kingu vastasküljele ja lendas võimalikult madalale, hoidudes piki jõge kaugemale. Tiivad protesteerisid, kuid kuuletusid kohmakalt. Vastavalt arvutisimulatsioonide soovitusel lasi ta aeg-ajalt enda ümber suruõhku, et hajutada soojusjälge, balloonid olid väikesed, nii et kogu aeg seda teha ei saanud – ainult lagedamates kohtades, kus ta oleks selgemalt taustast eristuv. Kiirgusallikad jäid kaugemale selja taha ja keegi teda jälitavat ei paistnud. Jõgi lookles laiskades kaartes ja tegelikult oli selle pinna kohal paari meetri kõrgusel väga kerge lennata. Ta tiibade sirulaius oli kaheksa meetri kanti ja sellel kõrgusel aitas juba pinnaefekt teda õhus hoida. Kiirus oli väike, vaevalt kolmkümmend meetrit sekundis, ja see oli valulik, ent samas mõistlik kompromiss – tiivad said sellisel koormusel hästi hakkama ja ta oli loodetavasti väga raskesti avastatav.

Jõgi laienes tasapisi. Ta oli lennanud oma kaks tundi, kui otsustas, et nüüd aitab. Ta teel oli parasjagu laiem koht, mida päris järveks pidada ei saanud, ent igatahes valgus jõgi seal üle sadade meetrite laiali ja selles oli hulk rohkem-vähem soostunud saarekesi. Ta valis ühe, mille kõrkjamere keskel oli ka põõsatutt, ja laskus sinna, kõigepealt pooleldi vette, sest lagedat ala seal ei olnud. Ka põõsaste all oli väga vesine, ent mahalangenud kõrkjatest ja lehtedest moodustus seal paks pehme vaip. Ta oli väga väsinud. Ta pani mõned kaamerad ümberringi valvesse, sättis end tolele lurtsuvale kõdumatile ja uinus vähem kui viie sekundiga.

14. Metsad ja mered

Marlen ärkas pärast järgmise päeva keskpäeva. Ta oli tegelikult ärganud vahepeal ka kaks korda, mõlemal korral pissihäda peale. Ta pidi põielihastele spetsiaalselt käsu andma lõdvestuda – ülikonna regeneratsioonisüsteem oli mõeldud selleks, et seda ihuhädade puhul seljast võtma ei peaks, kuid lapsepõlvest sisse juurdunud refleksid sellest ei hoolinud. Juba esimesel ärkamisel oli ta endale süstinud kergeid rahusteid ja valuvaigisteid. See tundus ohutu – keegi ei olnud selle aja jooksul ta lähedussegi tulnud ja ta vajab hädasti puhkust.

Nüüd oli rohu mõju hajunud ja ta tundis uuesti suurepäraselt, mis kohtadega ta oli kukkudes puuokstega kohtunud. Ta jõi vett ja sõi ühe „hommikusöögitableti“ – see pidi olema ühe söögikorra eest ja paisuma niipalju, et mao ära petab. Nüüd oli aeg kangeksjäänud konte sirutada ja natuke mõelda. Ja lugeda vähemalt diagonaalis läbi kõik need materjalid, mis talle Teroni ja Kairega kõnelemise ajal alla olid laetud.

Umbes viis minutit pärast Trumli kadumist oli esmalt korporatsioonide rahvas ja siis kõik ülejäänud enda varjamisele käega löönud ja alustanud avatud sidet. Paistis, et need mandid olid oodanud ainult niikaua, kui tundus, et uusi raadiokiirgusallikaid juurde ei tule – ehk et nad teavad selle hetke võimaluste piires, kui palju võõraid planeedil on –, ja rünnanud erinevate kiirgus- ja aatomirelvadega. Nagu öeldud, oli võimalus pääseda ainult neil, kes sidekeskustest või teadaolevatest tugipunktidest eemal olid; teatud mõttes oli ime, et see number niigi suur oli. „Zglödega“ laskunud seltskonnast – Marlen leidis, et ka omaette mõeldes tuleb selles osas täpne olla, et „omadeks“ neid päris nimetada ei saanud – olid Anna ja Kristi ning Teron ja Kaire olnud eemal iseseisvatel retkedel ja pääsenud. Heidi ja Kalmar olid olnud koos temaga rannal. Ta ei teadnud neist midagi, ent eeldada võis, et kuna tema oli pääsenud, võisid ka nemad vähemalt plahvatuse üle elada. Athlos, kes kõigi eelduste kohaselt läks laeva ja sai surma, oli aga temaga salaja ühendust võtnud ja hoiatanud. See andis lootust, et ehk on ka Heidil ja Kalmaril jätkunud oidu vait püsida ja ehk on nad lausa kõik koos. Võib-olla ei olnud sel tähtsust, aga mingisuguse

eelise võis koostegutsemine anda, vähemalt temale, kui ta nad üles leiaks.

Mantide materjalid olid mõnes mõttes väga masendavad. Võib-olla oli Marlen – ise sealt pärit olles – liiga hästi kursis omaaegse Idabloki riikide propagandaga, igatahes ei uskunud ta ühtki sõna, mida nad enda kohta rääkisid. Maalitud pildil oli tegemist heasoovliku ja uudishimuliku rassiga, mille valitud esindajad, teadlased, nägid põlvkondade kaupa vaeva, et Edoligua – nii nimetasid nad Ennemuistset – arengut kiirendada ja neid kõige hullematest metsikustest säästa. Ja et kusagil teistes maailmades elasid mingid, enamasti mittehumanoidsed pasakotid, kes, tihti arusaamatul eesmärgil, Edoliguas sigatsesid. Marlenil oli raske mõista, kuidas keegi juba esimese minutiga aru ei saa, et nonde teiste vaatevinklist võis asi olla täpselt vastupidi. Kõige huvitavam osa oli mandide jälgimisandmed Trumlilt tulnud luuregruppide tegevuse kohta, mille alusel nad siis püüdsid põhjendada, miks neid vaenlasteks peeti. Põhjendused muidugi ei kannatanud kriitikat, kuid Marlen sai aimu, et nii valitsus kui korporatsioonid ja võib-olla keegi veel oli Ennemuistset ikka päris intensiivselt uurinud.

Olgu, mis edasi? Minna Athlose osutatud koordinaatidele? Aga mis seal oli? Ja kes üldse oli Athlos ja kas teda tasus usaldada? Riskida ühendust võtta? Sellega reedaks ta oma asukoha. Ta oli seal lossis välja peilitud ilmselt millisekunditega. Tähendab, Trumli tehnika suutis seda ja loomulikult tuli eeldada, et ka mandidel on vähemalt sama hea tehnika; pealegi oli see nende tagaõu ja seal võisid olla võimsad statsionaarsed antennid, millest trumlirahval aimugi ei olnud. Kuidas Athlos talle teate oli saatnud? Selle peitmiseks oli mitu meetodit, kõige elementaarsem neist ühekordne saatja, mis siis ükskõik millega, kasvõi väikse kuumaõhupalliga kuhugi endast eemale saadetud. Tõenäolisemalt aga kasutas ta näiteks mingit pliiaatsisuurust raketti, mis stratosfääris boliidina põledes peitis sõnumi ionisatsioonisähvatusse. Või kasutas kümneid nõrku saatjaid, mille signaalid ainult Marleni asukohas detekteeritavaks interfereerusid... Aga ei, see oli liiga keeruline ja oleks Athloselt nõudnud rohkem ettevalmistusaega, kui tal tõenäoliselt oli. Kui ta muidugi ei ole selles osas Trumli tehnilisest suutlikkusest kaugel ees.

Marleni saatja oli lõpuks enam-vähem korras ja tiivad samuti natuke paremas seisus. Niipalju ta Trumli tehnikast jagas, et enamikku kriitilistest lülitustest oli sisse ehitatud isetaastumine, kuid see oli olemuselt ühekordne ja osaline. Midagi võis järgmise suure paugu järel veel taastuda, kuid põhimõtteliselt tuleks kõik taastumisressurssi kasutanud lülitused esimesel võimalusel välja vahetada. Patareid olid poole peal. Neid sai tiibade fotoelementide abil päikesekiirgusega laadida, kuid laadida oli vaja peaaegu kümme korda kauem, kui kiirel lennul energiat kulus. Peale tiibade ja side oli kõik muu enam-vähem korras, kuid sedagi ressurssi ei olnud lõputult. Regeneraatorid võisid veel töötada nädalaid, võib-olla isegi kuid, enne kui seal midagi taastumatult vussi läheks, ent toidutablette oli tal pärast hommikusööki ainult kolm, ja kuigi regeneraator suutis ka suhkrut ja veel mingeid aineid sünteesida, ei oleks see teda palju üle nädala edasi aidanud, sest siis oleks tekkinud kõigi teiste ainete puudus. Sama lugu oli ka ravimite ja üldse kõige muuga. Lühidalt, nad olid arvestanud poolepäevaste retkedega ja seetõttu varustanud lennuülikonnad maksimaalselt paariks päevaks.

Pealegi ei tohtinud unustada, et küllap teda otsiti intensiivselt. Kas too Peter oli pääsenud? Ei saanud välistada, et mandide arvates võis Marlen olla ainus järelejäänud vaenlane ja nad nägid praegu vaeva, nii et vesi perses kees, et töö lõpule viia. Kui neil on droonid ja satelliidid, siis kas ta jääb jõe kaldal märkamatuks? Kas tiibade mimikrist ja soojushajutajast piisab? Eriti kui arvestada, et ei ole raske selle peale tulla, et ta kõige loogilisem põgenemistee on piki jõge mere poole.

Marlen võttis silme ette kaardi ja vajus mõttesse. „Tumepuri“ oli tulnud vaikselt Maale. Nad olid oma piknikke seal laiul pidanud sellest kümnekonna meetri kaugusel. See oli osaliselt sisse kaevunud ja maskeerimisvõrguga kaetud, nii et sellest võis meetri kauguselt seda märkamata mööda kõndida ja see võis väga hästi plahvatuses terveks jääda, sest miski ei näidanud, et „Zglöde“ ründamise ajal oleks mõni relv olnud otse sinna laiule sihitud. Seal oleks vähemasti saanud kõik

oma varud täiendada ja seadmed parandada ja see oli kõige loogilisem paik, kus ta Heidi ja Kalmariga kokku võiks saada. Või ikkagi minna Athlose osutatud koordinaatidele? Ent sinnaminek tähendas Athlose tingimusteta usaldamist. Ta kõhkles, kuid otsustas lõpuks, et teeb kõigepealt võimaluste piires kindlaks, mis sõpradest ja „Tumepurjest“ on saanud.

Marlen liugles üle vee kaldale. Ta ei riskinud lennata kaugemale kui metsaservale, seal laskus ta maha ja jätkas jalgsi. Ta oli läinud oma kakskümmend kilomeetrit, enne kui hämaraks hakkas minema. Ta hoidus kogu tee metsa ja madalamatele aladele ja minnes mõtles korduvalt, et kui situatsioon ei oleks nii idiootlik, oleks retk tõeliselt nauditav. Ta ei olnud endalegi õieti tunnistanud, kui tüdinud ta oli Trumli tehismaailmast, selle võimatutest ringikujulistest siseõõnsustest ja kogu aeg ülespoole kaarduvatest elututest metallkoridoridest. Ta igatses vabasse loodusesse, metsa... Ja seal ta nüüd siis oli. Ta oli sündinud ja kasvanud paigas, kus päris lahmakas põlismets algas otse koduõue tagant, ja kui ta ei oleks olnud kauges võõras maailmas, kus mingid pasapead teda taga ajavad, et tappa, oleks ta teel vilistades lilli noppinud, et endale pärga punuda...

Õhtuhämarus laskus järsult, sest läänetaevasse kogunesid pilved. Varsti hakkas puudelatvu sasima hootine tuul, siis roomas kohale pilvelaam ja sähvatasid üksikud välgunoored. Kõuekõmina saatel hakkas sadama. See ei olnud mingi üüratu kõikepurustav torm, pigem selline häbelik, mis põldude kastmiseks väga ära kulub. Marlenile meeldis see ka väga, aga teisel põhjusel – ta tõusis julgelt lendu, sest elektrit ja langevat vett täis tuulises pimeduses pidi ta leidmine ka parima tehnikaga olema väga raske ülesanne. Ja lennates sai edasi ikkagi oma paarkümmend kuni viiskümmend korda kiiremini kui jala.

Ta lendas otse rannikule ja sealt mere kohale. Ta kavatses muuta end nii märkamatuks, kui saab, ja liuelda nii madalalt, kui julgeb, mere poolt nende laiuni. Ta oli valinud oma viiekümnekilomeetrise ringi ja oli just avamerelt, rannikust kaugemal asuvate saarte tagant uuesti ranniku poole suundumas – nüüd juba vaevalt paarkümmend meetrit sekundis –, kui ta silmas tormiga võitlevat laeva. See tähendab, kõigepealt silmas ta tulukest ja kui ta seda teraselt silmas pidades – et mis see olla võiks? – ringi läks, nägi ta välguvalgel ühel hetkel ka tervet laeva. See oli tolle aja kohta päris suur, ligi paarikümnemeetrine, kolmemastiline ja suletud tekiga. Automaatne kuvandidentifitseerija pakkus nimetuseks karavell, üritades samas juhtida tähelepanu ehituslikele iseärasustele, mis ei ole omased Trumli rahva muistsetele karavellidele; Marlen pühkis selle kui tähtsusetu jama pilguväljast minema. Äbarik torm ei olnud sellele laevale vähimatki ohtlik, ent alus suundus üsna otse järgmise saarenurga juures turritavaatele karidele.

Marlen tegi selle ümber kaugemal pimeduses tiiru, hoidudes rohkem kui kilomeetri kaugusele. Niipalju, kui ta otsustada suutis, oli neil lihtsalt pimeduses ja halva ilmaga midagi segi läinud. Teda haaras ootamatu lõbus uljus ja lisaks tuli tal mõte, kuidas maskeerida oma laiule lähenemist. Ta lendas laevale järele ja laskumine ahtritekile, tüürimehe kõrvale oli liigagi lihtne. Mehe silmad läksid hiigelsuureks, ent roolirattast ta lahti ei lasknud. Tema abiline puges pingi alla.

„Tere õhtust. Ära karda. Mis keelt sa räägid? Kes sa oled?“ Marlen kordas seda järjest kõigis keeltes, mida seal mere kallastel võidi rääkida. Ühe peale neist kahvatu ja lõdisev tüürimees reageeris. „Jah, ma saan sinust aru. Esimene tüürimees Ago Vistenkaardist. Laeva nimi on „Hüppaja“.“

Selle kandi keel oli ka moodulis täiesti olemas, selle rääkijad asustasid rannikuid tuhatkonna kilomeetri kaugusel teisel pool sisemerd. „Ago Vistenkaardist, „Hüppaja“ suundub karidele. Kas sul kaarti on? Kuhu te õieti suundute?“

„Linhantunki. Kaardid on all – siin märg... Me... Mis meie ees on? Urrsöö? Haauklaid?“

Need nimed põhjustasid Marlenis omalaadse emotsioonitulva, mille mahasurumisega ta hetk hädas oli. See Maa oli ligikaudu sarnane tema kodu-Maaga – nagu kõik Maad üldjoontes üksteisele sarnanesid. Kuigi selle maailma Balti meri oli natuke laiem ja ikka väga teistmoodi kujuga, oli ta

mingis mõttes Väinameres ja „Hüppaja“ pärit kusagilt Skåne-kandist ja suundumas Tallinnasse.

„Ma ei tea nende saarte-saarekeste nimesid, mida inimesed kasutavad. Ma nägin, et te olete teelt kaldunud ja teid ootab hukk, ja mõtlesin, et eks ma siis ju või korraks laskuda tiibu puhkama. Igatahes ma soovitan võtta kaks rumbi vasakule.“

Muidugi keeras tüürimees kohe rooliratast. „Too kaart!“ käratas ta abilisele, kes kogu selle aja oli konutanud teda mitte oluliselt varjava pingi all neist kõigest meetri kaugusel. Üsna noor madrus peaaegu kukkus trepist alla. Allpool kostis mitme inimese segast sõnelust, siis avanes uuesti uks, mille taha madrus oli kadunud, ja trepist rühkis üles turd mehemürakas, nahkne kaardirull kaenlas, ja jäi põrutatud ilmel Marleni vahtima.

„Ma arvasin esiti, et Leigo on segaseks läinud, kui ta ütles, et ingel tuli meid hoiatama, et me karidele purjetame,“ suutis ta lõpuks öelda. „Ju siis eksisime teelt. Auline emand, sa palusid kaarti. Siin see on.“ Ta rullis kaardi pingile lahti ja üritas kõie otsas kõlkuva tormilaterna valgust kaardile suunata. Marlen pidi tunnistama, et ega ta ilma tehisintellekti abita ei oleks sellest kaardist mõhkugi jaganud. Nüüd kulus tal paar sekundit otsusele jõudmiseks, kuidas täpselt nende asukohta kaardil näidata, ja kuna tal oli endiselt lõbus inglit mängida, suunas ta kaardile mikrolaseri, mis õigesse kohta pisikese punase laevukese joonistas.

„Ohh, üle viie miili rannikule lähemal, kui peab.“ Kapten vangutas pead ja vaatas tüürimehe poole. Too laiutas abitult käsi. Kapten vaatas uuesti Marleni poole ja näis julgust koguvat. „Auline emand, kas meil ei oleks mõtet hoopis paremale keerata?“

Neil oli küll, aga Marlenile see ei sobinud. „Torm on kohe möödunud ja niipidi on teil tee paljude miilide jagu lühem. Ja kui te lahked olete, võite mind sugulastele lähemale viia. Eks ma võin tormis lendamise asemel natuke laevasõitu nautida. On küll aeglane, aga ega mul kiiret ei ole.“

Muidugi ei olnud neil midagi selle vastu, et natuke aidata taevast olevust, kes nad just hukkumisest oli päästnud. Niisugust küsimustki ei tekkinud, kapten ainult noogutas tüürimehele ja üritas oma tänu kuidagi sõnadesse valada. See ei tahtnud tal kuigi hästi välja tulla, ta jooksis pärast iga kohmakat lauset kinni. Lõpuks lasi Marlen ülikonnal näokatte kokku korjata ja naeratas kaptenile.

„Kuule, ei ole vaja sõnu teha. Ma ei taha sult midagi selle eest. Sa ka ei aita mind eriti, pigem võidad mu juhatust järgides. Ma juhtusin lihtsalt mööda lendama. Minu rahvas tavaliselt ei suhtle inimestega, sest, anna andeks, mida teil meile pakkuda oleks? Ent me ei suutu teisse ka vaenulikult. Jätame selle.“ Ta naaldus reelingule.

Nüüd näisid kaptenil juba päriselt jalad nõrgaks minevat, kuid ta valitses end. Ta tammus veel pisut jalalt jalale, siis suutis kuidagi sõnadesse vormida, et loomulikult on ka ta kajut külalise käsutuses ja kas ta tohib talle midagi pakkuda?

Marlen naeratas veelkord, tänas teda pakkumast ja teatas, et on parema meelega seal üleval, kuna talle meeldib vaba õhk. Uudis ta tulekust oli laevas muidugi juba levinud ja pime tekk allpool oli täis teda jõllitavaid silmi.

Vihm jäi tasapisi järele ja taevast hakkas selginema. Aeg-ajalt oli näha tähti ja nüüd ei olnud tüürimehel enam arvatavasti mingit raskust kurssi hoida. Marlen mõtles, mis on õigem, kuid kuna ta ei leidnud ei ühe ega teise taktika kasuks midagi, sai otsustavaks kannatamatus.

Ta pöördus korraka tüürimehe poole. „Mu nõbu on siinkandis jahil, ma lähen tema juurde. Sa saad nüüd hakkama, eks ole? Tead asukohta ja suudad hoida kurssi. Head teed teile ja mingi teil hästi.“

Ta hüppas pimedusse, enne kui tüürimees midagi öelda jõudis. Ta liugles karavellist eemale ainult niipalju, et need seal teda enam näha ei võinud – umbes kilomeetri – ja laskus siis merre. Laiuni oli oma viis kilomeetrit ja suurema osa sellest maast läbis ta millegi purjelaualaadsena. See ei olnud meeldiv teekond ja ta mõtles korduvalt, sapimaitse suus, et ei maksa tõsisel olukorras kohe järele

teha kõike, mis simulatsioonide-videote põhjal näib toimivat. Metsa all jalutamine oli olnud meeldiv kulgemine ja ka öine, suhteliselt aeglane lend selle järel ei olnud mõjunud, kuid laeva kõikumine oli tal juba südame pahaks ajanud ja meenutanud, et peapõrutus ei lähe mitte nii kergesti üle. Seal lainetel hulpides, kõik lihased pinges, et mitte tasakaalu kaotada – mootoreid ta sisse lülitada ei tahtnud, siis oleks kogu pingutus mõttetult olnud –, oli tal mitu korda tahtmine alla anda ja vette plärtsatada. Uppunud ta loomulikult ei oleks, isegi külm ei oleks hakanud, aga esiteks oleks siis teekond oluliselt kauem aega võtnud ja teiseks ei oleks laines hulpimine kuidagi selle talle väga vajaliku rahuliku lamamisena kirja läinud.

Igatahes jõudis ta umbes tund hiljem ranna lähedusse, nii madalasse vette, et riskis jalad põhja lasta. Vööni vees seistes lasi ta tiibadest moodustatud purjel ja tüüripindadest moodustatud lainelaua end kokku korjata. Ta kahlas põlvili, ainult pea üle veepinna kaldavette ja roomas siis kivide varju hoidudes kadakate vahele. Seni ei näidanud ta sensorid laiul midagi. Absoluutselt mitte midagi peale liiva ja kadakate. Seda, et ta „Tumepurje“ ei näe, ta teadis. Ainult et sama kehtis võimalike vaenulike jälitusdroonide kohta ja kui keegi teda märkas ja tappa tahtis, siis juba tema koduplaneedi kahekümne esimese sajandi tehnika, rääkimata Trumli rahva omast, võimaldaks ta tappa suurelt distantsilt, nii et ta midagi ei märka, enne kui hilja. Aga taanduda tundus kuidagi hale ja palju tal ikka valida oli?

Kas hiilida nüüd kohe öösel „Tumepurje“ juurde või oodata hommikut? Või peita end kuhugi ja jälgida terve järgmise päeva laidu? Ta teadis, et päris vaikselt ta seal kadakate vahel liikuda ei suuda. Lood ellujäämisest vaenlase tagalas sisaldasid tihti meeletut, piinavalt kannatlikku ootamist ja jälgimist, sest eksida sai ju ainult üks kord.

Ent vaataks asja korra mandide seisukohast? Mingil põhjusel – ei olnud oluline, miks – olid nad rünnanud nende Kuu Lagrange'i punkti tekkinud seltskonda. Rünnak oli hävitav, Trummel lahkus ja hukkus umbes neli viiendikku Trumliga seotud inimestest Ennemuistsel. Siis olid nad järelejäanud, meelega seltskonnale rahu pakkunud, petnud neid, rääkides, et kõik senine oli eksitus. Inimesed – vähemalt mõned neist – olid uskuma jäänud. Kas mitte sellepärast, et nad väga tahtsid seda uskuda? Mandid olid diplomaatiat kasutanud hoopis nende väljapeilimiseks ja hävitamiseks.

Muidugi olid võimalikud ka teistsugused seletused, näiteks, et need, kes talle seal lossis järele tulid, olid hoopis mandide vaenlased, kes omakorda vasturünnakule asusid. Kuid sel juhul läksid väga otsituks seletused, miks end salajas hoidnud Athlos teda hoiatas ja miks nüüd valitses vaikus. Kõige loogilisem oli ikkagi, et Edoligua on piisavalt tugevalt mandide kontrolli all ja nad – või asja ei muutnud, kui keegi teine – isegi ei proovi imiteerida Trumli kodeeritud sidet. Kui eeter vaikib, siis mandid ei taha ja teised ei saa sidet võtta.

Äkilise mõttevälgatusega taipas Marlen ka seda, et Athlose hoiatus võis olla saadetud kuidagi Teroni ja Kairega peetud side sisse peidetult, võib-olla isegi läbi nende aparatuuri – kes Athlost teab? – ja seega olla võõrastele põhimõtteliselt absoluutselt tabamatu. See seletaks ka, miks ta rohkem ühendust ei ole võtnud. Ent miks ta midagi rohkem ei selgitanud? Midagi suuremat ta arusaadavalt saata ei saanud, kuid niipalju Marlen sideprotokollidest jagas, et kui ta kord juba sidet võttis, ei oleks olnud suuremat vahet, kas ta saadab kaks või kümme lauset. Või oli tal vaid mõni hetk, kui ta taipas, kuidas lood on? Paanitsev Athlos ületas kujutlusvõime piirid...

Kõik mõttekäigud viisid välja selleni, et kui „Tumepurje“ ümber on mingeid lõkse, siis need juba on seal ja surelik olend variseb põrmuks ammu enne, kui need väsivad. Võimalus, et laiule satub järgmine Pilli-Tiidu, kelle pealt saab siis vaadata, kas miski reageerib, oli olematult väike. Kõik taandus sellele, kas vaenlased teavad „Tumepurjest“ või mitte. Kui teavad, teeb ta praegu midagi väga rumalat. Kui ei tea, tuhnivad nad järgmiseks igaks juhuks põhjalikult läbi kõik paigad, mida inimesed nende teada üldse külastasid. „Tumepurje“ aparaadid parandaksid ta lennuülikonna ja seal oli piisavalt toitu ja energiat, rääkimata kogu muust varustusest. Kui ta lennuülikonda remontida ja laadida ei saa, tuleb see paari päeva pärast maha jätta. Ta ei teinud endale illusioone, kaua ta ilma

vastu peab. Olgu, ka blasterit sai päikesepatareiga laadida, see parandas pisut võimalusi, kuid aeglane ja kaitsetu oleks ta ikkagi. Rääkimata sellistest „pisisasjadest“, et ta saaks tõenäoliselt nohu juba külmas vees laiult kaldale kahlates. Athlosel ei pruukinud absoluutselt mingit varustust olla.

Nii ta siis nihkus end veendes tasapisi lähemale ja idataevas hakkas juba hõõguma ja tähed kahvatuma, kui ta lõpuks konutas umbes seal, kust Heidi ta ootamatult tugeva rapsakuga õhku oli paisanud, kui tuumalaeng „Zglödet“ tabas. Ta roomas aegamööda põõsa alt põõsa alla... ja siis tabasid ta sõrmed laeva parrast. Asjanduse mimikri töötas nii hästi, et seal pimeduses ei olnud tal mitte mingil viisil võimalik laeva näha, ta sõrmed korruga lihtsalt ei läinud enam õhust läbi. Ta kobas käega edasi, kuni leidis luugimehhanismi. Jällegi ainult käsikaudu leidis ta andmesisendi ja surus sinna oma valguskaabli otsa. Masin tundis ta ära ja tema ette tekkis väike poolring ebamäära pimedust. Ta roomas sellest läbi, see sulgus tema taga ja siis süttis laevas tuhm valgus.

„Roppu moodi hea on sind näha!“ pahvatas Heidi.

Ta pani raske lahingublasteri kolksatusega lauale, astus Marleni juurde ja ulatas käe, et teda püsti aidata; ta näokaitse tegelikult alles korjas end kokku, kui Marlen silmi kissitades üles vaatas.

„Nii riides ma ei ole sind näinudki. Minu auks?“ küsis ta.

Heidi mühatas. „Hetkel küll. Miks sa küsid?“

„Ma tahan sellest ülikonnast välja ja see tuleb remonti saata. Ja ma tahan medikookonisse, sest elan ainult valuvaigistite peal, ja end voodis välja sirutada. Ja midagi normaalset süüa. Ja end pesta. Ja lõrinal nutta,“ lisas ta kõvera muigega. „Ma olen üsna otsas.“

„Muidugi,“ ohkas Heidi mingi kummalise alatooniga.

15. Ja uuesti

Plahvatus paiskas Marleni voodist välja. Kui ta end uimaselt jalule ajas, vajus ta kõigepealt vastu seinale, sest põrand oli oma paarikümne kraadi all viltu. Järgmiseks hakkas ta kõhima, sest ootamatult oli õhk suitsust paks ja kusagil kaugemal võbelesid leegid. Kärgeatas järgmine plahvatus, mis ta jalust niitis. Nüüd oli põrand juba üle neljakümne viie kraadi kaldus. Talle langes peale kuuma vett – see võis olla sprinkler, aga võis olla mõni purunenud toru; viimasel juhul võis see sisaldada kurat teab mida. Ta oli alasti. Ta ei näinud peaaegu midagi. Ta püüdis mõned sekundid otsida kõiki neid vidinaid, mis avarii korral peaksid abiks olema, alates hapnikumaskist, kuid ta ei suutnud segipööratud ruumis orienteeruda. Kolmas plahvatus. Nüüd oli põrand juba üle täisnurga viltu ja Marlen tundis, et kui ta sealt kohe välja ei saa, kaotab ta suitsust teadvuse. Neljas plahvatus. Põrand oli seal, kus tavaliselt on lagi, aga üks külgeisest rebenes puruks ja sealt paistis sisse hommikupäike. Paremaks ei läinud miski, sest kuigi suits sealtkaudu välja hoovas, tõmbas õhuvool ka kusagil põlevat tuld lähemale.

Aga nüüd oli Marlenil vähemalt suund, kuhu põgeneda, ja ta surus end praost välja. Ta kukkus liivale, roomas eemale ja avastas, et on käed teravate plekiservade vastu korralikult lõhki tõmmanud. Ja ta oli endiselt alasti. Ta tundis kuumust jalgade tagaküljel ja tuharatel ega vaevunud isegi tagasi vaatama, vaid roomas kogu jõust tema kohal tuld võtvate kadakate alt läbi, üha kaugemale õnnetust „Tumepurjest“. Miski vuhatas ja kaikus viies plahvatus. Õhus välgatas, kusagil tärises miski läbilõikavalt ja paar plahvatust kostis vahelduseks ka kusagil kaugemal. Veel miski vihises pahaendeliselt ja talle rabises selga kuuma mulda.

Ta jätkas roomamist. Ühel lagedamal kohal nägi ta silmanurgast taevas kaart tegevat hiidputukat meenutavat lennumasinat ja see näis pidavat aktiivset tulevahetust „Tumepurjega“, kuipalju sellest selle aja peale järel oli. Aga võitlus näis käivat kogu laiul ja Marlen jätkas eemalroomamist, sest paljalt ja relvadeta oleks ta ainus lootus võinud olla, et ründajatel ei ole tõesti võtta neid millisekundeid, et tema suunas üks lask tulistada.

Lõpuks sai laid otsa ja ta ees oli meri. Ta oli roomanud selle kaugeimasse tippu seni tulerindest eespool – täpsemalt küll allpool – püsinud. Mis edasi? Vesi oli külm, kuid kui muud üle ei jää... Hiigelputukad lendasid igas suunas laiali ja korruga oli Marlenil väga paha tunne, sest ei olnud raske ära arva, miks. Ta nägi, kuidas miski sööstab väga kiiresti poolviltu ülevalt alla sinna, kus oli „Tumepuri“. Ta sukeldus kivide vahele madalasse vette. Ta nägi isegi vee all ja suletud silmadega sähvatust ja siis võppus kõik, seda raputust tundis ta selgelt ka läbi vee. Ta hingas veepinnale tõustes kiiresti sisse ja ujus vee all kaugemale, püüdes jõuda natuke kaldast eemal seisvate mitmemeetriste rahnude taha. Ta ei saanud aru, kas vesi läheb palavaks või on see vaid kujutus, igatahes nägi ta taeva poole kerkivat tulepalli isegi läbi vee.

Ta jõudis ühe suure rahnu taha ja riskis selle varjus hingamiseks pinnale tõusta. Ta hingeldas ja jälgis, kuidas veepind hakkab aurama talumatult heledas lõõsas. Ta teadis, et sinnajäämine on surm. Edasi, kaugemal oli aga vaid lage veeväli. Ta kõhkles – muud ei jäänud üle, kui kõige hullem seal ära kannatada.

Tulepall tõusis kõrgemale ja tuhmus. Ja siis ta avastas, et liikuma saada ei olegi nii kerge. Vesi tema ümber oli punakas, sest käehaavadest ja mitmetest metsa all saadud kriimustustest jooksis ohtralt verd, kuid ta ei olnud kindel, kas see on verekaotus või vesi, mille soojus tundus ajuti kuidagi vale... kuidagi tuimestav – ta oli juba pikki minuteid loksunud liikumatult arvata kaheteistkraadisest vees. Ta ei tahtnud ega suutnud enam kuhugi minna. Teadvus hakkas ära libisema ja ta sai väga hästi aru, et see on lõpp. Et see ongi kõik, ta sureb seal, kodust kirjeldamatult kaugel, nii sarnase ja ometi nii võõra maailma meres, tuumaseen pea kohal.

16. Vaikelu

Ta ärkas.

Teadvusel oli väga pikk maa olematusest tagasi tulla ja kui ta uskuma jäi, et ei olegi surnud, püüdis aru saada, kus ta õieti on. Ta pööras pisut pead ja pilguvälja ilmus kiri: „Ära liiguta!“ Selle alla ilmus kujutis temast mingis veidras poolläbipaistvas kotitaolises moodustises, millest ainult pea välja ulatus. Ta lasi pea endisesse asendisse tagasi. Nii selle põhjal, mida silmad nägid, kui kusagil tema kohal oleva nähtamatu kaamerasilma järgi otsustades oli ruum üsna kitsuke ja madal looduslik koobas.

Kostis kolinat ja kellegi samme. Ta pilguvälja ilmus Athlos.

„Tere tulemast tagasi. Oota, ma lasen kohe vee välja.“

Miski liigutas, kõikjal tema ümber justkui toimus midagi ja kõige lõpuks avas Athlos kuidagi tolle natuke ümbrikut meenutava koti.

„Võid tõusta. Ma soovitaksin natuke lihtsamaid soojendusharjutusi. Vähemalt end korralikult sirutada. Sa olid kolm nädalat teadvuseta.“

Marlen ajas end istuli ja vaatas enda peale alla. Ta oli endiselt täiesti alasti.

Athlos mühatas. „Kui see sind häirib, võta mu särk. Mul on varustusega hetkel natuke pahasti.“ Ta enda riidetuse moodustasid ainult valged lühikesed püksid. Ruum oli üsna soe, võimalik, et kakskümmend seitse-kaheksa kraadi.

Marlen mõtles selle üle pisut, ajas end püsti ja – särki võtmata – asus end üle vaatama ja „natuke liigutama“, nagu Athlos ütles. Viimane jälgis teda üksisilmi, kuni Marlen ei suutnud suud kinni hoida ja prahvatas: „Kuule, sul on seksiga väga halvasti või, et sa niimoodi vahid?“

Athlose näole tekkis hetkeks taipamatus, siis venis see laia irvesse. „Ma tahtsin kindel olla, kas sa oled terve. Aga meeldiv vaatepilt oled sa ka.“ Ta tõsines pisut. „Ma tirisin su merest välja, sest mul hakkas sinust kahju. Noh, see oli mõistlik risk. Ma ei saanud sind kuidagi varem kätte. Ei saanud ei

sind ega Heidit hoiatada, mis kohe juhtuma hakkab. See on pikem jutt. Igatahes tuleb meil päris pikalt teineteise seltskonda taluda, nii et minu jaoks on oluline, kui terve sa oled. Peamiselt vaimselt, eks ole, aga see peegeldub ka kehas ja liikumises. Sinu kultuuris oli vist veel päris tugev alasti olekutabu?“ Ta vaatas kuhugi kõrvale, ilmselt sisemist displeid, sest vilets kaljukoobas, mille ühest otsast oli näha natuke sillerdavat merd, ei paistnud sisaldavat mingeid projektsiooniseadmeid. „Tänaseks aitab. Säti end sinna mugavalt istuma, ma otsin midagi süüa.“ Ta viipas tollesama aseme poole, kus Marlen ilmselt oli suurema osa vahepealsest ajast vedelenud ja kust medikookon end kokku oli korjanud.

See tundus hea mõte ja Marlen heitis uuesti diivanile, mille peatsiosa üles kerkis ja jaluts pisut laskus, nii et moodustus midagi lamamistooli sarnast. Jah, ruum oli küll soe, kuid talle tõesti ei meeldinud alasti olla ja ta oli Athlosele tänulik, kui see andis talle valge õhukese lina, millega end kinni katta. Athlos asetaski ta ette laua ja sellele sööginõud. Toidud ei olnud midagi erilist, kuid kõht hakkas korisema, kui ta võttis esimese lonksu kuuma koorekohvi ja jälgis, kuidas Athlos talle putru ette valmistab.

„Vaata, ma ei ole hea inimene ega sinusse armunud või midagi,“ hakkas Athlos rääkima, kui ta sööma asus. „Ma päästsin su, sest see oli võimalik. Ma ei ole mingit tänu ära teeninud, sest kui oleks olnud arvestatav võimalus, et mind avastatakse, ei oleks ma seda teinud. Meie ellujäämine sõltub nüüd sellest, kui hästi me end varjata suudame. Kui siinse ilma valitsejatel, mandidel, tekib vähimgi kahtlus, et mõni tulnukas Trumlilt võib kusagil elus olla, oleme omadega läbi. Me oleme ühel tühjal kaljusaarel, looduslikus koopas umbes kolm tuhat kilomeetrit lõuna poole meie maandumiskohast. „Zglöde“ paar segmenti oli plahvatuse ajal kaugemal ja nende abil saan ma endale uue laeva kasvatada. Sellega saame siit minema. Ma proovin ka omadega ühendust võtta, kuid sellele ma ei looda, sest peamine on end varjata, kuni oleme kaitsetud. Selgitused võtavad aega, kuid aega meil on. Küsi võib-olla parem?“

„Kuidas sa mu päästsid ja miks sa meile märku anda ei saanud?“ pudistas Marlen pudrulusikatäite vahele. „Heidi on surnud? Kuidas sa üldse ise ellu jäid?“ Ta peatus ja muigas, taibates, mida ta teeb. „Räägi.“

„Ma jäin „Zglöde“ hävitanud plahvatuses ellu, sest ma olin eemal. Ma olin ju teie juures ja viivitasin minekuga, sest elementaarne sõduriloogika ütles, et kui Trummel ei lahkunud niisama, oleme ohus. Mul hulpis kaldavees üks laevasegment ja kaks kaitsjat – noh, sa nägid, need sinu Maa filmide terminaatorite moodi robotid. Kui pauk ära käis, sain ma võimsalt mudast dušši, aga muud mul viga ei olnud. Ma läksin kaldale ja asusin teid otsima, kuid kuni ma haavatud Kalmarit jälitasin, avastasin korraga, et kusagilt on taevasse tekkinud võõrad droonid. Kalmar sai kokku Anna ja Kristiga, nende vahel läks tulevahetuseks, Kalmar sai surma, siis ründasid droonid omakorda meie kiisusid ja nemad said surma või raskelt vigastada. Tagatipuks näisid ka droonid omavahel kaklevat. Ma ei olnud enam kindel, mis toimub, ja lasin vaikselt jalga. Ma püsisin varjus ka siis, kui mandid rahu pakkusid ja kuus inimest – Teron ja Kairi, üks visa vend valitsuse juurest ja kolm korporatsioonide inimest – vastasid. See lõhnas halvasti. Ma saatsin kõigile hoiatuse, kui nägin, et minu arvates koondavad nad jõude rünnakuks. Muud ma teha ei saanud, mingeid nii võimsaid relvi, et neist kasu oleks, mul ei ole. Teate sai ka Heidi, kes istus „Tumepurjes“ ja püsis vait; eks ta ole pisut targem ja kavalam, ainult et loomulikult jälgiti ka „Tumepurje“. Ma ei tea, palju meist teati ja miks „Tumepuri“ esimese rünnaku sihtmärk ei olnud. Võib-olla see kuradi Tiidu ei näinud laeva? Muidu te ju saalisite muudkui „Tumepurje“ vahet edasi-tagasi.“

„Pilli-Tiidu oli ka agent?“

Athlos lõi käega. „Nägid ju ise – geneetiliselt programmeeritud muusikaanne, kõrvalnähtusena tahtetus ja keskendumisvõime puudumine. On liigagi ilmselge, et üks mandide atribuutidest, millega Ennemuistset kontrolli all hoitakse. Ma ootasin sind kaldal, ent sa tulid teiselt poolt ja ma nägin sind alles siis, kui sa tollelt purjelaevalt merre hüppasid. Kui sa küsid, kas sind jälgiti, siis ma

ei tea, aga laiul ilmselt kindlasti. Heidi on arvatavasti surnud, sest ellujäämistõenäosus isegi sellise allasajakilottonnise tuumalangu epitsentri lähedal on muljetavaldavalt väike. Kui ta muidugi õigel ajal minema ei saanud, ent see on äärmiselt ebatõenäoline. Kui tundus, et keegi sinu vastu huvi ei tunne, lasin oma kaitsjal su vaikselt ära lohistada. Ma lasin sind kaks päeva ainult napilt elus hoida, et selles veenduda. See teeskles puunotti ja sina juba väga edukalt vettinud laipa, kui hoovus teid vaikselt avamerele kandis. Ise ma tulin siia, arusaadavalt juba varem valmis vaadatud peidukohta ja saatsin teise roboti koos oma elutagamiskotiga sulle järele, ja suurema osa vahepealsest ajast sa siis loksusid tasapisi siia poole.“

„See on üle Trumli tehnilise taseme?“

„Jah. Aga ega mul palju varustust ei ole, seda on näiteks ainult see üks.“

„Miks sa minu pärast riskid?“ Athlost kuulates tundus kuidagi liiga ilmne, et too on teinud tema heaks rohkem, kui talle just kasulik oleks...

Athlos ohkas. „Ma uurisin su läbi. Põhjalikult. Sa oled selles meie seltskonnas ainuke, kes on ausalt tema ise ja süüdi ainult selles, et sattus vales seltskonnas pidu pidama. Jah, võiks õelutseda, et kas ema sulle ei rääkinud, et ära joo nii palju ja hoia jalad koomal, aga jätame selle.“

„Ja Heidi, vaene lollike, sai surma ja sa ei tahtnud kaks aastat pihku taguda?“ Marlen hammustas huulde, sest tundus, et ei ole tark neid küsimusi esitada, kuid kummatigi olid ju vastused olulised. Ja Athlos kuulu järgi mees, kes hindas ausust, otsekohesust ja julgust.

„Marlen, ma õpetan sind kasutama oma virtuaalreaalsust. See on umbes nagu Parem Kui Elu – ma olen lugenud su artikleid su Maa kohta. Võid seal elada ja keppida, keda tahad. Mul on naine ja laps kodus, Unnal. Ma armastan neid. Ma igatsen väga nende järele. Kui meie detektorid näitasid, et Trummel sinu Maa juurest liikuma hakkas, olin ma parasjagu ainsana sobivas positsioonis, et seda jälitama asuda. Ma teadsin, et ma olen kodust ära pikki aastaid, kuid muidugi ma tegin, mida tuli teha. Ma ei eelda midagi ja sa ei pea midagi. Loomulikult teen ma sulle aeg-ajalt lähenemiskatseid, sest sa oled noor ja kena loomulik tüdruk, ent see ei kohusta sind millekski ega muuda midagi selles, et kui ma su juba kord välja tirisin, töötan ma võimaluste piires selle nimel, et sa ühel päeval koju saaksid.“

Marlen maigutas. „Sa oled oma maailma, Unna, agent. Sa ei sattunud Trumli lähedusse juhuslikult, vaid tulid, et seda jälgida. Sa oskad mind minu Maale viia ja sul on seal liitlasi. Te oskate maailmade vahel liikuda.“

„Jah.“

Marlen vangutas pead. „Kellega te õieti sõidate? Ega ometi mõne siinsega? Mandid ja... mis nende vastased olid?“

„Me ei ole neist kuulnudki, sest me oleme nii minu kui sinu kodust väga kaugel. Ent ma viin oma rahvale väga huvitavaid andmeid. Muidugi, kui ma tagasi jõuan. Marlen, ma ei valeta sulle, kui ütlen, et läksin sellele retkele, teades, et tagasitulekutõenäosus on väike. Mul on sulle kohutavalt seletamist ja ma ei tea kõike, sest Trumli hendekaforkaator mätsib dimensioone viisil, mis mulle tuntud teooriatesse ei mahu. Mõned sinu Maa valitsused teavad umbes sama palju kui Trumli rahvas ja minu oma – kuuemõõtmeline ruum ja nii edasi. Hendekaforkaator ei tohiks suuta ruumi pöörata ja väga mitmetel kaalutlustel tundub tõenäoline, et see avab mingi järgmise dimensiooni, millest ka minu rahvas teab vaid legendide tasemel.“

„Nii et ikkagi keegi sorkis hendekaforkaatorit. Tead, kes? Ja kas ta teab, mida ta teeb?“

„Jah, ei ja ei tea. Lilian või Heidi oli seetõttu teatud mõttes mu liitlane...“

„Mida?!?“

„Ah jaa... peadirektor Lilian ja Heidi on üks ja sama inimene. Teadvus muidugi täpsemalt. Ma annan sulle pärast kõik materjalid.“

„Ja kas tema teadis, et sa tead?“

„Küllap ta aimas. Ma ikka vihjasin korduvalt.“

„Nii et kõik, mida te omavahel rääkisite...“ Marlen turtsatas. „Tead, Maal oli üks seriaal, kus punt teismelisi saadeti pärast sadat aastat orbiidilt alla Maad taasasustama. „100“. Meie seltskond tundus natuke sarnane, kuid...“ Ta naeris nukralt.

Athlos noogutas. „Tiinekad ei valluta planeete. Kui neid mõnes seebis seda tegema pannakse, tuleb välja hale farss, mille peamine eesmärk on ikkagi, sõltuvalt sihtgrupist, nende omavahelist tundlemist või keppimist näidata. Sina olid teie vandenõulaste pundis ainuke, kes natukegi klišeega sobib, ja sa oled kakskümmend kaheksa. Kassid, Anna ja Kristi olid üsna ilmselt veel lisaks mingi kolmanda jõu agendid, väga võimalik, et Trumli ära ajanud tolguste vastased.“

„Ja ikkagi, kes ja milleks?“

„Ma ei ole milleski väga kindel. Luba, ma kordan – sinu Maa orbiidile tekkis Erre Trummel. Seda märkasid lisaks valitsustele ka muud jõud, mis – sõltumata sellest, kas need on kellegagi seotud – suhtlevad või vähemalt teavad multiversumist. Mõned neist peavad Unnat oma liitlaseks. Ma olin ruumipöördevõimelise laevaga väljas, kui Trummel Maa Kolme juurde edasi läks, ja kuni siirde energiasignatuur oli värske, suutsin seda jälitada. Minu andmebaasis ei ole andmeid ei Erre ega ühegi teise Trumli teele jäänud reaalsuse kohta, kõige vähem Ennemuistse kohta. Kui mu laev taastub, on mul valida, kas üritada Trumlile järele minna või suunduda koju. Mõistlikum on suunduda koju – ma olen niigi liiga kaugele tulnud ja ei ole kindel, kas ma kunagi tagasi saan. Vähemalt esimesel katsel. Tuletan meelde, et kuigi „Zglöde“ suudab pöörata ruumi, kasutab hendekaforkaator mingeid selliseid ruumi omadusi, mida Unna ei tunne. Multiversumi kohta palun ma küsimusi siis, kui sa sellest vähemalt midagi aru saad ja need on tõusnud sisult kõrgemale tasemest „aga sa ju viid mu koju?“. Ühesõnaga, ma ei tea kõike. Ja ma ei suuda võidelda terve planeediga, mis kasutab mulle arusaamatuid tehnoloogiaid. Ma saan ainult wait püsida ja loota, et mind ei märgata, ja kui laev töökorras on, minema hiilida. Kui kõht täis, võid lugeda või mõnd filmi vaadata. Võid muidugi õppida ja üldse vaadata materjale, mis mul siin on. Su unerežiim on paigast ära, aga ära selle pärast muretse. Sa oled ka üsna nõrk, kuid sa taastud.“

„Nii et need mandid...?“ Marlen ei osanud õieti küsimust formuleerida.

Athlos noogutas. „On seni teadaoleva põhjal parajad sitapead. Aga võimekad. Mingid poolbioloogilised nanomasinad... Ma ei tea. Aga see maailm on väga hästi nende kontrolli all, nii et kõik lood progressorlusest on sõnnik. Vastased võivad olla puhas väljamõeldis. Teatud häired ja nende omavaheline näaklemine võivad olla nende sisemised, ministeeriumite või osakondadeharude vaheline nügimine. Ennemuistne on julm, igaveseks varakeskaega tardunud kolhoos.“

„Ja me ei saa midagi teha?“ Marlen tõstis käe, et Athlos ei vastaks. „Ma tean. Ma... jah, ma pean selle kõik kõigepealt läbi seedima.“

17. Järelsõna

See oli palju-palju aastaid hiljem, kui Marlen Pariisis, Sacré-Cœur'i trepil päikeses uneles ja mõtles tagasi sellele esimesele päevale neist paljudest, mis ta veetis koostas koos Athlos Vuna, Unna teadlase, sõduri ja agendiga. Ta oli juba esimesel ööl roninud tema voodisse, Athlose kaissu, ja kui see oli pisut nagu piinlikkust tundes seletanud, et „kuule, teatud tasemelt olen ma vaid tavaline mees ega suuda kaua rahulikult lamada, kui kena alasti noor tüdruk on kaisus“, talle kõrva sosistanud, et muidugi ta arvestas sellega, ärgu seletagu, hakaku juba peale. Nad said päris hästi läbi, aga kumbki neist ei teinud teise suhtes plaane, mis ulatusid kaugemale selle seikluse lõpust.

Nagu omal ajal valgustust saanud eremiidid, oli ta sealt koopast väljunud hoopis teise inimesena. Tõsi, muutus oli toimunud hulga loogilisemal ja praktikas töötavamal viisil – ta oli väga palju lugenud, õppinud ja Athloesel endale seletada lasknud.

Tee koju oli olnud pikk ja raske. Kui ta lõpuks tagasi jõudis, teadis ta kindlalt, et kõigepealt katsub ta jätkata sealt, kus pooleli jäi – sest sellest oli ta ju kogu vahepealse aja unistanud –, ent see elu ei ole enam temale.

Ta võttis pudelist lonksu veini ja tõusis.

Agaga tema kodutee ja see, mis temast edasi sai, on hoopis üks teine lugu.